

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-2978-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	15
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	17
6.1	Izrada i donošenje finansijskog plana, plana rada i programa rada.....	17
6.2	Izveštavanje.....	18
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	20
7.1.1	Prihodi i primici	20
7.1.1.1	Prihodi od poreza	20
7.1.1.2	Neporezni prihodi	20
7.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	20
7.1.1.4	Primici od finansijske imovine	21
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	21
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	21
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	23
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24
7.1.2.3.1	Transferi koji se realizuju u skladu sa zakonskim propisima i potpisanim sporazumima.....	24
7.1.2.3.2	Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja	26
7.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	35
7.1.2.5	Izdaci za finansijsku imovinu.....	35
7.1.3	Finansijski rezultat.....	35
7.2	BILANS STANJA.....	36
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	36
7.2.1.1	Novčana sredstva	36
7.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	36
7.2.1.3	Kratkoročni plasmani	43
7.2.2	Stalna sredstva	44
7.2.2.1	Stalna sredstva	45
7.2.2.2	Dugoročni plasmani	46
7.2.2.2.1	Dugoročna potraživanja.....	46
7.2.2.2.2	Dugoročni depoziti (za plasman sredstava putem kreditnih linija)	50
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	52
7.2.4	Izvori sredstava	52
7.2.5	Popis imovine i obaveza	53
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	54
8.	JAVNE NABAVKE	54
9.	OSTALI NALAZI	57
9.1	Implementacija jedinstvenog informacionog sistema (JIS)	57
9.2	Drugostepeni postupak i upravni spor	61
9.3	Sudski sporovi	61
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	62
V.	PRILOZI	65
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	65
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	65

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Federalni zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Federalnog zavoda na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Federalnog zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja na datum bilansa iskazan je iznos od 14.608.138 KM, koji se odnosi na dospjela potraživanja iz perioda 2001-2013. godine. Iako su poduzimane aktivnosti na povratu plasiranih sredstava, zbog neobezbjeđenja adekvatnih instrumenata osiguranja povrata kredita i neblagovremenog pokretanja zakonom propisanih radnji na naplati, neizvjestan je povrat plasiranih sredstava (tačka 7.2.1.2 Izvještaja);**
- **Federalni zavod ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu za građevinski objekt – zgradu, čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 3.287.179 KM (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);**

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- **Dugoročna potraživanja po osnovu dospjele, a nenaplaćene glavnice za date komisione kredite iz prethodnog perioda, na datum bilansa iskazana su u iznosu od 19.682.226 KM. Iako su banke i Federalni zavod u prethodnom periodu i tokom 2023. godine poduzimali aktivnosti na povratu plasiranih sredstava i knjigovodstvenom otpisu nenaplativih potraživanja, neizvjesna je naplata ovih potraživanja, s obzirom na to da je veći dio ocijenjen kao trajno nenaplativ (tačka 7.2.2.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktorica je odgovorna za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Federalni zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Federalnog zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Federalnog zavoda za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Ugovori za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 52.329.267 KM nisu realizovani u 2023. godini, iako su za te namjene u Finansijskom planu za 2023. godinu bila osigurana sredstva, što je za posljedicu imalo smanjenje efekata zapošljavanja. Nerealizovani ugovori preneseni su u 2024. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.3.2 Izvještaja);
2. Proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku usluga održavanja sistema trezorskog poslovanja u iznosu od 50.403 KM, a da prethodno nisu ispunjeni uslovi za nabavku putem ove vrste postupka. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja);
3. Objedinjavanje i vođenje zbirnih evidencija u oblasti rada i zapošljavanja nije u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja. Također, nisu poduzimane aktivnosti prema kantonalnim službama koje nisu integrisane s Jedinstvenim informacionim sistemom u dijelu dostavljanja propisanih evidencija (tačka 9.1 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Federalnog zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktorica je odgovorna da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Federalnog zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Radno-pravni status direktorice nakon isteka mandata uskladiti s odredbama Zakona o radu i Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru FBiH.	4.
2.*	Statutom Federalnog zavoda propisati maksimalni iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, u skladu sa Zakonom o ustanovama.	4.
3.*	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršioca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	U Finansijskom planu posebno planirati iznos sredstava koji se odnosi na realizaciju potpisanih ugovora iz prethodnog perioda po pojedinačnim programima i mjerama unutar programa, u cilju lakšeg praćenja realizacije planiranih aktivnosti.	6.1
5.*	Programe za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja implementirati na vrijeme kako bi se sredstva odobrena finansijskim planom realizovala u godini kada su i odobrena.	6.2
6.	Preispitati obračun i isplatu jubilarnih nagrada, s obzirom na to da se isplata vrši iz javnih sredstava.	7.1.2.1
7.*	U saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i ostalim nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje.	7.1.2.3.1
8.*	Intenzivirati terensku kontrolu utroška sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.	7.1.2.3.1
9.*	Intenzivirati aktivnosti na realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu s finansijskim planom i ugovorenih obaveza po zaključenim ugovorima između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i korisnika sredstava, kako bi se što više osiguranih sredstava ekonomično i efikasno realizovalo u godini za koju su osigurana, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	7.1.2.3.2
10.*	Kontinuirano vršiti kontrolu dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi za zapošljavanje;	7.1.2.3.2
11.*	Nastaviti aktivnosti na analizi i ocjeni opravdanosti donesenih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja, s ciljem brže i efikasnije realizacije programa.	7.1.2.3.2

12.*	U saradnji sa nadležnim institucijama poduzeti sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja po osnovu zaključenih ugovora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	7.2.1.2
13.	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta – zgrade knjigovodstveno evidentirane u poslovnim knjigama.	7.2.2.1
14.*	Usaglasiti knjigovodstvena stanja iskazanih potraživanja s evidencijama banaka i nastaviti poduzimati aktivnosti prema nadležnim institucijama na naplati dospjelih, a nenaplaćenih plasmana iz perioda 2001–2005. godine za koje je Federalni zavod snosio i rizik povrata.	7.2.2.2
15.*	Nastaviti sa kvalitativnom analizom i prijedlozima za rješavanje naplate plasiranih sredstava putem kreditnih linija u skladu s „Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju 2005“ i „Programom kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti 2019. godine“.	7.2.2.2
16.	Uspostaviti pomoćne knjige mjera aktivne politike zapošljavanja, komisionih kredita 2002-2005. i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.3
17.	Donijeti interni akt kojim će se urediti postupak provođenja popisa imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5
18.*	Putem konfirmacije salda izvršiti usaglašavanje potraživanja za komisione kredite 2001-2005., kredite boračkoj populaciji i potraživanja po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5
19.	Postupke javnih nabavki za izbor dobavljača za usluge održavanja sistema trezorskog poslovanja i nabavku usluga oglašavanja provoditi uz dosljedno poštovanje odredbi Zakona o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka.	8.
20.*	Potrebno je da organi upravljanja i rukovođenja Federalnog zavoda poduzmu sve mjere i aktivnosti u cilju potpune integracije JIS-a sa svih 10 kantonalnih službi za zapošljavanje.	9.1
21.*	Kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse Federalnog zavoda za podršku JIS-u.	9.1

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (16)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršavanju Finansijskog plana za 2023. godinu Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut Federalnog zavoda za zapošljavanje;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalni zavod je vanbudžetski fond osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje, koju je donijela Vlada Federacije BiH 3. 5. 2001. godine,² na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.³

Registrovan je kod Kantonalnog suda u Sarajevu.⁴ Parlament FBiH je u septembru 2001. godine donio novi Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a on je objavljen u oktobru iste godine⁵ (u daljnjem tekstu: Zakon o posredovanju u zapošljavanju).

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Statutom, Federalni zavod je nadležan da: prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih lica; prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije; upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti; prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: službe) za provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije; prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih lica i njihova profesionalna rehabilitacija i osigurava i ispunjavanje uslova za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama; pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlena lica i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima; objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti i druge poslove.

Odlukom o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda i Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i njenim izmjenama i dopunama utvrđeno je da se poslovi u Federalnom zavodu vode u okviru Kabineta direktora, Jedinice za internu reviziju, Sektora za aktivnu politiku zapošljavanja, Sektora za pravne i opće poslove, Sektora za finansije, Jedinice za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama, Jedinice za informacione tehnologije i Jedinice za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju. Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i njenim izmjenama i dopunama, sistematizovano je 80 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine Federalni zavod je imao 63 zaposlena radnika.

Sjedište Federalnog zavoda je u Sarajevu, u Ulici Đoke Mazalića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja finansijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2023. do jula 2024. godine.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 21/01

³ „Sl. novine FBiH“, br. 55/00

⁴ Rješenjem br. UF/I-1207/01 od 16. 8. 2001. godine Zavod je upisan u sudski registar.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 41/01; 22/05 i 9/08

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Federalnog zavoda za 2023. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Federalni zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da su djelimično preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Sačinjen je Nacrt plana integriteta i dostavljen na mišljenje Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.
2.	Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjene su u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	U toku 2023. godine dva puta je izvršena kontrola dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi za zapošljavanje samo u dijelu zaključivanja ugovora o sufinansiranju zapošljavanja i samozapošljavanja, kao i izvršenja ugovornih obaveza sa naglaskom na potpunost i valjanost dokumentacije potrebne za zaključivanje ugovora, kao i za pravdanje, odnosno isplatu sredstava. Međutim, nije vršena kontinuirana kontrola.
2.	Iako je Jedinica za monitoring i evaluaciju u 2023. godini sačinila dvije informacije o monitoringu programa iz 2022. godine i četiri informacije o evaluaciji programa iz 2021. i 2020. godine, ostao je značajan iznos nerealizovanih planiranih sredstava sa 31. 12. 2023. godine za koje nije urađena evaluacija i monitoring, nije izvršena sveobuhvatna analiza i ocjena opravdanosti donesenih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja.
3.	Federalni zavod izvršio je sveobuhvatan popis zaliha na 31. 12. 2023. godine, utvrdio neupotrebljive zalihe, koje su rashodovane u skladu s Odlukom Upravnog odbora. Međutim, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Nerealizovane preporuke	
1.	Radno-pravni status direktorice nakon isteka mandata uskladiti s odredbama Zakona o radu i Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru FBiH.
2.	Statutom Federalnog zavoda propisati maksimalni iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, u skladu s članom 27. Zakona o ustanovama.

3.	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
4.	U Finansijskom planu tekuće godine posebno planirati iznos sredstava koji se odnosi na realizaciju potpisanih ugovora iz prethodnog perioda, u cilju lakšeg praćenja realizacije planiranih aktivnosti.
5.	Programe za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja implementirati na vrijeme kako bi se sredstva odobrena finansijskim planom realizovala u godini kada su i odobrena.
6.	Nastaviti aktivnosti u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i ostalim nadležnim institucijama kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje.
7.	Intenzivirati terensku kontrolu utroška sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.
8.	Intenzivirati aktivnosti na realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu s finansijskim planom i ugovoreni obaveza po zaključenim ugovorima između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i korisnika sredstava, kako bi se što više osiguranih sredstava ekonomično i efikasno realizovalo u godini za koju su osigurana, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.
9.	U saradnji sa nadležnim institucijama poduzeti sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja po osnovu zaključenih ugovora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
10.	Usaglasiti knjigovodstvena stanja iskazanih potraživanja s evidencijama banaka i poduzeti aktivnosti na naplati dospjelih, a nenaplaćenih plasmana iz perioda 2001.–2005. godine za koje je Federalni zavod snosio i rizik povrata.
11.	Nastaviti sa kvalitativnom analizom i prijedlozima za rješavanje naplate plasiranih sredstava putem kreditnih linija u skladu s „Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju 2005“ i „Programom kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti 2019. godine“.
12.	Potrebno je da organi upravljanja i rukovođenja Federalnog zavoda poduzmu sve mjere i aktivnosti u cilju potpune integracije JIS-a sa svih 10 kantonalnih službi za zapošljavanje.
13.	Kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse Federalnog zavoda za podršku JIS-u.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu data je ukupno 21 preporuka, od čega je pet novih i 16 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu (13 nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu date su četiri preporuke, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a dvije su djelimično implementirane.

Implementacijom većeg broja preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Federalni zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Statutom Federalnog zavoda (Izmjene i dopune iz 2016) uređena su pitanja od značaja za rad, a naročito: pravni položaj, naziv, sjedište i pečat, djelatnost, organi i tijela, vršenje stručnih i administrativnih poslova, finansiranje i finansijsko poslovanje, javnost rada, opći akti i druga pitanja.

Odlukom o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda iz 2018. godine uređena je: unutrašnja organizacija, principi unutrašnje organizacije i opće odredbe o sistematizaciji radnih mjesta, dok su Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta Federalnog zavoda iz 2018. godine, izmjene i dopune 2020., 2021., 2022. i iz aprila 2023. godine uređene: opće odredbe, posebni uslovi, stručna sprema, radno iskustvo, dodatna znanja, probni rad i izmjene ugovora o radu.

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u svrhu smanjenja rizika. Federalni zavod je 10. 5. 2019. donio Strategiju upravljanja rizicima. Izvršena je identifikacija i procjena rizika, te je sačinjen Registar rizika. On je ažuriran 31. 12. 2023. godine. Izvještaj o provođenju Strategije upravljanja rizicima Federalnog zavoda za 2023. sačinjen je u februaru 2024, a Upravni odbor ga je usvojio Odlukom od 15. 5. 2024. godine.

Federalni zavod je usvojio značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sistema internih kontrola.

Također, Federalni zavod je sačinio Mapu poslovnih procesa. Izvršen je unos Mape poslovnih procesa i Registra rizika u PIFC aplikaciju (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu) u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.⁸

Federalni zavod je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i u februaru ga dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija. U okviru ovog izvještaja utvrđene su mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama (kontinuirano ažuriranje registra rizika i unapređivanje upravljanja rizicima, ažuriranje internih akata u skladu s novim propisima, sačinjavanje novih dokumenta u cilju uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, unapređivanje sistema izvještavanja u sklopu svih kontrolnih postupaka, unapređivanje sistema praćenja realizacije preporuka interne revizije, i drugo).

---

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁸ V. broj 846/2023 od 21. 6. 2023. godine

Shodno navedenom, konstatujemo da je sistem finansijskog upravljanja i kontrole uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Organi Federalnog zavoda

U skladu s odredbama Statuta, organi i tijela Federalnog zavoda su: Upravni odbor, direktor i Savjetodavna komisija.

Nadležnosti Upravnog odbora utvrđene Statutom su, između ostalog, donošenje godišnjeg programa rada, finansijskog plana, usvajanje godišnjeg i periodičnih obračuna i izvještaja o radu Federalnog zavoda; donošenje općeg akta o osnovama unutrašnje organizacije i drugih općih akata u skladu sa zakonom; upravljanje sredstvima Federalnog zavoda i odlučivanje o njihovom korištenju, kao i utvrđivanje mjera aktivne politike zapošljavanja i potrebnih finansijskih sredstva. Upravni odbor imenovan je Rješenjem Vlade FBiH 1. 4. 2021. godine u sastavu: Amir Šabačkić (predsjednik) i članovi Jasna Agić, Edin Idrizović, Dženan Redžo, Krešimir Sarić, Branimir Skoko i Vitomir Čošković.

Rješenjem Vlade FBiH od 6. 3. 2024. godine razriješen je Upravni odbor imenovan 1. 4. 2021. godine, dok je istim Rješenjem imenovan privremeni Upravni odbor u sljedećem sastavu: Emina Dedović, predsjednica, članovi: Krešimir Sarić, Branimir Skoko i Vitomir Čošković i članice: Rijada Halilović, Dijana Adilović i Senada Bibić na period najviše do tri mjeseca, odnosno do okončanja postupka konačnog imenovanja. Nakon isteka perioda od tri mjeseca Vlada FBiH nije produžila mandat privremenom Upravnom odboru, niti je imenovala novi Upravni odbor. Tokom 2023. godine Upravni odbor održao je 25 sjednica na kojima su razmatrani poslovi iz nadležnosti.

Federalnim zavodom rukovodi direktorica Helena Lončar, imenovana Rješenjem Vlade FBiH od 1. 4. 2021. godine na mandatni period od četiri godine, što joj je ujedno drugi mandat. Radno-pravni status direktorice (nakon imenovanja) regulisan je ugovorom o radu na neodređeno vrijeme od 1. 4. 2021. godine. Novi ugovor o radu na neodređeno vrijeme između direktorice i Upravnog odbora zaključen je 27. 9. 2022. godine.

Navedenim ugovorima (član 1. kod oba ugovora) utvrđeno je da se Ugovor zaključuje na neodređeno vrijeme u skladu sa Rješenjem Vlade FBiH od 18. 11. 2016. godine (kojim je direktorica prvi put imenovana na mandatni period od četiri godine), iako je Vlada FBiH nakon isteka prvog mandata direktoricu ponovo imenovala Rješenjem od 1. 4. 2021. godine. Ovim ugovorima (članom 4. kod oba ugovora) je utvrđeno da će po isteku perioda u kojem imenovana obavlja poslove radnog mjesta direktorice, ostati u radnom odnosu kod poslodavca i biti raspoređena na radno mjesto pomoćnice direktora u skladu s Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta Federalnog zavoda. Također, članom 7. ovih ugovora navedeno je da na sve odredbe koje nisu uređene ovim ugovorima neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o radu, Statuta i Pravilnika o radu. Skrećemo pažnju da je, osim ugovora o radu na neodređeno vrijeme, Pravilnikom o radu iz 2018. godine (članom 14. između ostalog) bilo definisano da će direktorica po isteku mandata ostati u radnom odnosu kod Federalnog zavoda, tako što će biti raspoređena na radno mjesto pomoćnice direktora. Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu od 27. 5. 2020. godine iz člana 14. izbrisan je stav kojim je navedeno bilo regulisano. Također, članom 9. Ugovora iz 2022. godine utvrđeno je da potpisivanjem ovog Ugovora o radu prestaje da važi Ugovor o radu zaključen 2021. godine, ali da sva stečena prava radnika ostvarena tokom prethodnog rada kod Federalnog zavoda ostaju na snazi (sva prava ostaju na snazi po svim prethodno zaključenim ugovorima o radu i to: 12. 7. 2016. (privremeno imenovanje na period od tri mjeseca), 29. 11. 2016, 27. 7. 2018, 26. 3. 2020. i 1. 4. 2021. godine).

Napominjemo da je direktorici radno mjesto direktorice prvi angažman u Federalnom zavodu (2016. godine), kada Zakonom o radu nije bila propisana obaveza javnog oglašavanja prilikom prijema zaposlenika. Međutim, Zakonom o radu iz novembra 2018. godine (član 20a, stav 2.), kao i Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru FBiH (u daljnjem tekstu: Uredba o prijemu),⁹ propisano je obavezno javno oglašavanje za prijem u radni odnos na neodređeno radno vrijeme, a Federalni zavod je bio obavezan primijeniti navedene zakonske i podzakonske propise.

Rješenjem Federalne uprave za inspeksijske poslove od 27. 2. 2020. godine konstatovano je da prvobitnim ugovorom o radu iz 2018. nije bio regulisan rok trajanja ugovora niti su ispoštovane odredbe Uredbe o postupku prijema u dijelu regulisanja radnog odnosa po isteku mandata. Osim toga, skrećemo pažnju da je Federalni zavod 18. 5. 2020. Kantonalnom sudu u Sarajevu podnio Tužbu protiv Rješenja Federalne uprave za inspeksijske poslove. Kantonalni sud u Sarajevu 9. 4. 2024. donio je Presudu kojom je uvažena Tužba Federalnog zavoda i predmet vraćen tuženom organu na ponovni postupak. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je 4. 6. 2024. godine izdalo Rješenje kojim se odbija žalba Federalnog zavoda, izjavljena protiv Rješenja Federalne uprave za inspeksijske poslove od 27. 2. 2020. godine, kao neosnovana i potvrđuje se pobijano rješenje. O navedenom je Federalna uprava za inspeksijske poslove obavijestila Federalni zavod 17. 6. 2024. godine.

Ugovori o radu direktorice sa Upravnim odborom zaključeni su na neodređeno radno vrijeme, iako je imenovana Rješenjem Vlade FBiH od 1. 4. 2021. godine na mandatni period od četiri godine. Naime, Ugovorom o radu iz 2021. godine (zaključen nakon imenovanja) i Ugovorom o radu zaključenim 27. 9. 2022. godine (kojim je Ugovor iz 2021. godine stavljen van snage) nije utvrđen rok trajanja ugovora u skladu s Rješenjem Vlade FBiH od 1. 4. 2021. godine, a klauzula o rasporedu po isteku mandata nije u skladu sa Zakonom o radu¹⁰ kojima se propisuje obavezno javno oglašavanje za prijem u radni odnos, imajući u vidu da je prvi radni angažman imenovane pozicija direktorice u Federalnom zavodu, na mandatni period od četiri godine.

Članom 27. Zakona o ustanovama¹¹ utvrđeno je da Upravni odbor odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima ustanove. Statutom nije propisano da Upravni odbor daje saglasnost na određene odluke direktora, odnosno nije utvrđen maksimalni iznos sredstava za koje direktor može samostalno donositi odluke. Statutom je kao nadležnost Upravnog odbora definisana obaveza upravljanja sredstvima Federalnog zavoda i donošenje odluka o njihovom korištenju. Upravni odbor je 17. 6. 2019. godine donio odluku o upravljanju i odlučivanju o korištenju sredstava Federalnog zavoda u kojoj je utvrđeno da direktorica Federalnog zavoda nema nadležnost ni ovlaštenje odlučivati o upravljanju i korištenju sredstava Federalnog zavoda izvan okvira i načina utvrđenog općim i drugim aktima Federalnog zavoda i odlukom Upravnog odbora, a čije provođenje je dužna osigurati u okviru svoje nadležnosti i rukovođenja Federalnim zavodom. **Ni Statutom niti drugim internim aktima Federalnog zavoda nije propisan maksimalni iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, u skladu s članom 27. Zakona o ustanovama.**

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i odredbama Statuta, Federalni zavod ima obavezu formirati Savjetodavnu komisiju koja ima sedam članova (po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, po jedan predstavnik Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog zavoda i Privredne komore FBiH). Nadležnosti Savjetodavne komisije su: mišljenje u vezi razmatranja politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi s programom zapošljavanja Federalnog zavoda koji usvajaju nadležni organi u Federaciji BiH; preporuke u vezi s programom rada Federalnog zavoda na koji saglasnost daje Vlada FBiH i mišljenje na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi s poboljšanjem rada.

Upravni odbor je 12. 7. 2022. godine donio Odluku o formiranju Savjetodavne komisije, u sastavu od pet članova, na period od četiri godine (po jedan predstavnik iz Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore FBiH i Federalnog zavoda i dva predstavnika ispred Sindikata).

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 5/19

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 89/18

¹¹ „Sl. glasnik Republike BiH“ br. 6/92

Tokom 2023. godine Upravni odbor Federalnog zavoda donio je dvije dopune Odluke o formiranju Savjetodavne komisije od 23. 5. 2023. godine i 29. 8. 2023. godine kojima je prethodno donesena Odluka dopunjena sa imenovanjima dva člana, predstavnika poslodavaca.

Savjetodavna komisija tokom 2023. godine održala je tri sjednice (januar, maj i novembar 2023. godine), na kojima su razmatrani poslovi iz nadležnosti.

Preporuke:

- **radno-pravni status direktorice nakon isteka mandata uskladiti s odredbama Zakona o radu i Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru FBiH;**
- **Statutom Federalnog zavoda propisati maksimalni iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, u skladu sa Zakonom o ustanovama.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH¹² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,¹³ Federalni zavod je uspostavio Jedinicu za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su tri radna mjesta: rukovodilac Jedinice za internu reviziju i dva interna revizora, a popunjeno je radno mjesto rukovodioca.

Sačinjeni su i odobreni Pravilnik o radu jedinice za internu reviziju, Strateški plan interne revizije 2023-2025. godine i Godišnji plan rada za 2023. godinu. Godišnjim planom za 2023. planirano je obavljanje sljedećih revizija: Revizija planiranja i raspisivanja javnih poziva; Revizija donošenja općih i pravnih akata; Revizija kapitalnih projekata; Revizija po nalogu direktorice i naknadna revizija (provjera postupanja datih preporuka po prethodnim revizijama).

Izveštaj o radu interne revizije za 2023. godinu sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija 23. 2. 2024. godine.

Prema Godišnjem izvještaju interne revizije za 2023, provedene su sve planirane revizije, izuzev revizije po nalogu direktorice (nije bilo naloga direktorice za provođenje revizija, a tokom 2023. godine pružena je savjetodavna podrška Kabinetu direktorice i ostalim rukovodiocima prilikom izrade procedura i pravilnika).

U sačinjenim revizorskim izvještajima za 2023. godinu konstatovan je zadovoljavajući sistem internih kontrola, uz manje značajne nedostatke.

Prema Godišnjem izvještaju interne revizije u okviru izvršenih revizija, date su ukupno tri preporuke koje su realizovane u utvrđenim rokovima.

S obzirom na to da su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH utvrđene odgovornosti rukovodioca Jedinice i internog revizora, interna revizija uspostavljena na način da je zaposlen samo rukovodilac, osim što nije u skladu sa navedenim Zakonom i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, nedovoljna je da bi njena funkcija bila operativna u potpunosti i dala puni doprinos boljem i efikasnijem poslovanju.

Preporuka:

- **izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršioca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

---

¹²„Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹³„Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prevenција korupcije

Vlada FBiH u novembru 2021. godine usvojila je Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije. Realizacija najvećeg dijela predviđenih mjera utvrđena je u roku od šest mjeseci do godinu dana, a za neke da se kontinuirano provode. U Akcionom planu jedna od aktivnosti je analiziranje i ažuriranje postojećih planova integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja Plana.

Direktorica je 22. 11. 2023. godine donijela Odluku o izradi plana integriteta kojom je imenovana Radna grupa zadužena za izradu plana integriteta, koja je imala obavezu da u roku od tri mjeseca sačini i dostavi prijedlog plana integriteta. Radna grupa je februaru 2024. godine sačinila Nacrt plana integriteta, koji je 18. 3. 2024. godine dostavljen na mišljenje Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i Antikorupcijskom timu Vlade FBiH. Do okončanja revizije Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije nije dostavila mišljenje na Nacrt plana integriteta Federalnog zavoda.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju utvrđene su nadležnosti Federalnog zavoda. U skladu s odredbama tog Zakona, između ostalog, Federalni zavod je nadležan da:

- prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih lica;
- prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije;
- upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- prati, usklađuje i koordinira rad službi za provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije;
- prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih lica i njihove profesionalne rehabilitacije i osigurava ispunjavanje uslova za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama;
- pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlena lica i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju;
- predstavlja službe u odnosima s organima i službama BiH, Federacije i Republike Srpske;
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i lica bez državljanstva na prijedlog službe;
- prati i poduzima mjere za stvaranje uslova za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inostranstvu i njihovo radno angažovanje i dr.

Federalni zavod, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i članom 6. Statuta, predlaže mjere, donosi programe za unapređenje zapošljavanja i samozapošljavanja i u saradnji sa službama i kantonalnim organima nadležnim za rad i zapošljavanje i realizuje usvojene mjere i programe.

Od ukupno planiranih 125.904.071 KM za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama u 2023. godini realizovano je samo 54.443.642 KM ili 43%, od čega 31.589.303 KM na osnovu objavljenih programa iz prethodnih godina (2019-2022), a ostatak od 22.854.339 KM na osnovu programa objavljenih u 2023. godini. Također, napominjemo da je od ukupno planiranih sredstava za aktivnu politiku zapošljavanja i zajedničke projekte iz 2023. godine (74.700.516 KM) realizovano samo 22.854.339 KM ili 31%.

Federalni zavod do kraja 2023. godine nije realizovao planirana sredstva za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama u iznosu od 71.460.429 KM, što je posljedica samog načina rada u postupku dodjele poticajnih sredstava i nekontinuirane kontrole dostavljene dokumentacije od poslodavaca kod službi, iako je procedura usvajanja Finansijskog plana završena u januaru 2023. godine.

Posebno naglašavamo da su u 2023. godini prenesene ugovorene nerealizovane obaveze za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata sa organizacijama i institucijama u iznosu od 51.203.555 KM, dok su slobodna raspoloživa sredstva na računima Federalnog zavoda iznosila 41.805.808 KM. Također, ugovorene a nerealizovane obaveze na 31. 12. 2023. godine koje su prenesene u 2024. godinu iznosile su 52.329.267 KM.

Navedeno je imalo za posljedicu smanjenje efekata zapošljavanja. To nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. S tim u vezi skrećemo pažnju da je prosječan broj nezaposlenih tokom 2023. godine iznosio 277.160 (na 31. 12. 2023. godine na evidencijama službi za zapošljavanje bile su registrovane 271.904 KM nezaposlene osobe).

U toku revizije konstatovali smo da Federalni zavod i službe u svim slučajevima nisu osigurale poštovanje odredbi zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava u dijelu rokova dostavljanja obavijesti o uplaćenim doprinosima za sufinansirane osobe i druge dokumentacije za pravdanje sredstava. Shodno zaključenim ugovorima, nisu poduzimane aktivnosti raskida ugovora u slučaju neizvršavanja obaveza poslodavca. Navedeno je za posljedicu imalo neefikasno korištenje raspoloživih sredstava, stvaranje značajnog iznosa obaveza za nerealizovane ugovore, kao i smanjenje očekivanih efekata podsticajnih mjera na smanjenje stope nezaposlenosti.

Realizacija ovih programa detaljnije je pojašnjena u tački 7.1.2.3.2 Izvještaja, gdje su date i odgovarajuće preporuke.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju (član 53.) utvrđeno je da Federalni zavod ima ovlasti provoditi ocjenjivanje poslovanja službi za zapošljavanje. Prema prezentovanoj dokumentaciji Federalni zavod tokom 2023. godine, kao i u ranijem periodu, nije provodio ocjenjivanje poslovanja službi, jer su one samostalni pravni subjekti registrovani od nadležnih kantonalnih vlada. Međutim, Federalni zavod u skladu sa ovim Zakonom ima obavezu da iz svojih 30% doznačenih sredstava po osnovu uplate doprinosa za nezaposlenost doznačava službama nedostajuća sredstva za materijalno-socijalnu sigurnost, ukoliko službe ne mogu podmiriti administrativne troškove iz svojih 70% ostvarenih prihoda za nezaposlenost. Ocjenjivanje rada službi vrši se u dijelu koji se odnosi na odobravanja i isplate sredstava za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, u skladu s Odlukom o modelu kriterija za utvrđivanje nedostajućih sredstava za ostvarivanje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za pokrivanje administrativnih troškova službi. Članom 49. Zakona o posredovanju je propisano: „ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju službama nedovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova u nastupajućem mjesecu, službe za zapošljavanje podnose zahtjev Federalnom zavodu za dodjelu nedostajućih sredstava, koji tražena sredstva dodjeljuje službama, uz odobrenje resornog federalnog ministarstva“. Prilikom podnošenja mjesečnih zahtjeva Federalnom zavodu za nedostajuća sredstva, službe uz zahtjev dostavljaju mjesečne izvještaje o radu koji obuhvataju ostvarene prihode i rashode. Službe koje nemaju potrebu za nedostajućim sredstvima, mjesečno Federalnom zavodu dostavljaju samo informaciju o ostvarenim prihodima. Osim navedenog, službe kvartalno dostavljaju Federalnom zavodu periodične izvještaje, a Federalni zavod vrši analizu finansijskog izvršenja prihoda i rashoda službi, kvartalno i godišnje, i dostavlja izvještaj finansijskog izvršenja prihoda i rashoda po službama Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: FMRIŠP). Skrećemo pažnju da Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, kao ni bilo kojim drugim aktom, nije propisana metodologija sačinjavanja i forma mjesečnih izvještaja o radu, koje su službe obavezne podnositi Federalnom zavodu u skladu s članom 52. ovog Zakona.

U vezi s navedenim, Federalni zavod je 2. 2. 2023. godine dostavio kantonalnim službama zapošljavanja sačinjen obrazac za mjesečno izvještavanje o radu službi za zapošljavanje koji sadrži podatke o: materijalno-socijalnoj sigurnosti (zahtjevi za nedostajućim sredstvima, pravdanje doznačenih sredstava i drugo), aktivnoj politici zapošljavanja (realizacija u skladu sa odredbama programa, ukoliko nije bilo aktivnosti navode se razlozi, kao i druge važne napomene vezane za implementaciju), potrebi raskidanja ugovora (ugovori za koje je potrebno pokrenuti raskid, razlozi raskida), posredovanju i pripremi za zapošljavanje (individualni plan zapošljavanja i druge bitne napomene) i posredovanje i oglašavanje (broj radnih mjesta oglašanih na osnovu zahtjeva za posredovanjem ili dostavljenih oglasa putem službe, broj radnih mjesta iz drugih izvora, broj osoba upućenih poslodavcima na osnovu zahtjeva za posredovanje i broj uspješno realizovanih posredovanja). Prema prezentovanoj dokumentaciji, konstatovano je da su sve kantonalne službe Federalnom zavodu dostavile mjesečne izvještaje o radu za svih 12 mjeseci 2023. godine.

Članom 54. Zakona o posredovanju u zapošljavanju utvrđeno je da FMRIŠP vrši nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda, kao i nadzor nad zakonitošću rada službi i privatnih agencija, u pogledu primjene ovog zakona i međunarodnih sporazuma. Nije prezentovano da je tokom 2023. godine FMRIŠP vršio nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda, kao ni da je od Federalnog zavoda tražio određene informacije, izvještaje ili druge podatke (osim redovnih godišnjih i tromjesečnih izvještavanja utvrđenih Zakonom o posredovanju u zapošljavanju). Međutim, napominjemo da je na sjednicama Upravnog odbora održanim tokom 2023. godine bio prisutan predstavnik FMRIŠP što je navedeno u zapisnicima, kao i da se finansijski planovi, finansijski i drugi izvještaji o poslovanju Federalnog zavoda dostavljaju FMRIŠP ili se preko njega upućuju u daljnju proceduru.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje finansijskog plana, plana rada i programa rada

Upravni odbor je od 18. 10. 2022. godine usvojio Plan rada za period 2023-2025. godine i Godišnji plan rada za 2023. godinu. Program rada za 2023. godinu usvojen je 18. 10. 2022. godine, a Vlada FBiH na njega je dala saglasnost 8. 12. 2022. godine. Također, Upravni odbor je 18. 10. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana za 2023. godinu i procjene plana za 2024. i 2025. godinu, kao i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana za 2023. godinu. Parlament FBiH dao je saglasnost na Finansijski plan za 2023. godinu i procjene plana za 2024. i 2025. godinu, kao i Odluku o izvršavanju finansijskog plana Federalnog zavoda za 2023. godinu (saglasnost na ove akte 26. 1. 2023. godine dao je Predstavnički dom, a 27. 1. 2023. godine Dom naroda).

Finansijskim planom za 2023. godinu planirana su ukupna sredstva u iznosu od 153.070.800 KM, procjene plana za 2023. i 2024. godinu u iznosima od 134.802.455 KM i 118.552.066 KM. Procedura izrade i dostavljanja plana provedena je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Prenesena sredstva za 2023. godinu utvrđena su u iznosu od 90.150.000 KM, a njima je osigurano izmirivanje obaveza realizacije mjera aktivnih politika zapošljavanja i projekata ugovorenih u prethodnim godinama, a koje dopijevaju u 2023. godini. Prema procjeni, obaveze koje će dospjeti u 2023. godini, a odnose se na ugovore o sufinansiranju zapošljavanja i realizaciju zajedničkih projekata s drugim institucijama iz prethodnih godina, iznose ukupno 51.203.555 KM. Preostali iznos sredstava će se po dospeljeću koristiti za izmirenje obaveza u skladu sa prioritetima.

Finansijskim planom za 2023. godinu planirana su ukupna sredstva za realizaciju aktivne politike zapošljavanja (programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke za rad) u iznosu 111.310.466 KM (od čega se za 44.609.950 KM odnosi na prenesene obaveze iz prethodnih godina, a preostali iznos od 66.700.516 KM na programe iz 2023. godine), dok su za zajedničke projekte s drugim organizacijama i institucijama planirana sredstva u iznosu 14.593.605 KM (od čega se 6.593.605 KM odnosi na prenesene obaveze iz prethodnih godina koje dopijevaju u 2023. godini i 8.000.000 KM se odnosi na projekte iz 2023. godine).

Upravni odbor Federalnog zavoda pojedinačnim odlukama od 7. 2. 2023. godine usvojio je programe aktivne politike zapošljavanja.¹⁴ Programima je propisano da se raspodjela sredstva predviđenih za realizaciju programa ili mjera unutar programa vrši na način da kantonima pripada 30% linearno, a 70% predviđenih sredstava raspodjeljuje se kantonima prema broju nezaposlenih osoba. Osim toga, programima je propisano (osim Sufinansiranja zapošljavanja u oblasti poljoprivrede i Sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama) da će Upravni odbor Federalnog zavoda u toku realizacije, a zavisno od stanja i potreba na tržištu rada, odlučivati o njihovim eventualnim promjenama.

Tokom 2023. godine Federalni zavod je više puta vršio izmjenu visine sredstava predviđenih za realizaciju navedenih programa (relokaciju sredstava između pojedinih programa ili mjera unutar jednog programa). Međutim Upravni odbor nije odlučivao o utvrđenim izmjenama sredstava predviđenih za realizaciju programa (mjera unutar programa) u momentu kada su izmjene vršene, što je detaljnije obrazloženo u tački 7.1.2.3.2 Izvještaja).

Smatramo važnim istaći da su sredstva po potpisanim ugovorima iz prethodnog perioda planirana u zbirnom iznosu, što otežava praćenje njihove realizacije. U Finansijskom planu za 2023. godinu i procjenama plana za 2024. i 2025. godinu Federalni zavod je planirao ukupne prenesene obaveze iz prethodnih godina, koje dopijevaju u 2023, po mjerama aktivne politike zapošljavanja na način da je planirao ukupna sredstva za obaveze po mjerama iz 2019, 2020, 2021. i 2022. godine. Prema prezentovanom Finansijskom planu za 2024. godinu, sredstva po potpisanim ugovorima iz prethodnog perioda odvojeno su planirana (za programe aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 52.375.500 KM, a za Zajedničke projekte 6.472.171 KM). Međutim, prenesene obaveze iz prethodnih godina planirane su u zbirnom iznosu, bez pregleda po pojedinačnim mjerama i realizacijama, zbog čega i dalje nije moguće pratiti realizaciju planiranih aktivnosti.

Preporuka:

- ***u Finansijskom planu posebno planirati iznos sredstava koji se odnosi na realizaciju potpisanih ugovora iz prethodnog perioda po pojedinačnim programima i mjerama unutar programa, u cilju lakšeg praćenja realizacije planiranih aktivnosti.***

6.2 Izvještavanje

Federalni zavod sačinio je Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana za 2023. godinu, koji je Upravni odbor usvojio Odlukom od 26. 2. 2024. godine. U Izvještaju o izvršenju Finansijskog plana konstatovano je ostvarenje prihoda i primitaka u iznosu od 75.364.593 KM i rashoda i izdataka u iznosu od 66.993.826 KM, te je ostvaren suficit tekućeg poslovanja u iznosu od 8.370.767 KM.

Struktura izvršenja u odnosu na usvojeni Finansijski plan za 2023. godinu data je u tabeli:

u KM

Red. br.	Opis	Plan za 2023. godinu	Izvršenje za 2023. godinu	Indeks
1	2	3	4	$5 = 4 / 3 * 100$
A	UKUPNA SREDSTVA (I + II + III)	153.070.800	161.115.859	105
A1	Raspoloživa sredstva prihoda i primitaka	152.900.800	160.327.837	105
A2	Prihodi i primici rezervisani za uvećanje depozita kod Razvojne banke FBiH	170.000	788.022	464
I	Prihodi	62.776.800	74.712.338	119
1.	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti (30 %)	62.350.000	70.127.013	112
2.	Prihodi rezervisani za uvećanje depozita kod Razvojne banke FBiH	26.000	143.272	551
3.	Prihodi od kamata na depozit, ostalih kamata, radnih dozvola i drugih neplaniranih uplata	200.000	192.160	96

¹⁴ Sufinansiranje zapošljavanja – Služba u saradnji sa poslodavcima; Start up – druga prilika; Sufinansiranje samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede; Sufinansiranje zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama; Sufinansiranje zapošljavanja; Sufinansiranje samozapošljavanja – Start up i Obuka i rad kod poznatog poslodavca i Odlukom od 23. 5. 2023. godine Program – Obuka za tržište rada.

Red. br.	Opis	Plan za 2023. godinu	Izvršenje za 2023. godinu	Indeks
1	2	3	4	$5 = 4 / 3 * 100$
4.	Grant Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za realizaciju Projekta podrške zapošljavanju finansiranog iz kredita Svjetske banke	0	4.107.243	-
5.	Grant Vijeća ministara BiH i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja	200.800	142.650	71
II	Kapitalni primici	144.000	652.255	453
6.	Priliv otplata glavnice kredita za podsticaj zapošljavanju rezervisan za uvećanje depozita kod RB FBiH (evidenciono)	144.000	644.750	448
7.	Primici od prodaje putničkog vozila	0	7.505	-
III	Prenešena sredstva	90.150.000	85.751.266	95
B	RASHODI I IZDACI (IV + V)	153.070.800	66.993.826	44
B1	Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava	152.900.800	66.050.112	43
B2	Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci koji se finansiraju iz sredstava namjenskog depozita kod RB FBiH	170.000	943.714	555
IV	Tekući rashodi	151.227.595	65.736.632	43
1.	Bruto plaće i naknade i doprinosi na teret poslodavca	4.073.200	3.516.294	86
2.	Naknade zaposlenih	465.650	327.831	70
3.	Izdaci za materijal i usluge	2.788.900	1.629.579	58
3.1.	Od čega izdaci za bankarske usluge koje se finansiraju iz namjenskog depozita kod RB FBiH	120.000	140.880	117
3.2.	Od čega troškovi sudskih sporova koji se finansiraju iz namjenskog depozita kod RB FBiH i iz raspoloživih sredstava	40.000	14.812	37
4.	Tekući grantovi	143.899.845	60.262.928	42
V	Kapitalni izdaci	1.843.205	1.257.194	68
5.	Nabavka opreme	1.492.205	374.064	25
6.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	341.000	95.108	28
7.	Uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod RB FBiH po osnovu primljenih otplata kredita za podsticaj zapošljavanju i pozajmljivanje boračkoj populaciji iz sredstava podračuna namjenskog depozita kod RB FBiH izdvojenog za borce (evidenciono)	10.000	788.022	7.880
VI	PRIHODI I PRIMICI – RASHODI I IZDACI 2023. god. (I + II - IV - V)	- 90.150.000	8.370.767	0

Kao što se može vidjeti u tabeli, iskazani suficit je najvećim dijelom posljedica značajno manjeg izvršenja tekućih transfera u odnosu na Plan, odnosno neprovođenja planiranih mjera aktivne politike zapošljavanja u planiranom obimu.

Federalni zavod je sačinio Izvještaj o radu za 2023. koji je Upravni odbor usvojio Odlukom od 15. 5. 2024. godine. Do okončanja revizije ovaj Izvještaj nije razmatran na sjednicama Vlade FBiH, kao ni Parlamenta FBiH.

Objedinjene finansijske planove službi za 2023. godinu Federalni zavod je dostavio FMRIŠP-u 12. 6. 2023. godine.

Iako je procedura usvajanja Finansijskog plana završena u januaru 2023. godine, Federalni zavod do kraja 2023. nije uspio realizovati planirana sredstva za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama u iznosu od 71.460.429 KM, što je posljedica samog načina rada u postupku dodjele poticajnih sredstava i nekontinuirane kontrole dostavljene dokumentacije od poslodavaca (detaljnije objašnjeno u tački 7.1.2.3.2 Izvještaja).

Preporuka:

- **programe za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja implementirati na vrijeme kako bi se sredstva odobrena finansijskim planom realizovala u godini kada su i odobrena.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Federalni zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Upravni odbor je 26. 2. 2024. usvojio finansijske izvještaje za 2023. godinu u skladu sa članom 9. Statuta.

U Bilješkama sačinjenim uz godišnje finansijske izvještaje obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodični izvještaji dostavljeni su Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi u iznosu od 74.712.338 KM i primici u iznosu od 652.255 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (70.127.013 KM), primljeni transferi i donacije (4.249.893 KM) i neporezni prihodi (335.431 KM), a primitaka: primici od finansijske imovine (644.750 KM) i prihodi od prodaje stalnih sredstava (7.505 KM).

7.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u cijelosti se odnose na doprinose za nezaposlenost koji se uplaćuju po stopi propisanoj Zakonom o doprinosima,¹⁵ u visini 2% na bruto plaće i usmjeravaju se u iznosu od 30% na depozitni račun Federalnog zavoda i 70% na depozitne račune kantonalnih službi za zapošljavanje, u skladu s odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju. Uplata doprinosa za nezaposlenost vrši se na depozitni račun Federalnog zavoda otvoren kod poslovne banke, koji se svakodnevno prazni na transakcijski račun Federalnog zavoda.

7.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu pružanja usluga građanima (radne dozvole) u iznosu 173.701 KM i ostale povrate u iznosu od 143.272 KM (primici od troškova uplate po postupcima prinudne naplate, povrat sredstava po osnovu aktivne politike zapošljavanja).

7.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije odnose se na grant od FMRIŠP-a za realizaciju Projekta podrške zapošljavanju (u daljnjem tekstu: Projekt) koji se finansira iz kredita Svjetske banke u iznosu od 4.107.243 KM i na grantove za zapošljavanje Roma primljenih od Vijeća ministara BiH i FMRIŠP-a u iznosu od 142.650 KM.

U nadležnosti FMRIŠP-a je implementacija Projekta, u ukupnom iznosu od 98.378.249 KM, od čega se 56.719.070 KM finansira iz kreditnih sredstava Svjetske banke (WB) i 41.659.179 KM kao učešće budžeta svih nivoa FBiH. Implementacija Projekta definisana je Sporazumom o finansiranju između BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), zaključenim 3. 5. 2017. godine, kao i Supsidijarnim sporazumom za Federaciju BiH, potpisanim između BiH i FBiH.

Rok za implementaciju projekta je bio 1. 10. 2021. godine, ali na zahtjev Federalnog zavoda (zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19), FMRIŠP je 12. 6. 2020. godine uputio Federalnom ministarstvu finansija zahtjev za prolongiranje roka zatvaranja Projekta. U skladu sa zahtjevom, u okviru postojećih finansijskih sredstava datum zatvaranja projekta bi se pomjerio za 12 mjeseci, tj. do 1. 10. 2022. godine, ali je konačan rok za implementaciju Projekta prolongiran do 1. 4. 2022. godine.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 35/98, 54/00,16/01,37/01, 01/02,17/06,14/08, 91/15,104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23

Projekt se sastoji iz dvije komponente, i to: (1) Podrška za promociju zapošljavanja i (2) Podrška za sisteme upravljanja, monitoring i komunikaciju. U samom Projektu definisani su indikatori (postignuti rezultati) koji su vezani za isplatu sredstva u periodu 2018-2021. godine. Federalnom zavodu sredstva su uplaćena u periodu od 2019. do 2022. godine, kao i u 2023. godini za realizovane aktivnosti (indikatore). Povlačenje kreditnih sredstava i njihovo doznačavanje Federalnom zavodu izvršeno je po odobrenom izvještaju Svjetske banke, na osnovu izvještaja o realizovanim aktivnostima i nalazima monitoringa.

Sa 31. 12. 2023. godine na račun Federalnog zavoda po ovom Projektu uplaćeno je 4.107.243 KM za realizovane aktivnosti: indikator 3.5. „Uspješno uparivanje uvećano za 15% u odnosu na 2017. godinu“ (1.955.830 KM) i indikator 4.3. „On-line portal s objavljenim trendovima na tržištu rada/on-line portal u upotrebi“ (2.151.413 KM). Prema prezentovanim informacijama, uplatom sredstava u 2023. godini realizovane su cjelokupne aktivnosti Projekta.

7.1.1.4 Primici od finansijske imovine

Primici od finansijske imovine iskazani su u iznosu od 644.750 KM, a odnose se na primljena sredstva po osnovu otplata glavnice pozajmljenih sredstava Federalnog zavoda putem komisionih kredita i rezervisani su za uvećanje depozita kod Razvojne banke FBiH.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 66.993.826 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 153.070.800 KM predstavlja izvršenje od 44%, odnosno realizovani su manje za 86.076.974 KM. Najznačajnija odstupanja planiranih i realizovanih sredstava u iznosu od 83.636.917 KM odnose se na realizaciju tekućih grantova, u okviru kojih su najznačajniji transferi za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama (71.460.429 KM).

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (60.262.928 KM), bruto plaće, naknade i doprinosi poslodavca (3.516.294 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.629.579 KM), izdaci za finansijsku imovinu (788.022 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (469.172 KM) i naknade troškova zaposlenih (327.831 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade i doprinosi poslodavca i naknade troškova zaposlenih iskazani su u iznosu od 3.844.125 KM. Strukturu ovih troškova čine: bruto plaće i naknade plaća (3.177.924 KM), naknade troškova zaposlenih (327.831 KM) i doprinosi poslodavca (338.370 KM).

Obračun i isplata plaća i naknada troškova zaposlenih definisane su Pravilnikom o radu. Njime je utvrđena osnovica za obračun plaće u visini od 60% prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u Federaciji BiH za prethodnu godinu prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Osnovna plaća se množi sa pripadajućim koeficijentom utvrđenim Pravilnikom o radu koji su se, grupisani prema platnim razredima, kretali u rasponu od 2,2 do 7,5.

Najviša neto isplaćena plaća u 2023. godini iznosila je 5.450 KM, najniža 1.423 KM, a prosječna neto plaća je iznosila 2.697 KM.

Kod obračuna i isplate plaća testirali smo obračun i isplatu za februar, juli, septembar i decembar 2023. godine. Provedenom revizijom konstatovano je da se obračun plaća vrši u skladu s odredbama Pravilnik o radu.

Pravilnikom o radu definisano je da radno vrijeme Federalnog zavoda traje 40 sati sedmično, raspoređeno u pet radnih dana, te da zaposlenici imaju pravo na odmor u toku radnog dana u trajanju od 30 minuta, koji se ne smatra vremenom provedenim na radu. Direktorica je 2. 6. 2022. godine donijela Uputstvo o evidentiranju radnog vremena kojom je utvrđeno klizno radno vrijeme s mogućnošću dolaska na posao u periodu od 7⁰⁰ sati do 8⁰⁰ sati, i odlaska sa posla od 15³⁰ sati do 16³⁰ sati (u zavisnosti kad je zaposlenik došao na posao).

Uputstvom je propisan način kontrole i evidentiranja radnog vremena zaposlenika. U skladu sa navedenim uputstvom u Federalnom zavodu je uspostavljen elektronski sistem kontrole radnog vremena korištenjem beskontaktnih elektronskih kartica putem kojih se vrši evidencija odlaska i dolaska na posao, pauze i drugih izlazaka (službenih i/ili privatnih) tokom radnog vremena. Izvršenim uvidom u evidencije radnog vremena zaposlenika, utvrđeno je da se evidencije o radu vode u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.¹⁶

Naknade troškova zaposlenih najvećim dijelom odnose se na: naknade za topli obrok (147.837 KM), naknade za prevoz na posao i s posla (55.387 KM), jubilarne nagrade i ostale naknade (46.775 KM), regres za godišnji odmor (37.648 KM), naknade za smještaj (7.188 KM) i naknade za odvojeni život (3.600 KM).

Obračun i isplata naknade za topli obrok izvršena je u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukom o visini naknade za ishranu za 2023. godinu, koje je donio Upravni odbor 13. 12. 2022. godine.

Naknade za prevoz na posao i s posla regulisane su Pravilnikom o radu kojim je propisano da zaposleniku pripada mjesečna novčana naknada u visini mjesečne karte u javnom saobraćaju pod uslovom da je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno više od jednog kilometra, a maksimalno 70 km, s tim što se naknada za troškove prevoza isplaćuje na osnovu stvarnog broja dolazaka na posao i odlazaka s posla. Također, u skladu s navedenim Pravilnikom, zaposleniku čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 km od sjedišta Federalnog zavoda isplaćivala se naknada troškova prevoza za dane sedmičnog odmora (vikend karta), državnih praznika i neradnih dana, do visine cijene korištenja karte prevoza na relaciji mjesto rada – mjesto prebivališta. Vikend karta i naknada za prevoz s posla i na posao nisu se međusobno isključivale. **S obzirom na navedeno, konstatovali smo da se zaposlenicima kojima je mjesto prebivališta udaljeno 70 i više kilometara od mjesta rada, pored mjesečne karte javnog prevoznika u Sarajevu, mjesečno isplaćivala i naknada za dane sedmičnog odmora, državnih praznika i ostalih neradnih dana, na način da se stvarni broj dolazaka i odlazaka množio sa iznosom jednosmjerne karte javnog prevoznika. U septembru 2023. godine stupila je na snagu primjena izmjene i dopune Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće,¹⁷ kojom je propisano da se ona odnosi i na pravna lica u kojima se kao osnivač pojavljuje Vlada FBiH ili ima većinsko vlasništvo ili osnivačka prava vrši Parlament Federacije FBiH. U skladu s tim, Federalni zavod je u decembru 2023. godine izvršio izmjenu i dopunu Pravilnika o radu kojom je, između ostalog, uređena naknada za prevoz na posao i sa posla u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće.**

Jubilarne nagrade i ostale naknade najvećim dijelom, u iznosu od 23.814 KM (po 378 KM za 63 zaposlenika) odnose se na isplatu naknade povodom obilježavanja praznika po Odluci direktorice od 6. 12. 2023. godine. Navedeni iznos po zaposleniku nije podlijegao obračunavanju i plaćanju poreza na dohodak budući da nije prešao visinu od 30% prosječne plaće prema objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Iznos obračunatih i isplaćenih naknada u ukupnom neto iznosu od 20.773 KM odnosi se na isplatu jubilarnih nagrada koje su se isplaćivale zaposlenicima Federalnog zavoda u skladu sa odredbama Pravilnika o radu. Isplate po navedenom osnovu tokom godine vršene su na osnovu Odluka o isplati jubilarne naknade koju je donijela direktorica, a na navedene naknade, u skladu sa Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak, izvršena je uplata pripadajućih poreza i doprinosa u cjelokupnom iznosu. **S obzirom na to da se Federalni zavod finansira iz javnih sredstava, nije primjereno ni opravdano vršiti obračun i isplatu jubilarnih nagrada zaposlenicima (u ukupnom neto iznosu od 20.773 KM), te na tako utvrđene iznose obračunavati i plaćati pripadajuće poreze i doprinose.**

¹⁶„Sl. novine FBiH“, br. 92/16

¹⁷„Sl. novine FBiH“, br. 68/23

Preporuka:

- **preispitati obračun i isplatu jubilarnih nagrada, s obzirom na to da se isplata vrši iz javnih sredstava.**

Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2023. godinu obračunat je i isplaćen u iznosu od 37.649 KM za 63 zaposlenika u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH (po zaposleniku) prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Isplate su odobrene Odlukama direktorice od 4. 5. 2023. i 17. 8. 2023. godine.

Naknade troškova smještaja zaposlenih iskazane su u neto iznosu od 7.188 KM i odnose se na isplate direktorici Federalnog zavoda (599 KM mjesečno). Pravilnikom o radu utvrđeno je da direktoru čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 kilometara od sjedišta institucije u kojoj je zaposlen pripada pravo na naknadu troškova smještaja u visini od 599 KM mjesečno, ukoliko nema osiguran službeni smještaj, a ukoliko je službeni smještaj osiguran direktor ima pravo na naknadu u visini 299 KM mjesečno.

Naknada za odvojeni život iskazana je u neto iznosu od 3.600 KM. Naime, u skladu s Rješenjem koje je direktorica Federalnog zavoda donijela 13. 11. 2018. godine i Pravilnikom o radu direktorici se isplaćuje naknada za odvojeni život u mjesečnom iznosu od 300 KM.

Naknada za odvojeni život od porodice i naknada za smještaj imaju tretman oporezivog dohotka od nesamostalne djelatnosti, te su na njih obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi u skladu s Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.¹⁸

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge najvećim djelom se odnose na: ugovorene i druge posebne usluge (1.217.152 KM), izdatke osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (161.802 KM), izdatke za tekuće održavanje (80.684 KM).

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom se odnose na: izdatke za hardverske i softverske usluge (950.215 KM), izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad (111.989 KM), usluge stručnog obrazovanja (18.945 KM), troškove spora od 18.836 KM i izdatke za usluge reprezentacije od 17.495 KM.

- **Izdaci za hardverske i softverske usluge** najvećim se dijelom odnose na: usluge održavanja Oracle softverskih licenci Jedinostvenog informacionog sistema (u daljnjem tekstu: JIS) (416.030 KM), usluge održavanja hardvera JIS-a (231.706 KM), usluge e-mail hosting-a (29.203 KM) i usluge održavanja aplikacije JIS-a (17.583 KM). Realizacija navedenih usluga izvršena je na osnovu prethodno zaključenih ugovora i provedenih postupaka javnih nabavki.
- U strukturi izdataka za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad najznačajniji su **izdaci za rad Upravnog odbora** iskazani u neto iznosu od 96.250 KM. Visina neto naknada za rad Upravnog odbora utvrđena je Statutom Federalnog zavoda, i to članovima u visini prosječne plaće FBiH za prethodnu godinu (1.114 KM), a predsjedniku 20% više u odnosu na iznos naknade članovima (1.336,80 KM). Isplata naknada se vršila na osnovu pojedinačnih Odluka direktorice, uz obrazloženje da li su predsjednik i svi članovi prisustvovali sjednici Upravnog odbora za period za koji se naknada isplaćuje. Pored mjesečnih naknada, predsjedniku i članovima Upravnog odbora isplaćene su i naknade za materijalne troškove (putne troškove) u ukupnom iznosu od 8.291 KM.

Izdaci za usluge osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa odnose se na izdatke bankarskih usluga i usluga platnog prometa (150.310 KM) i usluge osiguranja imovine, vozila i zaposlenih u ukupnom iznosu od 11.492 KM. Realizacija navedenih usluga izvršena je na osnovu prethodno zaključenih ugovora i provedenih postupaka javnih nabavki.

¹⁸„Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22, 57/22, 5/23, 85/23 i 97/23

Izdaci za tekuće održavanje najvećim djelom se odnose na: usluge popravke i održavanja opreme (71.577 KM), usluge popravke i održavanja zgrade (4.102 KM) i usluge popravke i održavanja vozila (3.458 KM). U okviru usluga popravke i održavanja opreme najznačajniji izdaci se odnose na usluge održavanja komunikacijske i mrežne opreme u Federalnom zavodu. Realizacija navedenih usluga, kao i usluga održavanja vozila i zgrade, vrši se na osnovu prethodno zaključenih ugovora sa dobavljačima koji su izabrani postupcima javnih nabavki.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 60.262.928 KM, što predstavlja 90% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka Federalnog zavoda.

Struktura tekućih transfera prikazana je u tabeli:

u KM

Red. Broj	Tekući transferi	Plan za 2023. godinu	Izvršenje na 31. 12. 2023. godine	Index (%) 4/3
1	2	3	4	5
I	Transferi koji se realizuju u skladu sa zakonskim propisima i sporazumima	17.995.774	5.819.286	32
1.	Transfer kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih i za realizaciju programa socijalnog zbrinjavanja nezaposlenih osoba	15.000.000	2.823.512	19
2.	Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	2.995.774	2.995.774	100
II	Transferi u cilju provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja	125.904.071	54.443.642	43
I + II	Ukupno	143.899.845	60.262.928	42

7.1.2.3.1 Transferi koji se realizuju u skladu sa zakonskim propisima i potpisanim sporazumima

Transferi koji se realizuju u skladu sa zakonskim propisima i sporazumima iskazani su u iznosu od 5.819.286 KM, a odnose se na transfer kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

➤ **Transfer kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih (izdaci za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba)** iskazan je u iznosu od 2.823.512 KM, a realizovan je na osnovu zahtjeva za nedostajućim sredstvima koje kantonalne službe za zapošljavanje dostavljaju Federalnom zavodu u skladu sa članom 49. Zakona o posredovanju u zapošljavanju. Osim toga, Zakonom o posredovanju u zapošljavanju definisano je da su kantonalne službe za zapošljavanje obavezne podnijeti mjesečni izvještaj o radu Federalnom zavodu, a Federalni zavod tromjesečne izvještaje o finansijskom poslovanju FMRiSP-u. Vezano za realizaciju ovih izdataka, napominjemo da su kantoni nadležni za osnivanje, rad, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad kantonalnih službi za zapošljavanje, te ističemo da su službe posebna pravna lica kojima upravne odbore imenuju vlade kantona, a finansijske planove usvajaju nadležni kantonalni organi i tijela, koji donose i normativne akte kojima se uređuje i utvrđuje visina administrativnih troškova (plate, naknade, prijem zaposlenih, ostali izdaci za materijal i usluge), kao i osnovica, način obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba.

Upravni odbor Federalnog zavoda 19. 4. 2016. godine donio je Odluku o modelu kriterija za utvrđivanje nedostajućih sredstava za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova službi za zapošljavanje¹⁹ na koju je saglasnost dao FMRiSP 13. 4. 2016. godine. Odlukom je utvrđen model kriterija, odnosno koncept raspodjele sredstava kojim se kroz prikaz podataka o ukupnim raspoloživim i ukupno potrebnim sredstvima, te njihovim međusobnim uspoređivanjem, utvrđuje iznos potrebnih nedostajućih sredstava u nastupajućem mjesecu, koja se mogu dodijeliti službama.

¹⁹„Sl. novine FBiH“, br. 33/16

Tokom 2023. godine u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Odlukom o modelu kriterija isplaćena su sredstva službama za zapošljavanje: Zeničko-dobojskog kantona (1.028.261 KM), Hercegovačko-neretvanskog kantona (477.951 KM), Unsko-sanskog kantona (464.920 KM), Zapadnohercegovačkog kantona (380.818 KM), Kantona 10 (368.719 KM) i Posavskog kantona (102.843 KM). Preostalim kantonalnim službama nisu doznačena nedostajuća sredstva jer nije bilo ispostavljenih zahtjeva. Pregledom uzorkovane dokumentacije konstatovano je da su sve službe kojima su odobrena sredstva dostavile zahtjeve i mjesečne izvještaje o radu, da je Federalni zavod dostavljao tromjesečne izvještaje o finansijskom poslovanju, kao i da je FMRIŠP odobrilo isplate po osnovu podnesenih zahtjeva.

Obavljenom revizijom konstatovano je da još uvijek nije uspostavljen adekvatan način utvrđivanja opravdanosti dostavljenih zahtjeva službi za nedostajućim sredstvima za ostvarivanje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba (utvrđeni iznosi kantonalnih skupština kreću se u rasponu od 6 do 10 KM po nezaposlenoj osobi), kao i u dijelu pokrivanja administrativnih troškova službi koji nisu limitirani i međusobno harmonizirani u pogledu obračuna plaća, naknada, prijema zaposlenih, izdataka za materijal i usluge.

Iako je Federalni zavod u prethodnom periodu poduzimao aktivnosti, odnosno pokretao inicijative za usklađivanje stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, prema kantonalnim skupštinama i ostalim nadležnim institucijama kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje, **do okončanja revizije nije harmonizirana osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao ni administrativni troškovi kantonalnih službi u cilju namjenskog korištenja prikupljenih doprinosa za nezaposlenost i ravnomjernog ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH.**

Preporuka:

- ***u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i ostalim nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje.***

➤ **Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom** (u daljnjem tekstu: Fond) iskazan je u iznosu od 2.995.774 KM. Federalni zavod je obavezan u skladu s članom 59. Zakona profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom,²⁰ da u toku godine Fondu doznači iznos od 10% sredstava planiranih finansijskim planom Federalnog zavoda za aktivnu politiku zapošljavanja. Ugovor o sufinansiranju održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom sa Fondom je zaključen 14. 2. 2023. godine.

Predmet ugovora je sufinansiranje održivosti zaposlenih osoba sa invaliditetom kroz novčane naknade plaćenih poreza i doprinosa i putem subvencija neto plaća za zaposlene osobe sa invaliditetom. Ugovorom je definisano da je Federalni zavod obavezan Fondu doznačiti sredstva u ukupnom iznosu od 2.995.774 KM i to u dva dijela (prvi dio 60%, a drugi dio 40% visine zaključenog Ugovora). Ugovorom je utvrđena obaveza Fonda da Federalnom zavodu dostaviti polugodišnje izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava u roku od 30 dana od uplate. Fond je dostavio Izvještaj o utrošku doznačenih sredstava za 2023. godinu od 14. 6. 2023. godine za prvi dio odobrenih sredstava od 1.797.464 KM i konačan Izvještaj o utrošku sredstava od 4. 1. 2024. godine u ukupno odobrenom iznosu od 2.995.774 KM.

Prema datoj preporuci iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Federalnog zavoda (2021. i 2022. godine) godine, da se provodi terenska kontrola utroška sredstava doznačavanih Fondu, Federalni zavod je imenovao svog predstavnika koji će obavljati terensku kontrolu utroška sredstava doznačenih Fondu.

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 9/10

Prema prezentovanoj dokumentaciji, utvrđeno je da je tokom 2023. godine predstavnik Federalnog zavoda na poziv Fonda prisustvovao kontroli kod četiri korisnika sredstava (sve kontrole obavljene u novembru 2023. godine), o čemu su sačinjeni zapisnici. Kontrolisanim korisnicima sredstva su dodijeljena po programima Fonda iz 2021. (prvi Javni poziv iz augusta 2021. godine - Novčani stimulans) i 2022. godine (drugi javni poziv iz marta 2022. godine - Novčani stimulans i LOT I i treći javni poziv iz augusta – Lot II) u ukupnom iznosu od 359.282 KM. U zapisnicima kod tri korisnika nisu utvrđene nepravilnosti, dok je kod jednog korisnika utvrđen nenamjenski utrošak odobrenih sredstava u iznosu od 3.000 KM. **S obzirom na to da se radi o značajnom iznosu sredstava koje Federalni zavod doznačava Fondu, kao i da je značajan broj korisnika ovih sredstava (u 2023. godini 71 korisnik), smatramo da terenske posjete kod četiri korisnika sredstava u toku 2023. godine nisu dovoljne, te ih je potrebno intenzivirati, kako bi se potvrdio namjenski utrošak dodijeljenih sredstava.**

Preporuka:

- **intenzivirati terensku kontrolu utroška sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.**

7.1.2.3.2 Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja

Aktivna politika zapošljavanja (u daljnjem tekstu: APZ) predstavlja skup mjera usmjerenih na integraciju nezaposlenih osoba na tržište rada, te njihovo zapošljavanje. U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus je na pružanju podrške u zapošljavanju radne snage kod poslodavaca, samozapošljavanju nezaposlenih osoba, pružanju podrške nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti, kao i pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce.

Struktura transfera čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja prikazana je u tabeli:

u KM

Redni broj	Tekući transfer	Finansijski plan 2023. godina	Izvršenje ugovora po programima 2019 – 2022.	Izvršenje ugovora po programima 2023. god.	Ukupno izvršenje 2023. god.	Saldo ugovorenih obaveza na 31.12.2023. godine	Nerealizovana slobodna sredstva 3-(6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Programi sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja sa ostalim mjerama iz 2023. godine i prethodnog perioda (od 1 do 70)	111.310.466	27.856.544	22.370.689	50.227.233	50.799.620	10.283.613
1	649 - Romi 2019		16.000	0	16.000	2.500	
2	714 – Prilika za sve 2020		4.485	0	4.485	0	
3	716 – Periodično/sezonsko zapošljavanje 2020		6.383	0	6.383	0	
4	721 -Tražim poslodavca 2020		8.400	0	8.400	0	
5	723 -Služba u saradnji s poslodavcima-Zapošljavanje 2020		339.982	0	339.982	0	
6	725 - Poduzetništvo za žene 2020		275	0	275	0	
7	726 - Poduzetništvo za sve 2020		3.744	0	3.744	0	
8	728 – Druga prilika 2020		1.118	0	1.118	0	
9	731 – Romi 2021		126.650	0	126.650	63.000	
10	732 – Prvo radno iskustvo za mlade nezaposlene osobe dobi do 30 godina 2021		90.033	0	90.033	0	
11	733 -Sufinansiranje zapošljavanja osoba sa radnim		3.990	0	3.990	0	

Redni broj	Tekući transfer	Finansijski plan 2023. godina	Izvršenje ugovora po programima 2019 – 2022.	Izvršenje ugovora po programima 2023. god.	Ukupno izvršenje 2023. god.	Saldo ugovorenih obaveza na 31.12.2023. godine	Nerealizovana slobodna sredstva 3-(6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
	iskustvom dobi do 30 godina 2021						
12	734 – Zapošljavanje žena 2021		40.305	0	40.305	0	
13	735 – Prilika za sve 2021		64.776	0	64.776	0	
14	737 – Zapošljavanje demobilisanih boraca 2021		1.543	0	1.543	0	
15	738 – Periodično /sezonsko zapošljavanje 2021		18.980	0	18.980	0	
16	739 -Nova prilika 2021		40.203	0	40.203	0	
17	741 – Pomoć potrebnima 2021		1.100	0	1.100	0	
18	742 -Tražim poslodavca 2021		96.049	0	96.049	0	
19	743 – Služba u saradnji s poslodavcima 2021		437.751	0	437.751	0	
20	744 – Poduzetništvo za mlade 2021		27.524	0	27.524	0	
21	745 – Poduzetništvo za žene 2021		12.318	0	12.318	0	
22	746 -Poduzetništvo za sve 2021		42.855	0	42.855	0	
23	747-Poduzetništvo za demobilisane borce 2021		3.200	0	3.200	0	
24	748 – Druga prilika 2021		37.425	0	37.425	0	
25	751 – Program obuka i rad 2021		135.706	0	135.706	0	
26	755 – Zapošljavanje pripravnika 2022		1.246.101	0	1.246.101	28.460	
27	756 – Mladi sa iskustvom 2022		360.376	0	360.376	40.935	
28	757 – Zapošljavanje žena 2022		780.350	0	780.350	36.633	
29	758 – Prilika za sve 2022		2.177.736	0	2.177.736	184.676	
30	759 – Zapošljavanje demobilisanih boraca 2022		27.134	0	27.134	0	
31	760 -Periodično zapošljavanje 2022		407.323	0	407.323	472	
32	761– Nova mogućnost 2022		506.509	0	506.509	41.084	
33	762 – Javni radovi 2022		15.930	0	15.930	0	
34	763 – Tražim poslodavca 2022		3.983.412	0	3.983.412	220.667	
35	764 -Služba u saradnji sa poslodavcima 2022		9.229.022	0	9.229.022	643.350	
36	765 -Poduzetništvo za mlade 2022		1.071.224	0	1.071.224	21.451	
37	766 – Poduzetništvo za žene 2022		1.098.369	0	1.098.369	23.207	
38	767 – Poduzetništvo za sve 2022		1.717.007	0	1.717.007	23.698	
39	768 – Poduzetništvo za demobilisane borce 2022		146.523	0	146.523	5.160	
46	769 – Druga prilika 2022		2.960.006	0	2.960.006	104.497	
47	771 -Program obuka i rad 2022		224.980	0	224.980	75.190	
48	772 – Pomoć potrebnim 2022		58.377	0	58.377	0	

Redni broj	Tekući transfer	Finansijski plan 2023. godina	Izvršenje ugovora po programima 2019 – 2022.	Izvršenje ugovora po programima 2023. god.	Ukupno izvršenje 2023. god.	Saldo ugovorenih obaveza na 31.12.2023. godine	Nerealizovana slobodna sredstva 3-(6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
49	773 – Program sufinansiranje samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2022		237.850	0	237.850	167.900	
50	774 – Program sufinansiranja zapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2022		47.520	0	47.520	38.940	
51	776 - Zapošljavanje pripravnika 2023		0	824.425	824.425	2.119.423	
52	777 – Mladi sa iskustvom do 35 godina 2023		0	358.440	358.440	185.737	
53	778 – Zapošljavanje žena 2023		0	1.380.262	1.380.262	638.770	
54	779 – Prilika za sve 2023		0	3.718.566	3.718.566	4.625.967	
55	780 – Zapošljavanje demobilisanih boraca 2023		0	43.350	43.350	40.657	
56	781 – Periodično/sezonsko zapošljavanje 2023		0	1.132.700	1.132.700	107.550	
57	782 -Nova mogućnost 2023		0	1.443.296	1.443.296	1.488.740	
58	783-Javni radovi 2023		0	86.680	86.680	4.400	
59	784-Pomoć potrebnim 2023		0	99.744	99.744	100.910	
60	785 – Tražim poslodavca 2023		0	1.640.006	1.640.006	3.361.765	
61	786 – Poduzetništvo za mlade 2023		0	924.166	924.166	947.770	
63	787 – Poduzetništvo za žene 2023		0	1.062.155	1.062.155	1.200.882	
64	788 - Poduzetništvo za sve 2023		0	1.505.220	1.505.220	1.710.892	
65	789 - Poduzetništvo za demobilisane borce 2023		0	83.510	83.510	97.450	
66	790 – Obuka i rad kod poznatog poslodavca 2023		0	208.461	208.461	1.739.303	
67	791 -Služba u saradnji sa poslodavcima2023		0	5.239.150	5.239.150	18.369.193	
68	792- Druga prilika 2023		0	1.972.160	1.972.160	5.077.550	
69	793 – Poljoprivreda 2023		0	559.625	559.625	1.701.475	
70	794 -Obuka nezaposlenih osoba za tržište rada 2023		0	88.773	88.773	105.922	
II	Učešće u zajedničkim projektima 2021, 2022 i 2023	14.593.605	3.732.759	483.650	4.216.409	1.529.647	-8.847.549
UKUPNO AKTIVNE MJERE ZAPOŠLJAVANJA		125.904.071	31.589.303	22.854.339	54.443.642	52.329.267	19.131.162

Upravni odbor Federalnog zavoda pojedinačnim odlukama od 7. 2. 2023. godine usvojio je sljedeće programe: Sufinansiranje zapošljavanja i Sufinansiranje zapošljavanja – Služba u saradnji sa poslodavcima; Start up – druga prilika; Sufinansiranje samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede; Sufinansiranje zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i Sufinansiranje samozapošljavanja – Start up i Obuka i rad kod poznatog poslodavca i Odlukom od 23. 5. 2023. godine Program – Obuka za tržište rada.

U okviru Programa sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke za 2023. godinu, zajedno sa istim mjerama iz prethodnog perioda, planirano je ukupno 111.310.466 KM, od čega se na Programe iz 2023. godine odnosi 66.700.516 KM, a za mjere zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke iz prethodnih perioda planiran je iznos od 44.609.950 KM.

Također, za program Učešće u zajedničkim projektima sa drugim organizacijama i institucijama planirano je 14.593.605 KM, od čega se na učešće u zajedničkim projektima za 2023. godinu odnosi 8.000.000 KM, a za zajedničke projekte za prethodne periode planiran je iznos od 6.593.605 KM. Sredstva na navedenim pozicijama osigurana su za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja započelih u prethodnom periodu, ali su stvorene i pretpostavke za implementaciju novih mjera i programa u 2023. godini s posebnim fokusom na mlade, žene, dugotrajno nezaposlene osobe i druge kategorije teže zapošljivih osoba.

1. Program sufinansiranje zapošljavanja 2023 i Program sufinansiranja zapošljavanja-sluzba u saradnji sa poslodavcima 2023

Program sufinansiranja zapošljavanja u 2023. godini sačinjen je u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, ciljevima iz Programa rada za 2023. godinu i Trogodišnjeg plana rada 2023-2025. Za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 37.700.000 KM²¹ u skladu sa Finansijskim planom za 2023. godinu i procjenama za 2024. i 2025. godinu.

Federalni zavod ovaj Program realizuje u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje sa kojima je u februaru 2023. godine zaključen Sporazum o finansiranju i realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja za 2023. godinu. Ovim sporazumom definisana su prava i obaveze Federalnog zavoda i službi u vezi s finansiranjem i realizacijom Programa, kojim su obuhvaćene sljedeće poticajne mjere: Zapošljavanje pripravnika 2023, Mladi sa iskustvom 2023, Zapošljavanje žena 2023, Prilika za sve 2023, Zapošljavanje demobilisanih boraca 2023, Periodično/sezonsko zapošljavanje 2023, Nova mogućnost 2023, Javni radovi 2023, Pomoć potrebnima 2023 i Tražim poslodavca 2023.

Javni poziv za Program sufinansiranja zapošljavanja 2023 objavljen je 15. 3. 2023. godine, osim za mjeru „Tražim poslodavca 2023“ za koju je objavljen javni poziv za poslodavce i fizička lica u maju 2023. godine.

Do 31. 12. 2023. godine, u okviru realizacije Programa sufinansiranja zapošljavanja 2023, potpisani su ugovori o sufinansiranju zapošljavanja u iznosu od 23.401.386 KM (od čega je u 2023. godini realizovano 10.727.469 KM) sa 2.633 poslodavaca, kojim je obuhvaćeno 4.435 osoba. Značajan ugovoreni iznos kao i realizaciju imala je mjera Prilika za sve 2023.

Prilika za sve 2023 - realizacija ove mjere u 2023. godini je iskazana u ukupnom iznosu od 5.965.563 KM, od čega se na realizaciju ugovora iz ranijeg perioda (2020.-2022. godina) odnosi iznos od 2.246.997 KM, a na ugovore iz 2023. godine iznos od 3.718.566 KM. Prema prezentovanim podacima, u 2023. godini po osnovu ove mjere zaključeno je 1.555 ugovora, čija ukupna vrijednost iznosi 8.344.533 KM, a zaposleno je 1.555 lica.

Program sufinansiranja zapošljavanja – služba u saradnji s poslodavcima 2023 – za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 9.000.000 KM²² u skladu sa Finansijskim planom za 2023. godinu i procjenama za 2024. i 2025. godinu.

Federalni zavod ovaj Program realizuje u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje sa kojima je u februaru 2023. godine zaključen Sporazum o finansiranju i realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja za 2023. godinu.

Do 31. 12. 2023. godine, u okviru realizacije Programa sufinansiranja zapošljavanja – služba u saradnji sa poslodavcima 2023, potpisani su ugovori o sufinansiranju zapošljavanja ukupne vrijednosti 23.608.343 (od čega je u 2023. godini realizovano 5.239.150 KM) sa 2.354 poslodavaca, kojim je obuhvaćeno 3.734 osoba.

²¹ Novčana sredstva u iznosu od 37.700.000 KM, raspoređena su na način daodnosno 70% ukupno predviđenih sredstava raspoređena su prema broju nezaposlenih po službama, dok je iznos od 13.500.000 KM, odnosno 30% predviđenih sredstava određen i raspoređen linearno po službama. Programom su utvrđene ciljane grupe i osnovni iznosi finansijske podrške po osobi.

²²Novčana sredstva u iznosu od 9.000.000 KM, raspoređena su na način da 70% ukupno predviđenih sredstava raspoređena su prema broju nezaposlenih po službama, dok je iznos od 2.700.000 KM, odnosno 30% predviđenih sredstava određen i raspoređen linearno po službama. Programom su utvrđene ciljane grupe i osnovni iznosi finansijske podrške po osobi.

2. Program sufinansiranja samozapošljavanja – Start up 2023 - za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 13.000.000 KM²³ u skladu sa Finansijskim planom za 2023. godinu i procjenama za 2024. i 2025. godinu. Federalni zavod Program realizuje u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje sa kojima je u februaru 2023. godine zaključen Sporazum o finansiranju i realizaciji Programa sufinansiranja samozapošljavanja za 2023. godinu.

Ovim sporazumom definisana su prava i obaveze Federalnog zavoda i službi u vezi s finansiranjem i realizacijom Programa, kojim su obuhvaćene sljedeće poticajne mjere: Poduzetništvo za mlade 2023; Poduzetništvo za žene 2023; Poduzetništvo za sve 2023 i Poduzetništvo za demobilisane borce 2023. Federalni zavod je informisao javnost o Programu osam dana prije objave Javnog poziva putem web portala za sve mjere.

Do 31. 12. 2023. godine, u okviru realizacije Programa sufinansiranja samozapošljavanja 2023, potpisani su ugovori u iznosu od 7.532.045 KM (od čega je u 2023. godini realizovano 3.575.050 KM) sa 963 osobe, a u sklopu njih kroz navedene mjere sufinansirano je dodatno zapošljavanje 204 osobe, te je ovim programom obuhvaćeno ukupno 1.167 osoba.

U okviru Programa sufinansiranja samozapošljavanja značajan ugovoreni iznos i realizaciju iznosa imala je mjera: **Poduzetništvo za sve**. Za realizaciju ove mjere u 2023. godini, Programom je planirano 5.500.000 KM. Prema prezentovanim podacima, do kraja 2023. godine u realizaciju je uključeno 525 osoba, a ukupna vrijednost ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja iznosi 3.216.112 KM. Realizacija ove mjere je u 2023. godini iskazana u ukupnom iznosu od 3.278.826 KM, od čega se na izvršenje potpisanih ugovora iz prethodnog perioda (2020-2022. godine) odnosi 1.763.606 KM, a na izvršenje ugovora iz 2023. godine 1.505.220 KM.

3. Program start up - Druga prilika 2023 - za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 4.000.000 KM²⁴ u skladu sa Finansijskim planom za 2023. godinu i procjenama za 2024. i 2025. godinu. Ovaj Program realizuje se podnošenjem zahtjeva službi za zapošljavanje. Federalni zavod ovaj Program realizuje u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje sa kojima je u februaru 2023. godine zaključen Sporazum o finansiranju i realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja za 2023. godinu. Ovim Sporazumom definisana su prava i obaveze Federalnog zavoda i službi u vezi s finansiranjem i realizacijom Programa.

Do kraja 2023. godine u realizaciju Programa uključeno je 1.045 osoba, od čega je 926 osoba registrovalo djelatnost, a pored njih dodatno je zaposleno 119 osoba, te ukupna vrijednost ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja iznosi 7.049.710 KM. Realizacija ove mjere je u 2023. godini iskazana u ukupnom iznosu od 4.970.709 KM, od čega se na izvršenje potpisanih ugovora iz prethodnog perioda (2020-2022. godina) odnosi 2.998.549 KM, a na izvršenje ugovora iz 2023. godine 1.972.160 KM.

4. Program sufinansiranja samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2023 – za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 1.000.000 KM, a provodi ga direktno Federalni zavod. Osobama kojima se odobre poticajna sredstva, nakon što registruju poljoprivrednu djelatnost i otpočnu sa radom, Federalni zavod mjesečno refundira poticajna sredstva u iznosu od 350 KM (za troškove obaveznih doprinosa i ostale troškove poslovanja). U slučaju zapošljavanja nezaposlenih osoba u novoregistrovanim poljoprivrednim obrtima mjesečno se refundira i iznos od 400 KM na ime troškova obaveznih doprinosa, a u slučaju ostatka novčanih sredstava isti se iznos koristi za isplatu dijela neto plaće u trajanju od 6, 12 ili 24 mjeseca zavisno o odabranom periodu sufinansiranja. Javni poziv ostao je otvoren od 10. 2. 2023. do utroška sredstava, tj. do potpisivanja ugovora u vrijednosti raspoloživih sredstava, a najkasnije do 15. 11. 2023. godine.

²³ Novčana sredstva u iznosu od 13.000.000 KM, raspoređena su na način da 70% ukupno predviđenih sredstava raspoređena su prema broju nezaposlenih po službama, dok je iznos od 3.900.000 KM, odnosno 30% predviđenih sredstava određen i raspoređen linearno po službama. Programom su utvrđene ciljane grupe i osnovni iznosi finansijske podrške po osobi.

²⁴ Novčana sredstva u iznosu od 4.000.000 KM, raspoređena su na način da 70% ukupno predviđenih sredstava raspoređena su prema broju nezaposlenih po službama, dok je iznos od 1.200.000 KM, odnosno 30% predviđenih sredstava određen i raspoređen linearno po službama. Programom su utvrđene ciljane grupe i osnovni iznosi finansijske podrške po osobi.

Do kraja 2023. godine u realizaciju Programa uključene su 262 osobe, od čega su 252 osobe registrovale djelatnost, a pored njih dodatno je zaposleno deset osoba, te ukupna vrijednost ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja iznosi 2.261.100 KM. Realizacija ove mjere je u 2023. godini iskazana u ukupnom iznosu od 844.995 KM, od čega se na izvršenje potpisanih ugovora iz prethodnog perioda (sufinansiranje samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi za 2022. godinu) odnosi 285.370 KM, a na izvršenje ugovora iz 2023. godine 559.625 KM.

Skrećemo pažnju na to da je navedenim programima (osim Programom sufinansiranja samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2023) definisano da će Upravni odbor u toku realizacije, a zavisno od stanja i potreba na tržištu rada odlučivati o eventualnim promjenama programa (relokaciji sredstava između pojedinih programa ili visine sredstava predviđenih za realizaciju mjera unutar jednog programa). Obavljenom revizijom konstatovano je da je Federalni zavod tokom 2023. godine više puta vršio izmjenu visine sredstava predviđenih za realizaciju programa (relokaciju sredstava između pojedinih programa), ili visine sredstava predviđenih za realizaciju mjera unutar jednog programa o kojima Upravni odbor nije odlučivao. Međutim, postupajući po preporuci datoj u Pismu menadžmentu Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio odluke o izmjenama programa (relokacija sredstava između programa i između mjera unutar programa) i to: Programa za sufinansiranje zapošljavanja 2023,²⁵ Programa sufinansiranja zapošljavanja -Služba u saradnji s poslodavcima 2023,²⁶ Programa sufinansiranja samozapošljavanja- Start up 2023,²⁷ Programa Start up-Druga prilika 2023²⁸ i Programa sufinansiranja samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2023²⁹ (ovim Programom nije predviđeno da Upravni odbor može vršiti njegove izmjene), kojim su obuhvaćene sve do tada izvršene izmjene.³⁰

Do okončanja revizije prezentovani su programi aktivne mjere zapošljavanja za 2024. godinu u kojima je definisano da će Upravni odbor u toku realizacije, u opravdanim slučajevima, odlučivati o eventualnim izmjenama programa. Prezentovano je da je izvršena relokacija sredstava unutar programa po mjerama i to za Program sufinansiranje zapošljavanja 2024 i Program sufinansiranja samozapošljavanja - Start up 2024 o čemu je 3. 6. 2024. godine informisan Upravni odbor.

Također, smatramo značajnim navesti da je Federalni zavod sa svih 10 kantonalnih službi za zapošljavanje zaključio sporazume o finansiranju i realizaciji: Programa za sufinansiranje zapošljavanja 2023, Programa sufinansiranja zapošljavanja-Služba u saradnji s poslodavcima 2023, Programa sufinansiranja samozapošljavanja-Start up 2023, Programa Start up-Druga prilika. Sporazumima je, u dijelu koji se odnosi na obaveze službe, između ostalog, definisano da su službe obavezne provoditi monitoring i evaluaciju po definisanoj metodologiji Federalnog zavoda. Prema prezentovanim podacima Federalni zavod nije definisao ovu metodologiju, jer od uvođenja JIS-a Federalni zavod samostalno provodi monitoring i evaluaciju, a samim tim službe nisu bile obavezne. Do okončanja revizije prezentovani su sporazumi o finansiranju i realizaciji programa za 2024. godinu zaključeni sa kantonalnim službama za zapošljavanje, a uvidom u njih, konstatovano je da je ukinuta obaveza službi koja se odnosila na monitoring i evaluaciju po metodologiji Federalnog zavoda.

²⁵ Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio Odluku o izmjeni ovog Programa, kojom su obuhvaćene sve izmjene Programa i mjera unutar Programa izvršene u 2023. godini. Odlukom je utvrđeno da se sredstva planirana za realizaciju ovog Programa od 37.700.000 KM zamjenjuju iznosom od 23.750.000 KM, te da se broj osoba od 6.000 koje se planiraju zaposliti zamjenjuje brojem 4.000.

²⁶ Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio Odluku o izmjeni ovog Programa, kojom su obuhvaćene sve izmjene Programa u dijelu planiranih sredstava za realizaciju kojim se iznos od 9.000.000 KM zamjenjuje iznosom od 23.700.000 KM, a broj od 2.000 osoba koje se planiraju zaposliti zamjenjuje brojem 3.600.

²⁷ Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio Odluku o izmjeni ovog Programa, kojom su obuhvaćene sve izmjene Programa i mjera unutar Programa. Odlukom je utvrđeno da se sredstva planirana za realizaciju Programa od 13.000.000 KM zamjenjuju iznosom od 7.650.000 KM, te da se broj osoba od 2.000 koje se planiraju zaposliti zamjenjuje brojem 1.150.

²⁸ Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio Odluku o izmjeni ovog Programa, kojom su obuhvaćene sve izmjene Programa u dijelu planiranih sredstava za realizaciju kojim se iznos od 4.000.000 KM zamjenjuje iznosom od 7.100.000 KM, a broj od 600 osoba koje se planiraju zaposliti zamjenjuje brojem 1.050.

²⁹ Upravni odbor je 27. 12. 2023. godine donio Odluku o izmjeni Programa kojom je planirani iznos sredstava za realizaciju Programa zamijenjen iznosom od 2.300.000 KM, a broj od 100 osoba koji se namjerava zaposliti ili samozaposliti izmijenjen je na 230.

³⁰ Upravni odbor je donio i odluke kojima je izmijenjen Program „Obuka i rad kod poznatog poslodavca 2023“ kojim je iznos sredstava od 1.000.000 KM za realizaciju Programa zamijenjen iznosom od 2.000.000 KM, a Program „Obuka za tržište rada 2023. godine“ izmijenjen u dijelu sredstava za realizaciju Programa kojim je iznos od 500.516 KM zamijenjen sa 200.516 KM.

5. Zajednički projekti sa drugim organizacijama i institucijama 2023

Realizacija navedenog programa iskazana je u iznosu od 4.216.409 KM, od čega se na izvršenje potpisanih ugovora iz ranijeg perioda odnosi 3.732.759 KM, a na izvršenje ugovora iz 2023. godine 483.650 KM. Tokom izvještajnog perioda, u okviru ove pozicije u 2023. godini sačinjen je „Program sufinansiranja zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama 2023“ s ciljem kreiranja partnerstava i provođenja različitih projekata u vezi sa tržištem rada, zapošljavanjem, obukom i stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem, obrazovanjem odraslih, cjeloživotnog učenja, karijerne orijentacije, volontiranja itd.

U okviru ovog Programa tokom 2023. godine zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti 5.937.093 KM za zapošljavanje 731 osobe, obuke za 285 osoba i volontiranje za 250 osoba.

Upravni odbor je 7. 2. 2023. godine donio Odluku o usvajanju Programa sufinansiranja zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama, kojim su predviđena raspoloživa sredstva u iznosu od 8.000.000 KM i koji je objavljen 15. 3. 2023 godine na web stranici Federalnog zavoda. Pored navedenog, usvojeni su i ostali programi sufinansiranja zajedničkih projekata čiji su kriteriji za dodjelu kao i iznosi ukupno raspoloživih sredstava definisani pojedinačnim programima.

Realizacija po programima sufinansiranja zajedničkih projekata data je u tabeli:

Naziv projekta /programa	Broj projekata/ programa	Sredstva - učešće Zavoda u KM	Broj osoba
Programi sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih/nestalih/demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida	3	950.000	100
Programi sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u Federaciji BiH	10	1.500.000	180
Programi sufinansiranja zapošljavanja asistenata i viših asistenata u javnim univerzitetima/sveučilištima	6	1.992.000	147
Projekti sufinansiranja zapošljavanja u ustanovama socijalne zaštite	5	577.800	69
Zajednički projekti zapošljavanja s drugim organizacijama i institucijama	21	917.293	235 zapošljavanje 285 obuka 250 volonteri
UKUPNO	45	5.937.093	1.265

Dodjela sredstava za finansiranje zajedničkih projekata za zapošljavanje djece šehida i poginulih/nestalih boraca, stručnog kadra za rad sa djecom s poteškoćama u razvoju i zapošljavanje asistenata na javnim univerzitetima vršila se na osnovu Odluke Upravnog odbora, po osnovu objavljenog konkursa u skladu sa sporazumima koje Federalni zavod potpisuje sa učesnicima u projektima. Za Program sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih/nestalih/demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida javne pozive su objavljivale službe, dok se prijem asistenata na javnim univerzitetima vršio na osnovu internih akata univerziteta. Sporazumima su utvrđena prava i obaveze Federalnog zavoda, službe, te pravnog lica, korisnika sredstava. Federalni zavod uplaćuje sredstva službi u iznosu utvrđenom projektom u nekoliko jednakih rata, zavisno od trajanja projekta. **Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama konstatovano je da je Komisija za valorizaciju projekata vršila formalno-pravnu ispravnost prijave bez sačinjavanja pojedinačnog obrasca za ocjenu svakog zahtjeva. Valorizacija projekata vršena je tako što je sačinjavan zapisnik Komisije po svakom zahtjevu u kojem nisu navedeni pojedinačni dokumenti koji su priloženi kao dokazni materijal (samo je navedeno da sadrži svu potrebnu dokumentaciju u skladu s programom), na osnovu kojeg bi se potvrdilo ispunjavanje programom definisanih kriterija. Sve prijave koje su utvrđene kao formalno-pravno ispravne upućene su Upravnom odboru na odobrenje.**

U provođenju ovog Programa, nastavljena je saradnja između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje, ministarstava za obrazovanje, javnih univerziteta u Federaciji BiH, kao i ministarstava za boračka pitanja, i to za realizaciju različitih projekata kojima su obuhvaćene sljedeće ciljne grupe: djeca šehida i poginulih boraca, asistenti u nastavi za rada sa djecom s poteškoćama u razvoju, stručni kadar za rad u ustanovama socijalne zaštite, asistenti na javnim univerzitetima i dr.

Skrećemo pažnju da je Federalni zavod u prethodnom periodu službama dostavio kvartalni obrazac – izvještajni obrazac o realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja. Navedeni kvartalni izvještaji su dali mogućnost službama da daju primjedbe na sadržaj programa koje finansira Federalni zavod i prijedloge za unapređenje postojećeg stanja u vezi aktivne politike zapošljavanja. Službe su dostavile izvještaje za sva četiri kvartala 2023. godine.

Kontrola i praćenje izvršenja ugovorenih obaveza su obaveza Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u skladu sa usvojenim programima finansiranja/sufinansiranja zapošljavanja 2023. (za programe koje samostalno provodi Federalni zavod obavezan je vršiti i kontrolu i praćenje izvršenja ugovora).

S tim u vezi, Federalni zavod je sačinio Instrukciju o kontroli ispravnosti zaključivanja ugovora o sufinansiranju zapošljavanja-samozapošljavanja, te isplate/refundacije ugovorenih sredstava, kojom je definisano da će Sektor za APZ vršiti ovu kontrolu najmanje dva puta godišnje na licu mjesta, odnosno u prostorijama službi.³¹

Federalni zavod je u 2023. godini izvršio dvije kontrole (11. 3. 2023. i 2. 10. 2023. godine), o kojima su sačinjene informacije koje su dostavljene Upravnom odboru (u zapisnicima sa sjednica Upravnog odbora navedeno je da su primljene na znanje).

Provedene kontrole odnosile su se na ugovore zaključene po mjerama Programa sufinansiranja zapošljavanja 2022 i Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start-up 2022 (prva provedena kontrola), Programa sufinansiranja zapošljavanja 2023 i Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start-up 2023 (druga provedena kontrola). Prva kontrola je izvršena na uzorku od 3% zaključenih ugovora, odnosno ukupno 146 ugovora kod kantonalnih službi za zapošljavanje, dok je drugom kontrolom obuhvaćeno 258 subjekata, odnosno ugovora. U sačinjenim informacijama o izvršenim kontrolama **nisu konstatovane nepravilnosti, ali je službama sugerisano da se prilikom odobravanja rata u modulu APZ-a u JIS-u, za koje su se stekli uslovi za refundaciju, odmah dostavi i informacija o stečenim uslovima za isplatu (e-mail, tabela sa pregledom odobrenih rata) kako bi se realizacija ugovora odvijala u skladu sa planiranom dinamikom programa.**

S obzirom na to da su provedene dvije kontrole tokom 2023. godine (na licu mjesta u prostorijama službi) smatramo da je neophodno da Federalni zavod kontinuirano vršiti kontrolu dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi za zapošljavanje, kako bi se što više osiguranih sredstava za te namjene i realizovalo u godini za koju su osigurana.

Zbog male realizacije sredstava u okviru planiranih mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i činjenice da Federalni zavod nije vršio kontinuiranu kontrolu dostavljene dokumentacije poslodavaca na osnovu koje su službe sačinjavale zahtjeve za plaćanje (kontrola se provodila u martu i oktobru 2023. godine), po osnovu kojih su sredstva doznačavana, ne možemo potvrditi da je Federalni zavod osigurao efikasno i ekonomično upravljanje raspoloživim sredstvima, u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Također, 28. 3. 2023. godine sačinjena je Instrukcija za postupanje po isteku svakog pojedinačnog ugovora i dostavljena svim kantonalnim službama. Njome je utvrđeno da se poslodavcima koji imaju neopravdanih rata prije zadnje rate dostavlja opomena, a ukoliko sufinansirana osoba/korisnik ne izvrši pravljanje sredstava i pored dostavljene opomene, službe su obavezne Federalnom zavodu dostaviti dokaz da je korisniku dostavljena opomena, nakon čega Federalni zavod raskida ugovor. Također, ukoliko je korisnik postupio po predmetnoj opomeni i dostavio pravljanje, služba obavještava Federalni zavod u skladu s odredbama programa. Prezentovano je, da su u određenim slučajevima poštovane odredbe ove Instrukcije, i da je jedan broj ugovora raskinut. **Međutim, nije prezentovan ukupan broj ugovora koji su istekli, kao ni ukupan broj raskinutih ugovora po tom osnovu, zbog čega ne možemo potvrditi da je Federalni zavod automatski raskidao ugovore nakon isteka, kao ni da je Instrukcija poštovana u svim slučajevima. Skrećemo pažnju na to da je revizorski tim više puta tražio ove podatke, međutim, prema pisanoj informaciji, podaci nisu prezentovani zbog njihove obimnosti i činjenice da se ove aktivnosti provode u saradnji sa službama.**

³¹ Instrukcijom je definisano da se izradi dinamički plan (plan vršenja kontrole), da se formira odgovarajući tim koji će vršiti kontrolu i da se u slučaju utvrđivanja nepravilnosti obavještava nadležna služba, koja se očituje na utvrđene nepravilnosti.

Prema prezentovanoj dokumentaciji iz **Jedinice za monitoring i evaluaciju** tokom 2023. godine, sačinjena je Informacija o monitoringu- realizaciji Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start-up 2023 i Programa sufinansiranja zapošljavanja 2023 sa stanjem na 31. 12. 2023. godine; Informacija o monitoringu - realizaciji Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start-up 2022 i Programa sufinansiranja zapošljavanja 2022, te Informacije o evaluaciji: Programa sufinansiranja zapošljavanja 2020; Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2020; Programa sufinansiranja zapošljavanja 2021; Programa sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2021, koje je usvojio Upravni odbor.³²

U sačinjenim informacijama nisu konstatovane nepravilnosti kod namjenskog utroška sredstava APZ-a, a date su i sljedeće preporuke: javni poziv objavljivati što ranije po usvajanju Finansijskog plana; prilagođavati mjere u skladu s okolnostima privrede i na tržištu rada i analizom rezultata prethodnih mjera; pravovremeno aktivirati liste čekanja prijavljenih poslodavaca radi bržeg ugovaranja i isplate sredstava; tehnički unaprjeđivati aplikaciju za realizaciju mjera APZ-a naročito u izvještajnom dijelu, radi bolje analize rezultata programa i poduzeti preventivne mjere u vezi s stabilnošću web portala i ostalih alata za prijavu za učešće u programu; unaprjeđivati saradnju s službama, unaprjeđivati kontrolne mehanizme Federalnog zavoda (provjera dokumentacije u Službama, provođenje kontrolne realizacije); brže dostavljanje dokumentacije o pravdanjima za uplatu subvencije od službi prema Federalnom zavodu, radi bržeg ugovaranja i isplate sredstava, kontinuirano pratiti rokove za dostavljanje dokumentacije, te u skladu s potrebom slati urgencije i opomene pred raskid ugovora i druge aktivnosti. **S obzirom na to da je tokom 2023. godine ostao značajan broj mjera po programima 2021, 2022. i 2023. godine koji nisu obuhvaćeni monitoringom i evaluacijom, kao i iznos nerealizovanih, a planiranih sredstava za APZ, potrebno je intenzivirati dodatne analize i ocjene opravdanosti donesenih programa i mjera iz prethodnog perioda i tekuće godine.**

Finansijskim planom za 2023. godinu za aktivne mjere zapošljavanje planirana su sredstva za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja i zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama u ukupnom iznosu od 125.904.071 KM, a na 31. 12. 2023. godine realizovano je 54.443.642 KM ili 43% u odnosu na planirano. Od ukupno planiranih sredstava Finansijskim planom za 2023. godinu, 74.700.516 KM se odnosi na aktivnu politiku zapošljavanja po programima iz 2023. godine i zajedničke projekte sa drugim organizacijama i institucijama, čija je realizacija iskazana u iznosu od samo 22.854.339 KM, odnosno 31% planiranih sredstava.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo nepoštovanje odredbi zaključenih ugovora između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i korisnika sredstava u dijelu ispunjavanja obaveza poslodavaca/korisnika da kraja mjeseca za protekli mjesec obavještavaju kantonalne službe za zapošljavanje o uplaćenim doprinosima za sufinansirane osobe. Navedeno se odražavalo na nemogućnost adekvatnog praćenja realizacije mjera u odnosu na Finansijski plan za tekuću godinu, stvaranje značajnog iznosa obaveza za nerealizovane ugovore (ugovorene, a nerealizovane obaveze na 31. 12. 2023. godine koje su prenesene u 2024. godinu iznosile su 52.329.267 KM), što je za posljedicu imalo smanjenje efekata zapošljavanja. Navedeno nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

S obzirom da je tokom 2023. godine ostao značajan broj mjera po programima 2021, 2022. i 2023. godine koji nisu obuhvaćeni monitoringom i evaluacijom, kao i da je ostao značajan iznos nerealizovanih, a planiranih sredstava za APZ, potrebno je intenzivirati dodatne analize i ocjene opravdanosti donesenih programa i mjera iz prethodnog perioda i tekuće godine.

---

³² U informacijama je navedeno da je obezbijeđena transparentnost i upoznavanje šire javnosti sa: uslovima, načinom realizacije i drugim podacima u vezi s programom putem objave teksta programa na web portalu Federalnog zavoda prije zvaničnog javnog poziva; načinom realizacije programa kroz sistem mjesečne refundacije sredstava, odgovornosti prema javnim sredstvima, transparentnosti, opravdanosti i sigurnom utrošak javnih sredstava i poništavanju rizika koji bi se javili kod avansnog plaćanja; se brojem zaposlenih osoba i slično.

Preporuke:

- *intenzivirati aktivnosti na realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu s finansijskim planom i ugovorenih obaveza po zaključenim ugovorima između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i korisnika sredstava, kako bi se što više osiguranih sredstava ekonomično i efikasno realizovalo u godini za koju su osigurana, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *kontinuirano vršiti kontrolu dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi za zapošljavanje;*
- *nastaviti aktivnosti na analizi i ocjeni opravdanosti donesenih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja, s ciljem brže i efikasnije realizacije programa.*

7.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 469.172 KM, a u odnosu na plan (1.833.205 KM) manje su ostvareni za 1.364.033 KM. Tokom 2023. godine najznačajniji izdaci za nabavku opreme odnose se na nabavku: virtuelne platforme za internu infrastrukturu (152.100 KM), Web firewalla (114.041 KM), službenog motornog vozila (64.350 KM), računara i monitora (19.867 KM) i laptopa (6.143 KM), a najznačajniji izdaci nabavku stalnih sredstava u obliku prava odnose se na nabavku: antivirusnih licenci (76.316 KM) i usluga unapređenja BI i DWH infrastrukture (12.168 KM).

Razlog niskog izvršenja izdataka za nabavku stalnih sredstava u odnosu na Finansijski plan (25,6%) najvećim dijelom je zbog toga što je Planom javnih nabavki za 2023. godinu planirana nabavka „Novog hardvera za JIS i njegova implementacija“ procijenjene vrijednosti 1.290.000 KM. Naime, ovaj postupak nabavke pokrenut je Odlukom od 21. 3. 2023. godine, međutim zbog izjavljene žalbe na tendersku dokumentaciju postupak je poništen u skladu s Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 26. 7. 2023. godine, što je detaljnije obrazloženo u tački 8. Izvještaja.

7.1.2.5 Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu/pozajmljivanje finansijskih institucijama iskazani su u iznosu od 788.022 KM, a vezani su za preusmjerenje primljenih otplata kredita za podsticaj zapošljavanja sa računa banaka komisionara na račun namjenskog depozitnog računa kod Razvojne banke FBiH (kapitalni primici po osnovu naplate glavnice kredita za podsticaj zapošljavanja 644.750 KM, prihodi od kamata po kreditima i povrat sudskih troškova 143.272 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	62.776.800	74.712.338	64.810.994	119
II	RASHODI	151.227.595	65.736.632	50.902.614	43
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	(88.450.795)	8.975.706	13.908.380	-10
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	1.833.205	461.667	384.448	25
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(90.284.000)	8.514.039	13.523.932	-9
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	134.000	(143.272)	(46.406)	-107
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	-	-	-	-
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(90.150.000)	8.370.767	13.477.526	-9

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	94.382.061	85.855.603	110
---	------------	------------	-----

Na 31. 12. 2023. godine iskazan je akumulirani višak prihoda nad rashodima u iznosu 94.482.061 KM, što je najvećim dijelom posljedica nerealizovanja planiranih sredstava tekućih transfera u iznosu od 83.636.917 KM (najveći dio se odnosi nerealizovane mjere aktivne politike zapošljavanja).

Računovodstvenim politikama Federalnog zavoda utvrđeno je da se na poziciji neraspoređeni višak prihoda i rashoda evidentira samo finansijski rezultat. Međutim, Federalni zavod je tokom 2023. godine knjigovodstveno evidentirao izdatke bankarskih usluga sa namjenskog depozita Razvojne banke FBiH u iznosu 140.880 KM i izdatke troškova spora sa namjenskog depozita Razvojne banke FBiH u iznosu 14.812 KM na kontu neraspoređenog viška prihoda i rashoda, iako se na istom vrši knjiženje viška prihoda nad rashodima, odnosno viška rashoda nad приходima pri zatvaranju konta na kraju godine.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja i zalihe iskazani su u iznosu od 161.934.741 KM. Njihovu strukturu čine: novčana sredstva (94.538.336 KM), kratkoročna razgraničenja (52.329.267 KM), kratkoročna potraživanja (14.608.138 KM) i kratkoročni plasmani (459.000 KM).

7.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 94.538.336 KM, a odnose se na stanja iskazana na: transakcijskom računu kod Union banke d.d. Sarajevo - glavni račun (94.000.103 KM), transakcijskom računu za posebne namjene kod Union banke d.d. Sarajevo (2.989 KM), transakcijskom računu kod Razvojne banke d.d. Sarajevo-stari krediti (1.412 KM), na deviznom računu EUR (184.055 KM) i sredstva na blagajnama (201 KM). Depozitni račun kod Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo na 31. 12. 2023. godine imao je iskazano stanje sredstava od 349.576 KM, koja su prema prezentovanom izvodu na Union banku d.d. Sarajevo prenesena 3. 1. 2024. godine (iskazano stanje odnosi se na uplatu na 31. 12. 2023. godine, a naredni prvi radni dan sredstva su prenesena na transakcijski račun).

Iskazana stanja novčanih sredstava usaglašena su s poslovnim bankama i potvrđena su izvodima otvorenih stavki na 31. 12. 2023. godine.

Federalni zavod raspolaže značajnim novčanim sredstvima na transakcijskim računima. Imajući u vidu da je dio sredstava rezervisan za izmirenje kratkoročnih obaveza prema dobavljačima i zaposlenima (403.261 KM), kao i obaveza po osnovu ranije potpisanih ugovora za implementaciju aktivnih mjera politike zapošljavanja i drugih mjera (52.329.267 KM), konstatujemo da postoji značajan iznos slobodnih sredstava (41.805.808 KM).

7.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 14.608.138 KM, i cjelokupna se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja. Struktura sumnjivih i spornih potraživanja prikazana je u tabeli:

		u KM
Red. broj	Sumnjiva i sporna potraživanja	Na 31. 12. 2023. godine
1	2	3
1.	Kreditni plasman preduzeću „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići, odnosno „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići (2012. godine)	7.300.846
2.	Komisiona linija kredita (2001.-2005. godine)	1.304.578
3.	Kreditni plasmana preduzeću „Konjuh“ d.d. Živinice (2012. godina)	3.194.514
4.	Kreditnog plasmana sredstava boračkoj populaciji (2006. godine)	1.277.197
5.	Preuzeta potraživanja od Agencije za rad i zapošljavanje BiH, iz 2003 – 2005. godine (568.094 KM) i po osnovu datih pozajmica od strane Zavoda iz ran. perioda (205.387 KM)	773.481
6.	Potpisani Sporazum o izmirenju duga za dospjele a nenaplaćene doprinose za socijalno osiguranje	426.715
7.	Nenaplaćene mjenice (2011. i 2012. godina)	196.887
8.	Dugoročnog depozita kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo (2001.-2013. godine)	133.920
	UKUPNO SUMNJIVA I SPORNA POTRAŽIVANJA	14.608.138

Sumnjiva i sporna potraživanja od preduzeća „Krivaja Mobil – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići iskazana su u iznosu od 7.300.846 KM, od čega se na iznos glavnice odnosi 6.577.072 KM, redovnu kamatu 143.795 KM, zateznu kamatu 523.283 KM i na sudske troškove 56.696 KM. Navedeno potraživanje je uspostavljeno 2015. godine po osnovu kupovine preduzeća „IP Krivaja – u stečaju“ od strane Ortačke grupe, odnosno novoformiranog preduzeća „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići, nad kojim je također 2016. godine otvoren stečajni postupak.

U 2012. godini preduzeću „IP Krivaja“ d.o.o. Zavidovići plasirana su sredstva u iznosu od 6.000.000 KM, u skladu sa potpisanim ugovorom,³³ a instrument obezbjeđenja kredita je trebala biti uknjižena hipoteka u korist Federalnog zavoda na nekretninama navedenog preduzeća.³⁴ **Obavljenom revizijom za 2014. godinu konstatovano je da Razvojna banka FBiH i Federalni zavod nisu osigurani hipotekom na nekretninama po Ugovoru o kreditu od 18. 4. 2012. godine, za šta je data odgovarajuća preporuka po kojoj nije postupljeno.**

Vlada FBiH je 23. 10. 2014. donijela Zaključak V broj 1853/2014 kojim je prihvatila dostavljenu Informaciju Federalnog zavoda o zahtjevu Ortačke grupe za kupovinu imovine „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići i dala saglasnost za preuzimanje i reprogram kredita od strane navedene grupe sa novom glavnicom i uslovima za otplatu kredita.³⁵

Upravni odbor je, u skladu sa navedenim Zaključkom Vlade FBiH, 14. 11. 2014. godine donio Odluku o davanju saglasnosti preduzeću „Krivaja Mobil“ d.o.o., koju je osnovala Ortačka grupa, za preuzimanje i reprogram kredita po Ugovoru od 18. 4. 2012. godine (osnovni ugovor o zaduženju), uz uslove navedene u Zaključku. Nakon toga, Federalni zavod i Razvojna banka FBiH su 20. 11. 2014. godine zaključili Aneks ugovora broj 2. Ugovora o komisionim poslovima od 18. 4. 2012. godine.³⁶ Osim toga, **Razvojna banka FBiH je 3. 3. 2015. godine sa „Krivajom Mobil“ d.o.o. Zavidovići zaključila Ugovor o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza, u kojem je navedeno da ukupne obaveze po navedenom kreditu na 3. 3. 2015. godine iznose 6.577.072 KM, što uključuje glavnicu, redovne i zatezne kamate obračunate do ovog datuma. Kao instrument obezbjeđenja ugovora je navedeno da se „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići obavezuje da izvrši uspostavu ZK uložka kod nadležnog suda za imenovane parcele, upisane u katastar nekretnina Službe za upravu geodetskih, imovinskopravnih poslova i urbanizam Općine Zavidovići, broj posjedovnog lista 1106, KO 420 Zavidovići, i da izvrši zasnivanje hipoteke u korist Razvojne banke FBiH i nathipoteke u korist Federalnog zavoda, u roku od 12 mjeseci od zaključenja Ugovora. Razvojna banka FBiH i Federalni zavod u vrijeme zaključivanja Ugovora o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza sa preduzećem „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići na iznos od 6.577.072 KM iz 2015. godine nisu bili osigurani upisom hipoteke.**

Prema Instrukciji Federalnog zavoda, Razvojna banka FBiH je 25. 3. 2016. godine proglasila kredit društva „Krivaja Mobil“ d.o.o. dospjelim za naplatu u cijelosti, izvršila blokadu transakcijskih računa kod komercijalnih banaka i pokrenula prinudnu naplatu potraživanja. Općinski sud u Zavidovićima je 17. 8. 2016. godine donio Rješenje kojim je obustavio izvršni postupak zbog otvaranja stečajnog postupka nad društvom, koji je bio prekinut sve do 23. 11. 2016. godine, odnosno do donošenja novog Rješenja o otvaranju stečaja nad imovinom društva „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići. **Na ispitnom i izvještajnom ročištu održanom 20. 2. 2017. godine nisu priznata potraživanja Federalnog zavoda od preduzeća „Krivaja Mobil“ d.o.o. po osnovu Ugovora o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza od 3. 3. 2015. godine u iznosu od 7.262.219 KM, nakon čega je Razvojna banka FBiH podnijela tužbu radi utvrđivanja osporenih potraživanja.**

³³ Ugovorom o komisionim poslovima od 18. 4. 2012. definisano je da je Razvojna banka FBiH obavezna hipoteku na nekretninama zasnovati u korist Federalnog zavoda.

³⁴ Nekretnine IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići prema procjeni stalnog sudskog vještaka ukupno iznose 12.039.098 KM (Hotel „Kristal“ u Zavidovićima 5.338.035 KM i Pogon „Furnirnica“ u Zavidovićima 6.701.063 KM).

³⁵ Glavnica u iznosu od 6.000.000 KM sa pripadajućom redovnom i zateznom kamatom, obračunatom do dana preuzimanja kredita, sa rokom otplate sedam godina, kamatom stopom 3 %, uz uslov da se zadrži postojeće sredstvo obezbjeđenja (kolateral) i da Ortačka grupa za kupovinu imovine „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići zadrži broj zaposlenih koji je utvrđen osnovnim ugovorom.

³⁶ Aneksom ugovora broj 2., kao krajnji korisnik kreditnih sredstava, umjesto „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići, navodi „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići i dodaju odredbe iz Zaključka Vlade FBiH od 23. 10. 2014. u pogledu formiranja nove glavnice i uslova za otplatu kredita.

Po istoj tužbi Općinski sud u Zenici je 19. 10. 2017. godine donio Rješenje kojim se postupak u ovoj pravnoj stvari prekida do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se istovremeno vodi po tužbi Razvojne banke FBiH radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza od 3. 3. 2015. godine (pokrenut 25. 9. 2017. godine). **Smatramo značajnim napomenuti da potraživanja Federalnog zavoda po navedenom kreditu nisu priznata ni u stečajnom postupku koji se vodi za preduzeće „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići.**

Imajući u vidu značajnosti poslovnog događaja i potraživani iznos Federalnog zavoda, navodimo sljedeće činjenice koje smo konstatovali na osnovu prezentovane dokumentacije:

- 1) Preduzeće „IP Krivaja – u stečaju“ d.o.o. Zavidovići je tužilo Ortačku grupu kojom se traži raskid Ugovora o kupoprodaji nekretnina i pokretnih stvari navedenog preduzeća od 24. 9. 2014. godine i Aneksa I navedenog ugovora od 18. 5. 2015. godine, zbog neispunjenja ugovorene obaveze isplate kupoprodajne cijene. Općinski sud u Zenici je 5. 7. 2017. godine donio Presudu kojim je odbijen tužilac „IP Krivaja – u stečaju“, a drugostepeni Kantonalni sud u Zenici je 16. 10. 2017. godine odbio žalbe³⁷ i potvrdio prvostepenu presudu.

U Presudi se, između ostalog, navodi da je Sud nakon izvođenja dokaza prihvatio izmirenje kupoprodajne cijene od 8.700.000 KM, na način da je 1.850.000 KM uplaćeno na račun prodavca – stečajnog dužnika, a da je drugi dio kupoprodajne cijene od 6.850.000 KM isplaćen tako što su osnivači „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići sa Razvojnou bankom FBiH 3. 3. 2015. godine zaključili Ugovor o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza kao povjeriocem odvojenog namirenja. Razvojna banka FBiH je 5. 12. 2017. godine izjavila reviziju na ovu presudu drugostepenog suda. Vrhovni sud FBiH je odbio reviziju kao neosnovanu 18. 12. 2018. godine, nakon čega je 25. 3. 2019. godine podnesena Apelacija Ustavnom sudu BiH.³⁸

- 2) Zbog postojanja četiri sudska postupka koji se vode u predmetnom slučaju, Razvojna banka FBiH je 12. 10. 2017. godine Federalnom zavodu dostavila na odobrenje „Parničnu strategiju u vezi rješavanja pravne situacije za slučaj imovine „IP Krivaja – u stečaju“ i „Krivaja Mobil – u stečaju“, koju je uradilo angažovano Advokatsko društvo „Ademović, Nožica i partneri“.³⁹ **Parničnu strategiju je razmatrao i usvojio Upravni odbor 13. 12. 2018. i dostavio na razmatranje i usvajanje Vladi FBiH 17. 12. 2018. godine. Do okončanja revizije nije prezentovana dokumentacija da je razmatrana i usvojena na sjednicama Vlade FBiH.**
- 3) Federalni zavod je u dva navrata u 2020. godini dostavljao urgencije Razvojnoj banci FBiH za dostavljanje informacija o statusu sudskih i upravnih postupaka u predmetima „IP Krivaja“ d.o.o. u stečaju i „Krivaja Mobil“ d.o.o. u stečaju Zavidovići. S tim u vezi, Razvojna banka FBiH je Federalnom zavodu dostavila dva Izvještaja za zastupanje u predmetima dužnika „IP Krivaja“ d.o.o. u stečaju i „Krivaja Mobil“ d.o.o. u stečaju Zavidovići od 12. 6. 2020. godine i 19. 10. 2020. godine, koje je sačinilo angažovano Advokatsko društvo „Ademović, Nožica i partneri“.⁴⁰
- 4) Razvojna banka FBiH 24. 5. 2022. godine Federalnom zavodu dostavila predmet: Revizija na Rješenje Kantonalnog suda u Zenici od 11. 4. 2022. godine, upućenu Vrhovnom sudu FBiH i Općinskom sudu u Zenici, a kojom se podnosi prijedlog za ponavljanje postupka okončanog Presudom Općinskog suda u Zenici od 5. 7. 2017. godine, koja je potvrđena Presudom Kantonalnog suda u Zenici od 16. 10. 2017. godine.

³⁷ Žalba je zaprimljena 6. 11. 2017. godine od Razvojne banke FBiH.

³⁸ Prema prezentovanim informacijama podnesena Apelacija Ustavnom sudu do okončanja ove revizije nije riješena.

³⁹ U Parničnoj strategiji se ističe sljedeće: posljedica svih ugovora i do sad zaključenih pravnih poslova jeste da je imovina iz „IP Krivaja“ d.o.o. Zavidovići, koja jedina ima vrijednost (u stečajnom postupku procijenjena na preko 8 miliona KM) prešla u vlasništvo Ortačke grupe i da je dio kupoprodajne cijene iz takvog Ugovora o kupoprodaji, dug koji je preuzela „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići, osnovana od strane Ortačke grupe. Osim ovog duga, društvo „Krivaja Mobil“ koje se nalazi u stečaju je postalo društvo dugova bez stvarne vrijednosti, a imovina koja jedina ima vrijednost je u skladu sa Ugovorom o kreditu ostala u „rukama“ Ortačke grupe. Zbog niza nekoordiniranih aktivnosti, u dosadašnjem postupanju su se desile kontradiktornosti koje se ogledaju u tome: da se Razvojna banka FBiH po instrukcijama Federalnog zavoda protiv tužbi radnika protiv pobijanja Ugovora o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza od 3. 3. 2015. godine, kao i da opet postupajući po instrukcijama Federalnog zavoda vodi postupak kojim utvrđuje potraživanja u skladu sa Ugovorom o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza od 3. 3. 2015, a istovremeno pokreće tužbu kojom se utvrđuje ništavnost istog tog ugovora.

⁴⁰ U izvještajima Advokatskog društva (iz 2020. i 2021.) se u zaključcima i kratkim pravnim osvrtima ističe da je neizvjestan ishod sva četiri sudska spora.

Naime, osnov za ovu reviziju je Izvještaj o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije Industrijskog preduzeća Krivaja Zavidovići d.o.o.- u stečaju (29. 9. 2021. godine) izdat od Agencija za reviziju privatizacije u FBiH, za koju je Industrijsko preduzeće Krivaja Zavidovići d.o.o.- u stečaju saznalo 5. 10. 2021. godine. Ovaj Izvještaj Agencija za reviziju privatizacije u FBiH bi prema mišljenju Razvojne banke FBiH mogao uticati na donošenje povoljnije odluke za Industrijsko preduzeće Krivaja Zavidovići d.o.o.- u stečaju u prethodnom postupku (uzimajući u obzir da je u njemu navedeno da je izvršeno niz zakonskih povreda - povreda zakonske regulative koja se odnosi na privatizaciju). Nije prezentovano da su poduzete daljnje aktivnosti po navedenom.

Prema prezentovanoj dokumentaciji tokom 2023. godine Federalnom zavodu dostavljen je Dopis od Razvojne banke FBiH s upitom advokata Damira Katice, u kojem se navodi da postoje tri sudska postupka i dva dijametralno suprotna pravna stajališta, zbog čega predlažu da Federalni zavod ne postupa kao umještač, nego koordinator u pogledu harmonizacije pravnog postupanja. Uvezi s tim, Upravni odbor je 23. 3. 2023. godine donio Zaključak, kojim je, između ostalog, zadužen Federalni zavod da se obrati Razvojnoj banci FBiH sa instrukcijom da ne prihvata ulogu koordinatora, niti umještača u sudskim postupcima, te da Razvojna banka FBiH poduzme radnje za uspostavu hipoteke u zemljišnim knjigama. Osim toga, stečajni upravnik „Krivaja Mobil“ d.o.o.- u stečaju Zavidovići 5. 2. 2024. godine Federalnom zavodu i Razvojnoj banci FBiH dostavio je Zahtjev za sporazumni raskid Ugovora o komisionim poslovima od 18. 4. 2012., Aneksa I Ugovora od 14. 5. 2012. i Aneksa II Ugovora od 20. 11. 2014. godine, međutim Upravni odbor Federalnog zavoda to nije prihvatio, što je navedeno u Zaključku od 5. 3. 2024. godine. Do okončanja revizije, Advokat je zatražio instrukciju u pogledu daljnijeg postupanja u vezi sudskih postupaka koji se vode, o čemu se Upravni odbor izjasnio Zaključkom od 11. 4. 2024. godine u kojem je navedeno da ostaje pri ranijem stajalištu.⁴¹

Postojeći problem naplate potraživanja u skladu s potpisanim Ugovorom o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza s preduzećem „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići zahtijeva sinhronizovanu saradnju Federalnog zavoda i Razvojne banke FBiH, kojom bi se osiguralo postupanje u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, s ciljem zaštite imovine Federalnog zavoda. Ovo pitanje postaje složenije jer su, prema prezentovanoj dokumentaciji, članovi Ortačke grupe pojedinačno izvršili upis prava vlasništva u katastarskim knjigama nad nekretninama prijašnjeg preduzeća „IP Krivaja“ d.o.o. Zavidovići, a ne kao firma „Krivaja Mobil“ d.o.o. koja je preuzela kredit na sebe. Federalni zavod je tražio od Razvojne banke FBiH da to ospori, međutim, nadležna Federalna uprava za geodetske i imovinskopravne poslove je u drugostepenom postupku Rješenjem od 2. 3. 2016. godine odbila žalbu. Napominjemo da je 14. 5. 2024. godine Razvojna banka FBiH dostavila Federalnom zavodu kopiju dokumenta (Geneza parcela označenih sa k.č.681/2, k.č. 681/3, k.č. 681/5, k.č. 681/6 i k.č. 672/2 K.O. Zavidovići) koji je izdala Služba za upravu geodetskih, imovinsko-pravnih poslova i urbanizma Grada Zavidovići, uz prateći Dopis u kojem je navedeno da će prema pisanoj obavijesti ovlaštenog advokata, nakon što se dobije historijat posjedovnog lista, pokrenuti pojedinačni postupak uspostave hipoteke u zemljišnim knjigama.

Sumnjiva i sporna potraživanja od preduzeća „Konjuh“ d.d. Živinice - u stečaju iskazana su u ukupnom iznosu od 3.194.514 KM, od čega se na potraživani iznos glavnice odnosi 2.500.000 KM, redovnu kamatu 163.810 KM, zateznu kamatu 507.807 KM, sudske troškove 17.742 KM (koji se odnose na taksu za prijavu potraživanja u stečajnu masu) i sudske troškove u iznosu 5.155 KM (za sudsku taksu na tužbu i taksu na presudu). Potraživanje je uspostavljeno 2012. godine po osnovu plasiranih kreditnih sredstava u iznosu od 2.500.000 KM. Instrument obezbjeđenja navedenog kredita je upisana hipoteka u korist Federalnog zavoda na nekretninama navedenog preduzeća koje su prema procjeni stalnog sudskog vještaka od 28. 4. 2011. godine iznosile 5.471.730 KM. Pokrenuti izvršni postupak 2015. godine za izvršenje na nekretninama radi naplate novčanog potraživanja po ovom kreditu je prekinut 2016. godine od Općinskog suda u Živinicama zbog otvaranja stečajnog postupka. Prva sjednica odbora povjerenika je održana 6. 3. 2017. godine. U toku stečajnog postupka, sačinjena je nova procjena predmetnih nekretnina od sudskog vještaka 23. 8. 2017. godine na iznos od 2.935.152 KM.

---

⁴¹ Da ne prihvata ulogu koordinatora, niti umještača u sudskim postupcima, te da Razvojna banka FBiH nastavi poduzimati radnje za uspostavu hipoteke u zemljišnim knjigama, odnosno vraćanje upisa založnog prava u korist Federalnog zavoda.

Oglas o prodaji preduzeća je objavljen 7. 11. 2017. godine po cijeni prijavljenih potraživanja u iznosu od 3.399.062 KM, a na javnom nadmetanju održanom 4. 12. 2017. godine nije bilo zainteresovanih kupaca. Naredna prodaja je po istoj cijeni bila zakazana za 22. 1. 2018. godine, na kojoj također nije bilo zainteresiranih kupaca. Upravni odbor je 9. 10. 2018. godine dao saglasnost na početnu cijenu prodaje založne imovine „Konjuh“ d.d. Živinice - u stečaju u iznosu 2.727.449 KM i u vezi toga je bila zakazana IX prodaja imovine za koju nije bilo zainteresovanih kupaca. Oglas o X prodaji imovine od 20. 12. 2018. godine po početnoj cijeni od 2.591.077 KM završen je bez zainteresovanih kupaca. Na prijedlog Odbora povjerilaca dužnika Konjuh d.o.o Živinice u stečaju od 11. 1. 2019. godine, da se razmotri ponuda zainteresovanog kupca „Bingo“ d.o.o. Tuzla za kupovinu jedne nekretnine - Fabrika stolica „Konjuh“ d.d. Živinice - u stečaju u iznosu od 1.600.000 KM koja je zavedena u Općinskom sudu Tuzla kao XI prodaja imovine, Upravni odbor Federalnog zavoda je 30. 1. 2019. godine odbio ponudu „Binga“ d.o.o Tuzla sa konstatacijom da cijena nije prihvatljiva. Upravni odbor je 15. 5. 2019. godine donio Odluku da Federalni zavod osigura objektivnu procjenu vrijednosti založene nekretnine u predmetu „Konjuh“ d.d. Živinice - u stečaju (k.č. 1176/27 Fabrika stolica II Fabrika zgrada; k.č. 1176/32 Društvene prostorije II zgrada; k.č. 1176/10 Fabrički krug; k.č. 1174/1 Fabrički krug, kuća; k.č. 1174/5 Fabrički krug, kuća), zbog čega je angažovan sudski vještak koji je 14. 6. 2019. godine procijenio tržišnu vrijednost u iznosu 3.263.965 KM.

U vezi sa utvrđenom procjenom sudskog vještaka donesena je Odluka Upravnog odbora o upućivanju protiv ponude ponuđaču „Bingo“ d.o.o. Tuzla na ponudu založene imovine dužnika Konjuh d.d. Živinice - u stečaju u vrijednosti 3.263.965 KM od 20. 6. 2019. godine, koju je „Bingo“ d.o.o. Tuzla odbio 18. 7. 2019. godine.

Nakon obavještenja Općinskog suda o neprihvatljivosti ponude ponuđača „Bingo“ d.o.o. Tuzla, Federalni zavod je zaprimio Rješenje Općinskog suda u Tuzli od 19. 9. 2019. po kojem se Razlučnom povjericu Razvojnoj banci FBiH dosuđuju nekretnine upisane u zemljišne knjige Općinskog suda u Živinicama i kod Službe za geodetske i imovinskopravne poslove Općine Živinice koje su bile predmet založnog prava. Razvojna banka FBiH je 30. 9. 2020. izvršila uplatu sredstava sa računa namjenskog depozita Federalnog zavoda u iznosu od 136.071 KM, na ime 5% poreza na promet nepokretnosti po osnovu komisionih poslova, čime je navedeni razlučni povjerilac prenosom nekretnina navedenih u rješenju o dosudi namiren u iznosu 2.721.410 KM.

Izuzeta je imovina po rješenju Općinskog suda u Tuzli, po kojem Razvojna banka FBiH preuzima nekretnine upisane u zemljišne knjige Općinskog suda u Živinicama i kod Službe za geodetske i imovinske pravne poslove Općine Živinice.

Razvojna banka FBiH je dala prijedlog da vrijednost nekretnine za oglašavanje druge prodaje imovine stečene po kreditu Konjuh d.d. Živinice – u stečaju bude umanjena za 10% u odnosu na cijenu prve prodaje (najniža početna cijena druge prodaje je 2.937.569 KM), na šta je dobivena saglasnost Federalnog zavoda 23. 9. 2022. godine. Do okončanja konačne revizije nije objavljena druga prodaja imovine stečene po kreditu Konjuh d.d. Živinice – u stečaju.

Komisiona linija kredita 262 iskazana je u iznosu 1.304.578 KM. Ova potraživanja su nastala po osnovu odluka Upravnog odbora o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka u periodu 2002.-2005. godine.⁴² Ovim odlukama je definisana mogućnost reprogramiranja preostalog dugovanja neizmirenih kreditnih obaveza po kreditima plasiranim putem komisionih banaka u periodu 2001.-2005. godine, na period otplate do 24 mjeseca. Date su dvije mogućnosti: da dužnicima koji isplate dug po glavnici i troškovima sudskih postupaka jednokratno, otpisuje im se cjelokupan preostali dug po redovnoj i zateznoj kamati; da dužnicima koji isplate dug po glavnici, redovnoj kamati i troškovima postupka u mjesečnim otplatama, otpisuje im se cjelokupan dug na ime zateznih kamata.

⁴² Odluka o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka u periodu 2002.-2005. godina od 11. 12. 2017. godine sa izmjenama i dopunama od 19. 2. 2018. godine (važila do 31. 12. 2018. godine), Odluka Upravnog odbora o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka u periodu 2001.-2005. godina od 15. 5. 2019. godine, Odluka Upravnog odbora o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka u periodu 2001.-2005. godina od 29. 9. 2021. godine i Odluka Upravnog odbora o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka u periodu 2001.-2005. godina od 29. 8. 2023. godine.

Zaključeni su sporazumi sa dužnicima o uslovima i rokovima otplate duga, načinu plaćanja anuiteta i obimu duga koji se otpisuje. U vezi ovoga, Upravni odbor je 15. 5. 2018. godine donio Odluku o otpisu zateznih kamata, kojom je dužnicima pojedinačne izloženosti ispod 50.000 KM, a koji su izmirili ili izmire dug po osnovu glavnice, redovnih kamata i troškova sudskih postupka, odobren otpis ukupnih zateznih kamata. Prema dostavljenim pomoćnim evidencijama a po osnovu zaključenih ugovora o reprogramu duga po komisionim kreditima 2002.-2005. godine na 31. 12. 2023. godine, konstatovano je da je zaključeno 46 sporazuma i uplaćeno je reprogramiranog duga u ukupnom iznosu od 2.978.405 KM. Najveći dio preostalih dugovanja po reprogramiranom dugu odnosi se na: L.K.C. Valter Sarajevo (74.312 KM), Bedem d.o.o. Donji Vakuf (20.644 KM), Aslam d.o.o. Kladanj (14.866 KM) i dr.

U 2023. godini Federalni zavod je sa pozicije sumnjivih i spornih potraživanja za komisionu liniju kredita 262 isknjižio zatezne kamate za pravna lica u iznosu 1.256.040 KM, po osnovu Odluka Upravnog odbora o uslovima reprograma kredita plasiranih putem komisionih banaka i odluka o otpisu zateznih kamata i naplaćene kamate i sudske troškove u iznosu od 31.392 KM, kao i pogrešna zaduženja u iznosu od 12.394 KM koja su prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu kreditnog plasmana sredstava boračkoj populaciji ZB 266. Također, u 2023. godini Federalni zavod je na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja zadužio redovne i zatezne kamate i sudske troškove u iznosu od 6.905 KM (za koje je naknadno utvrđeno da nisu zadužene od 9.391 KM, a za dio je izvršena i ispravka od -2.486 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu kreditnog plasmana sredstava boračkoj populaciji ZB 266 iskazana su u iznosu od 1.277.197 KM. Navedena kreditna linija je formirana 2006. godine, izdvajanjem sredstava od 4.000.000 KM iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH, za koju je rizik plasmana sredstava snosio Federalni zavod, na osnovu Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju.

Imajući u vidu loš plasman i naplatu navedenih kredita, Upravni odbor je 12. 10. 2015. godine donio Odluku o prestanku daljnjeg plasmana sredstava iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH za revolving kreditnu liniju za zapošljavanje demobilisanih boraca kojom je odobrio prestanak daljnjeg plasmana i da se neiskorišteni iznos od 955.000 KM prenese na račun dugoročnog depozita Federalnog zavoda kod Razvojne banke FBiH.

Tokom 2023. godine sa pozicije sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu kreditnog plasmana sredstava boračkoj populaciji isknjižen je iznos od 111.134 KM koji se odnosi na otplatu glavnice ovog kreditnog plasmana. Također, na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja na plasmane boračkoj populaciji izvršeno je preknjižavanje zatezne kamate u iznosu od 12.394 KM koja je bila evidentirana na pogrešnom programu- stari krediti 262.

Skrećemo pažnju da trenutno softversko rješenje ne raspolaže pomoćnim knjigama komisionih kredita 2002-2005. do 2022. godine i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji do 2022. godine. U zbirnom Izvještaju o redovnom popisu imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2023. navedeno je da nije uspostavljena pomoćna knjiga komisionih kredita 2002-2005. do 2022. godine i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji, te da su pokrenute aktivnosti na utvrđivanju pregleda odobrenih i realizovanih kredita fizičkim i pravnim licima, stanja duga i slično, zbog čega Komisija za popis nije mogla utvrditi stvarno stanje. Prema Obavijesti koju je dostavila Razvojna banka FBiH konstatovano je da su ova potraživanja u poslovnim knjigama Federalnog zavoda više iskazana za 117.375 KM u odnosu na evidentirana kod banke (detaljnije u tačkama: 7.2.3 i 7.2.5 Izvještaja).

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 773.481 KM, od čega se 568.094 KM odnosi na potraživanja Agencije za rad i zapošljavanje BiH (iz perioda 2003. – 2005. godina), koja su u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH 2006. godine prebačena na Federalni zavod od: BH banke (likvidaciona masa) 279.472 KM; Victory House International (Aguamed) 111.250 KM; ZZ „Dar Vranica“ Gornji Vakuf – Uskoplje 90.000 KM; „Tara – Drina“ d.o.o. Sarajevo (pravni sljednik „Vlašić Milk“) 66.371 KM; i „Kedlly“ d.o.o. Sarajevo 21.000 KM.

S obzirom na to da je samo BH banka 13. 12. 2023. godine potvrdila iskazana potraživanja, Federalni zavod uputio je dopise nadležnim općinskim sudovima (kod kojih su se vodili postupci i u kojima je Federalni zavod bio tužitelj). Općinski sud u Sarajevu za preduzeće Kedlly dostavio je aktuelni izvod iz sudskog registra u kojem je navedeno da je kapital preduzeća 0,00, dok je Općinski sud u Travniku 29. 1. 2024. godine za ZZ „Dar Vranica“ Gornji Vakuf dostavio Aktuelni izvod iz sudskog registra u kojem je naveden kapital od 2.000 KM.

Ostatak potraživanja u iznosu od 205.387 KM se odnosi na date pozajmice u ranijem periodu od Federalnog zavoda: preduzeću „Bukovac-Miljkovac“ iz Doboja na ime realizacije projekta mini mljekare 195.387 KM i preduzeća „PTUD Azem“ d.o.o. iz Travnika 10.000 KM za nabavku dodatnih obrtnih sredstava. Nakon poduzimanja pravnih radnji pred nadležnim sudom u cilju naplate navedenih potraživanja, donesena su izvršna sudska rješenja, koja nisu mogla biti realizovana dijelom zbog objektivnih okolnosti (gašenje firmi, nemogućnosti izvršenja nad imovinom dužnika zbog neraspolaganja pokretnom imovinom i novčanim sredstvima, blokada računa dužnika, pokretanja likvidacionih i stečajnih postupaka). **Navedeno stanje je ostalo nepromijenjeno u odnosu na prethodni period.**

Skrećemo pažnju da je Upravni odbor usvajanjem zbirnog izvještaja o popisu za 2022. godinu prihvatio prijedlog popisne komisije da se u vezi ovih potraživanja razmotri pravno mišljenje Advokatske kancelarije „ Armin Zulkić“ od 17. 1. 2020. godine (o osnovanosti otpisa ovih potraživanja) i da se traži saglasnost Vlade FBiH. Nije prezentovano da su poduzimane daljnje aktivnosti po navedenom prijedlogu.

Sumnjiva i sporna potraživanja za dospjela, a nenaplaćena potraživanja za nenaplaćene doprinose za osiguranje od nezaposlenosti (socijalno osiguranje) iskazana su u iznosu od 426.715 KM, po potpisanim Sporazumima sa službama i pravnim osobama dužnicima, koji su imali u strukturi kapitala 50% i više državnog kapitala, a u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje.⁴³ Iskazani iznos se odnosi na 13 zaključenih sporazuma (sa rokom plaćanja od jedne godine do sedam godina najduže) i od kojih su najznačajniji dužnici: Županijska bolnica dr. Fra Mihovil Sučić Livno 168.966 KM, Vodovod d.o.o. Mostar 65.415 KM, Granit d.d. Mostar 55.319 KM, Inpek d.d. Zenica 19.481 KM i dr.

U 2023. godini izvršen je otpis potraživanja po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima u iznosu od 5.089 KM, jer je prema dopisu od Porezne uprave FBiH porezni obveznik JKP Vodovod i kanalizacije d.o.o. Jajce izvršio uplatu dužnih javnih prihoda po osnovu zaključenog sporazuma.

Nisu izvršena usklađivanja putem izvoda otvorenih stavki na 31. 12. 2023. godine, odnosno dužnici nisu dostavili ovjerene potvrde, a nije prezentovano da su dužnici zaprimili izvode otvorenih stavki (subjekti su u stečaju ili nisu na prijavljenim adresama). Komisija za popis 2023. godine, predložila je da se pokrene procedura otpisa potraživanja od Inpek d.d. Zenica (19.481 KM), Izgradnja invest d.d. Zenica (27.015 KM) i 2. Oktobar d.d. Tuzla (41.801 KM), jer su nakon okončanja stečajnog postupka preduzeća brisana iz sudskog registra. Shodno navedenom, Federalni zavod je 20. 3. 2024. godine uputio Prijedlog za otpis potraživanja po neplaćenim doprinosima za period 1995-2005. godine za firme brisane iz sudskog registra (u daljnjem tekstu: Prijedlog) FMRiSP-u na daljnje postupanje. U Odgovoru FMRiSP od 29. 3. 2024. godine navedeno je da je predmetni Prijedlog razmotren, te da je FMRiSP mišljenja da otpis ovih potraživanja može imati štetne posljedice po Federalni zavod, te da Prijedlog i Odluka o usvajanju zbirnog Izvještaja koje je donio Upravni odbor nisu dovoljni i relevantni u daljnjem postupanju FMRiSP za davanje eventualne saglasnosti Vlade FBiH na otpis ovih potraživanja. Također, u Odgovoru je navedeno da Federalni zavod treba uložiti dodatne napore u cilju otklanjanja rizika i štetnih posljedica i nastalu situaciju razriješiti u skladu s važećim zakonskim propisima, kao i da je potrebno da Upravni odbor ponovo razmotri ovaj Prijedlog. Upravni odbor je po uputama FMRiSP ponovo razmotrio Prijedlog, te je Zaključkom od 15. 5. 2024. godine zadužio Federalni zavod da ovaj Prijedlog uputi u zakonsku proceduru.

---

⁴³ „Sl. novine FBiH“, br. 25/06 i 57/09

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu izdatih mjenica iskazana su u iznosu od 196.887 KM (143.857 KM se odnose na sumnjive i sporne mjenice zbog protoka vremena i 53.030 KM na protestirane mjenice), od komitenata koji su učestvovali u mjerama aktivne politike zapošljavanja po programima zapošljavanja tokom 2011. i 2012. godine. Nije prezentovano da su poduzimane aktivnosti na otpisu ovih izdatih mjenica.

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu dugoročnog depozita kod Intesa Sanpaolo banke d.d. iskazana su u iznosu od 133.920 KM. U obavljenoj reviziji za 2013. godinu smo utvrdili da je Intesa Sanpaolo banka izvršila povrat sredstava depozita po osnovu Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi (46.065 KM), koja su predstavljala posljednju tranšu koju je Intesa Sanpaolo banka bila dužna doznačiti Federalnom zavodu u skladu sa potpisanim Sporazumom o redefiniranju ugovorenih obaveza, između ove banke i Federalnog zavoda, od 24. 3. 2010. godine. Navedenim Sporazumom, Intesa Sanpaolo banka i Federalni zavod su se dogovorili da će u periodu od 2010. – 2013. godine biti izvršen povrat ranije deponovanih sredstava za implementaciju Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi u iznosu od 3.774.368 KM, što je uplatom posljednje tranše u 2013. godine (46.065 KM) i izvršeno. Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja iskazano je 133.920 KM neusaglašenog stanja između Intesa Sanpaolo banke d.d. i Federalnog zavoda.

Iako je Federalni zavod ranijih godina poduzimao određene mjere da se navedeno neslaganje u poslovnim knjigama uskladi, ono je ostalo neriješeno, tako da je Federalni zavod sa Intesa Sanpaolo bankom potpisao naprijed navedeni Sporazum 2010. godine kojim je dogovoren povrat samo usaglašenog iznosa deponovanih sredstava (3.774.368 KM), dok je 133.920 KM ostalo neriješeno i kao takvo se vodi u poslovnim knjigama Federalnog zavoda.⁴⁴

Iako je Federalni zavod poduzimao određene aktivnosti u vezi naplate navedenih potraživanja, one nisu bile dovoljne. Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu plasiranih sredstava preduzećima „Krivaja Mobil“ d.o.o. Zavidovići, „Konjuh“ d.d. Živinice, komisiona linija kredita, kreditna linija za boračku populaciju iskazana su u iznosu od 13.077.135 KM. Sredstva od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti plasirana preko banaka krajnjim korisnicima (pravnim i fizičkim licima) putem komisionih kredita i pozajmica, od čega je najveći iznos plasiran putem Razvojne banke FBiH, do okončanja revizije nisu naplaćena. Zbog neobezbjedenja adekvatnih instrumenata osiguranja povrata kredita u skladu sa zaključenim ugovorima i neblagovremenog pokretanja zakonom propisanih radnji na naplati, neizvjestan je povrat plasiranih sredstava.

Preporuka:

- **u saradnji sa nadležnim institucijama poduzeti sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja po osnovu zaključenih ugovora, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

7.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 459.000 KM, a odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu više ugovora o namjenskom depozitu iz 2003. godine kod ABS banke (sadašnja Sparkasse banka d.d. Sarajevo). Sredstva Federalnog zavoda su bila deponovana na 90 dana i služila su kao kolateral za odobrenje kredita od strane ABS banke slijedećim pravnim licima: „Vlašić Milk“ d.o.o. Travnik (390.000 KM), „Tijo“ d.o.o. Odžak (dug sveden na 60.000 KM) i „Gramis Company“ d.o.o. Kladanj (dug sveden na 9.000 KM).⁴⁵

⁴⁴ U „Pravnom mišljenju o realizaciji Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi“ od 18. 1. 2018. godine od angažovane Advokatska kancelarija Armin Zulkic navedeno je: „Iako je postojao sporan odnos, odnosno nesporazum u vezi sa iznosom potraživanja kojeg Intesa Sanpaolo banka kao strana ugovarač ima isplatiti Federalnom zavodu kao drugom ugovaraču, takav nesporazum je otklonjen zaključenjem Sporazuma o redefiniranju ugovorenih obaveza, a na koji su svojim potpisom pristanak dale obje sporazumne strane. Može se zaključiti da je zaključenim Sporazumom iz 2010. godine sporni odnos razriješen, a i u slučaju da do takvog razrješenja nije došlo voljom Federalnog zavoda ili iz bilo kojeg drugog razloga, polazeći od okolnosti značajnog protoka vremena, ne bi bilo opravdano očekivati uspjeh u bilo kakvom sudskom sporu, imajući u vidu rokove zastarijevanja za pobijanje pravnih poslova i potraživanja naknade štete“.

⁴⁵ Ugovorom o namjenskom depozitu je definisano da deponovana sredstva Federalnog zavoda kod Sparkasse banke služe kao kolateral za odobrenje kredita navedenim korisnicima, kao i da se sredstva deponuju na rok od 120 dana.

Sparkasse banka je bila dužna da sredstva vrati deponentu najkasnije u roku od dva dana od dana naplate svojih potraživanja od korisnika kredita. U slučaju da korisnik kredita ne izmiri svoj dug prema Sparkasse banci u roku prema ugovoru o kreditu, deponent (Federalni zavod) ovlašćuje banku da automatski produži rok važenja ugovora o namjenskom depozitu do konačnog izmirenja duga po kreditu ili da u cijelosti naplati dati kredit. Federalni zavod je Sparkasse banci, kao pravnom sljedniku ABS banke, više puta upućivao zahtjev za dostavu historijata kredita navedenih dužnika i povrat deponovanih sredstava Federalnog zavoda u iznosu od 459.000 KM, sa pripadajućom kamatom od 2% godišnje, a kako Sparkasse banka nije reagovala, Federalni zavod se 13. 12. 2012. godine obratio Agenciji za bankarstvo, koja je nadležna da vrši nadzor nad poslovanjem banaka.

Sparkasse banka je 22. 1. 2013. godine obavijestila Federalni zavod i istakla da u vezi sa poduzetim radnjama, u cilju povrata deponovanih sredstava Federalnom zavodu, ona nije imala osnova za vršenje naplate prema korisnicima kredita s obzirom da je naplatila svoja potraživanja iz sredstava oročenog depozita Federalnog zavoda. Na navedeno, Federalni zavod je tek 27. 12. 2013. godine poslao dopis prema Sparkasse banci u kojem ističe da namirenje Sparkasse banke iz deponovanih sredstava Federalnog zavoda, bez pokretanja postupka naplate kredita od korisnika kredita prinudnim putem, predstavlja neizvršenje ugovorene obaveze Sparkasse banci iz člana 3. stav 3. Ugovora o namjenskom depozitu, a 15. 1. 2014. godine dopis u kojem ističe, da ukoliko Sparkasse banka ne poduzme sve raspoložive radnje kako bi vratila preostali dug, u skladu s članom 6. Ugovora o namjenskom depozitu, Federalni zavod će biti prinuđen da zaštitu prava traži sudskim putem.⁴⁶

Shodno navedenom, konstatujemo da Federalni zavod nije poduzeo sve zakonske mjere u cilju povrata sredstava depozita u iznosu od 459.000 KM, zbog čega postoji mogućnost da je nastupila zastara traženja povrata sudskim putem.

Skrećemo pažnju da je u 2017. godini Federalni zavod angažovao Advokatsku kancelariju „Armin Zulkić“ s ciljem sačinjavanja sveobuhvatne analize o načinu tretiranja sumnjivih i spornih potraživanja, kojem su 14. 4. 2017. godine predate kopije svih predmeta koji se odnose na kratkoročna potraživanja (773.481 KM) i kratkoročne plasmane (459.000 KM). Mišljenje stručnog lica je trebalo predstavljati osnov za rad komisija za popis i eventualno trajno isknjižavanje ovih potraživanja. Nakon izvršene analize predmetnog portfolija te djelimičnog monitoringa na terenu, Advokatska kancelarija je u izvještaju od 16. 1. 2020. godine navelo da zbog (dugotrajnih sudskih sporova, blokiranih računa kod većine privrednih subjekata, stečaja kao i određenog broja neaktivnih privrednih subjekata i dr.), dat prijedlog da se potraživanja otpišu iz knjigovodstvenih evidencija i ista evidentiraju u vanbilansne evidencije.

Popisna komisija u izvještaju o popisu za 2023. godinu je samo konstatovala strukturu navedenih potraživanja u iznosu 459.000 KM, bez prijedloga za otpis ovih potraživanja.⁴⁷

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Federalnog zavoda stalna sredstva su iskazana u iznosu od 35.852.037 KM, a odnose se na stalna sredstva (sadašnje vrijednosti od 2.916.527 KM) i dugoročne plasmane (32.935.510 KM).

---

⁴⁶ U dopisu od 20. 1. 2014. godine, Sparkasse banka je još jednom ponovila raniji stav i istakla da je Sparkasse banka naplatom duga kredita iz sredstava oročenog depozita naplatila svoje potraživanje, te banka nema osnova za dalje vršenje naplate prema korisnicima kredita.

⁴⁷ U zbirnom izvještaju o redovnom godišnjem popisu u Federalnom zavodu sa stanjem na 31. 12. 2021. godine, koji je 17. 2. 2022. godine usvojio Upravni odbor, data preporuka da se Upravnom odboru Federalnog zavoda dostavi pravno mišljenje Advokatske kancelarije „Almir Zulkić“ radi utvrđivanja osnovanosti eventualnog otpisa ovih potraživanja i upućivanja u daljnju proceduru Vladi FBiH. Nije prezentovano da su poduzimane aktivnosti po datoj preporuci popisne komisije iz 2021. godine.

7.2.2.1 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 2.916.527 KM sadašnje vrijednosti (nabavne vrijednosti od 13.407.798 KM, ispravke vrijednosti od 10.491.271 KM). Strukturu stalnih sredstava čine: građevinski objekti – zgrade sadašnje vrijednosti 1.648.720 KM (nabavna vrijednost 3.287.179 KM, otpisana vrijednost 1.638.459 KM), oprema sadašnje vrijednosti od 492.764 KM (nabavna vrijednost 3.856.480 KM, otpisana vrijednost 3.363.716 KM), stalna sredstva u obliku prava sadašnje vrijednosti od 714.367 KM (nabavna vrijednost 6.131.160 KM, otpisana vrijednost 5.416.793 KM) i transportna sredstva sadašnje vrijednosti 60.676 KM (nabavna vrijednost 132.979 KM, otpisana vrijednost 72.303 KM).

U 2023. godini vrijednost stalnih sredstava je povećana za iznos od 469.172 KM, od čega se na opremu odnosi 309.714 KM, na transportna sredstva 64.350 KM i na stalna sredstva u obliku prava 95.108 KM.

Smanjenje vrijednosti stalnih sredstava odnosi se na obračunatu amortizaciju u iznosu od 525.304 KM. Također, na osnovu Odluke o usklađivanju knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, uočeni su knjigovodstveni propusti iz 2022. godine, te je u 2023. godini izvršeno umanjeње stalnih sredstava u iznosu 4.402 KM (oprema 1.011 KM i stalna sredstva u obliku prava 3.391 KM), a iz poslovnih knjiga isknjiženo je službeno vozilo Škoda superb koje je prodato u 2023. godini putem javnog poziva (nabavne i otpisane vrijednosti od 44.750 KM).

Federalni zavod je u prethodnom periodu u poslovnim knjigama izvršio evidentiranje građevinskog objekta – zgrade nabavne vrijednosti 3.856.480 KM (sadašnje vrijednosti od 1.648.720 KM) u visini sredstava ulaganja. Za ovaj građevinski objekat Federalni zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu.

Prema prezentovanom zemljišno knjižnom izvratku (26. 6. 2024. godine), u B vlasničkom listu 1/1 navedeno je državno vlasništvo, a kao nosilac prava raspolaganja nad ovim građevinskim objektom u A listu upisana je Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo na osnovu Odluke o osnivanju i Rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu. Skrećemo pažnju da je u Odluci o Zakonu o imovini zavoda za zapošljavanje BiH⁴⁸ navedeno da Zavod za zapošljavanje BiH prenosi na Federalni zavod osnovan Zakonom o posredovanju zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti FBiH, zaposlenike, opremu, inventar, sredstva za rad, poslovni prostor i drugu imovinu neophodnu za rad. Odlukom o utvrđivanju bilansa stanja i broja zaposlenih i materijalnoj raspodjeli imovine i sredstava i raspoređivanju zaposlenih Zavoda za zapošljavanje BiH⁴⁹ od 29. 4. 2022. godine (koju je donijela Komisija za utvrđivanje bilansa stanja i broja zaposlenih Zavoda za zapošljavanje BiH)⁵⁰ utvrđeno je da se sva imovina i zaposleni prenose na Federalni zavod za zapošljavanje i Javnu ustanovu „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, između ostalog i poslovni prostori od 2.689 m² ulici Đoke Mazalića br. 3. - zgrada (na način da Federalni zavod zadržava pet ureda na drugom spratu zgrade plus hodnik i nusprostorije, kao i cijeli prostor na trećem spratu i cijelo potkrovlje). Međutim, Odlukom o preuzimanju zaposlenih, raspodijeli sredstava i drugih stvari i predmeta Zavoda za zapošljavanje BiH (koja je donesena 28. 7. 2001. godine) bilo je navedeno je da Zavod za zapošljavanje BiH zadržava 15% ukupne imovine, a da se preostala imovina prenosi 70% za potrebe Federalnog zavoda i 30% za potrebe kantonalnih službi.

Također, nije prezentovana dokumentacije na osnovu koje se možemo uvjeriti da su tokom 2023. godine poduzimane aktivnosti na rješavanju, odnosno upisu prava vlasništva ili korištenja građevinskih objekata evidentiranih u poslovnim knjigama Federalnog zavoda.

U knjigovodstvenoj evidenciji evidentiran je građevinski objekt – zgrada čija je nabavna vrijednost u Bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazana u iznosu od 3.287.179 KM, iako za nju Federalni zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu.

Preporuka:

- ***osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta – zgrade knjigovodstveno evidentirane u poslovnim knjigama.***

⁴⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 78/00

⁴⁹ „Sl. glasnik BiH“, br.27/01

⁵⁰ Odluku o imenovanju ove Komisije donijelo je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

7.2.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročnih plasmani iskazani su u iznosu od 32.935.510 KM, u okviru kojih se na dugoročna potraživanja odnosi 19.682.226 KM i na dugoročne depozite 13.253.284 KM.

7.2.2.2.1 Dugoročna potraživanja

Dospjela, a nenaplaćena potraživanja po datim kreditima u periodu 2002–2005. godine iskazana su u iznosu od 19.682.226 KM. Navedena pozajmljivanja su odobravana, u skladu sa ugovorima o komisionim poslovima zaključenim sa bankama komisionarima (UPI banka - sadašnja Intesa Sanpaolo banka d.d. Sarajevo, ABS banka - sadašnja Sparkasse banka d.d. Sarajevo i Investicijska banka FBiH - sadašnja Razvojna banka FBiH), na ime podsticaja zapošljavanja fizičkim i pravnim licima, a rizik povrata plasiranih sredstava snosio je Federalni zavod. Svi krediti kod navedenih banaka su u kategoriji dospjelih i nenaplaćenih potraživanja, a u skladu sa potpisanim ugovorima komisije banke su dužne poduzimati pravne radnje u cilju naplate potraživanja.

Ugovor o formiranju namjenskog depozita je zaključen 24. 8. 2005. godine između Federalnog zavoda i Investicijske banke FBiH (Razvojna banka FBiH), kojim je predviđeno da se na sredstva depozita neće obračunavati kamata i da se sva sadašnja i buduća novčana sredstva Federalnog zavoda kod komisionih banaka po osnovu potraživanja po ranije odobrenim kreditima, kao i primljena a neplasirana sredstva Federalnog zavoda kod banaka komisionara, usmjeravaju na račun Depozita kod Razvojne banke FBiH. **Shodno ugovoru, depozit se uvećava sukcesivno iz prenosa zatečenih novčanih sredstava na računima banaka komisionara i naplatom ranije odobrenih kredita.** Razvojna banka FBiH preuzima sva komisiona postojeća potraživanja Federalnog zavoda kod banaka komisionara i obavezuje se da će, u cilju povećanja naplate ranije odobrenih kredita i punjenja depozita, poduzeti samostalno ili putem banaka komisionara, sve aktivnosti, podrazumijevajući metode prisilne naplate, rekonstruisanja i reprogramiranja kredita, pokretanje svih pravnih radnji, prodaju hipoteka i pokretnih stvari koje su predmetom obezbjeđenja odobrenih kredita, protestiranje garancija i drugih oblika jemstva, kao i drugih pravnih radnji, sve u skladu sa politikama i procedurama upravljanja rizičnim plasmanima. Troškove pokretanja pravnih radnji, sudske i administrativne takse, troškove eventualnog stečaja pokrenutog nad dužnikom, provizije i naknade koje je Federalni zavod ugovorio sa bankama komisionarima, kao i ostale zakonom predviđene troškove nastale u cilju naplate potraživanja po ranije odobrenim i preuzetim kreditima, snosi Federalni zavod iz sredstava prikupljenog Depozita. Za navedene uplate i isplate Razvojna banka FBiH vrši povećanje i smanjenje sredstava namjenskog Depozita, što Federalni zavod prati i evidentira u svojim poslovnim knjigama. Upravni odbor je 19. 2. 2019. godine donio novi Program kreditnih plasmana za podsticaj zapošljavanja i održavanja nezaposlenosti iz sredstava namjenskog depozita, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 5. 9. 2019. godine. Program ima za cilj da pruži finansijsku pomoć poslodavcima, s krajnjim ciljem zapošljavanja radne snage različitih kvalifikacija s evidencije nezaposlenih u službama za zapošljavanje. Ove kreditne linije se plasiraju isključivo preko Razvojne banke FBiH iz sredstava namjenskog depozita Federalnog zavoda.

Iako su sva potraživanja po osnovu dugoročnih plasmana za date kredite u periodu 2002–2005. godine dospjela u iznosu od 19.682.226 KM, utvrdili smo da je stopa naplate u 2023. godini bila veoma niska, jer je po osnovu izmirenja obaveza dužnika uplaćeno 644.749 KM. Konstatujemo da je stanje namjenskog depozita na 31. 12. 2023. godine iznosilo 13.253.284 KM i da je veće za 632.330 KM u odnosu na 2022. godinu (stanje 12.620.954 KM), što je najvećim dijelom rezultat loših plasmana.

Bankarske usluge koje se finansiraju iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH sa 31. 12. 2023. godine su isplaćene u iznosu 140.880 KM. Navedeni iznos se odnosi na bankarske naknade koje su komisije banke fakturisale u visini od 1,75% jednokratno na naplaćena dospjela sredstva, plus 1% na godišnjem nivou na saldo glavnice (nenaplaćena plasirana sredstva). Troškovi bankarskih naknada i provizija su posljedica nepovoljnih odredbi potpisanih Aneksa Ugovora o komisionim poslovima između Federalnog zavoda i komisionih banaka iz 2006. godine.

Za sve poduzete mjere Federalni zavod snosi nastale troškove, a ukoliko dođe do naplate glavnice, banka obračunava naknadu od 1,75%. Federalni zavod je pokušavao 2014. godine izmijeniti navedene odredbe ugovora, međutim jedino je Sparkasse banka prihvatila ukidanje naknade od 1% na godišnjem nivou na saldo glavnice, što je i potvrđeno Aneksom 2 Ugovora o komisionim poslovima koji je potpisan 24. 6. 2014. godine, s primjenom od 1. 6. 2015. godine. Ostale komisione banke nisu pristale na izmjenu ugovorenih odredbi.

Troškovi spora koji su evidentirani u 2023. godini iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH iznosili su 14.812 KM.

Radi značajnosti problema naplate plasiranih kredita u periodu 2001–2005. godine dajemo uporednu strukturu stanja nenaplaćene glavnice kredita prema zvaničnim izvještajima komisionih banaka na kraju 2020., 2021., 2022. i 2023. godine:

u KM

Red. br.	Komisiona banka	Stanje duga na 31. 12. 2020.	Stanje duga na 31. 12. 2021.	Stanje duga na 31. 12. 2022.	Stanje duga na 31. 12. 2023.
1.	Sparkasse banka d.d.	14.150.942	14.018.181	13.730.402	13.279.947
2.	Intesa Sanpaolo banka d.d.	5.030.287	5.012.709	4.980.092	4.785.797
3.	Razvojna banka FBiH	1.311.743	1.311.743	1.311.743	1.311.743

Federalni zavod je 2014. i 2017. godine zaključio ugovore o pružanju advokatskih usluga sa Advokatskom kancelarijom „Armin Zulkić“.⁵¹

Naime, na prijedlog angažovanog advokata, **Upravni odbor je 27. 4. 2017. godine usvojio „Procedure i politike upravljanja kreditnim portfoliom i stečenom materijalnom imovinom“ s ciljem osiguranja općeg okvira za postupanje Federalnog zavoda. U njima se definiše način vršenja monitoringa nad kreditnim portfoliom, principi rada na kreditnom portfoliju pod posebnim nadzorom Federalnog zavoda i provođenje procedura upravljanja stečenom imovinom. Ovi principi obuhvataju: reprogram dugovanja i provođenje aktivnosti restrukturiranja dugovanja radi povećanja naplate (djelimičnu otplatu duga uz odgodu sudskog postupka ili naplate, djelimičnu otplatu duga uz obavezu vraćanja prethodno izuzete imovine i zaključenje izvršne isprave o načinu isplate preostalog duga, uspostavu novog instrumenta osiguranja, sa ili bez odgode plaćanja, odnosno novih uslova plaćanja definisanih izvršnom ispravom).** Direktorica Federalnog zavoda je 5. 6. 2017. godine donijela Odluku o imenovanju članova radne grupe za podršku monitoringu kreditnog portfolija,⁵² a čiji predmet rada su komisioni poslovi zaključeni sa bankama komisionarima, u periodu 2001. – 2005. godina koji imaju dug po glavnici veći od 50.000 KM.

Upravni odbor je 29. 8. 2023. godine donio novu Odluku o uslovima reprogramiranja⁵³ kojom se dužnicima odobrava pravo na reprogram preostalih dugovanja po sljedećim osnovama: kreditni plasmani odobreni fizičkim i pravnim licima za podsticaj zapošljavanja plasiranih putem komisionih kredita 2001-2005. godina; kreditni plasmani odobreni demobiliziranim borcima; potraživanja nastala iz okvirnih Sporazuma o izmirenju duga, a po osnovu plaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti; potraživanja iz okvira kratkoročnih plasmana i mjenična potraživanja.

⁵¹ Ugovorima su bili definisani sljedeći poslovi: izrada i implementacija procedura koje se odnose na kreditni portfelj i pojedinačne predmete (najmanje 1500 predmeta), nastale po ugovorima o komisionim poslovima sa bankama komisionarima u periodu 2001. – 2005. godina, sa ciljem uspostavljanja ažurnih evidencija o korisnicima kreditnih sredstava; pružanja stručne pomoći u postupanju sa kreditnim portfeljem iz osnova ugovora o komisionim poslovima zaključenim sa bankama komisionara u periodu 2001–2005. godine, te zastupanje interesa Federalnog zavoda s ciljem monitoringa, formiranja strategije i/ ili naplate potraživanja od velikih dužnika čiji je dug po glavnici veći od 50.000 KM; zastupanja Federalnog zavoda u ugovornim odnosima sa Razvojnog bankom FBiH, a koji se tiču vođenja komisionih poslova i poslova upravljanja i korištenja novčanog depozita Federalnog zavoda; zastupanja interesa Federalnog zavoda u drugim predmetima po kojim su pokrenuti sudski postupci i poduzimanje aktivnosti oko naplate sumnjivih i spornih potraživanja.

⁵² Radnu grupu čine izvršni direktor i rukovodioci Sektora za ekonomske poslove, evidencije i IT.

⁵³ Prethodno je 11. 12. 2017. i 29. 9. 2021. godine Upravni odbor donio odluke o uslovima reprogramiranja duga, kojom je dužnicima odobreno pravo na reprogram preostalih dugovanja.

Reprogram preostalog dugovanja, dužnicima omogućava plaćanje glavnice preostalih dugovanja, te redovnih kamata i troškova postupka, na period od 24 mjeseca, a o eventualnom dužem periodu otplate odluku donosi Upravni odbor. Dužnicima koji isplate dug po glavnici i troškovima sudskog postupka jednokratno, otpisati će se cjelokupan dug po redovnoj i zateznoj kamati. Dužniku koji isplati dug po glavnici, redovnoj kamati i troškovima postupka u mjesečnim ratama, otpisati će se dug po zateznoj kamati na kraju perioda otplate. Sa dužnicima će se zaključivati Sporazumi o otplati, a instrumenti osiguranja koji postoje do zaključivanja sporazuma ostaju na snazi do isteka perioda otplate duga.

Iz dostavljenog pregleda zaključenih ugovora o reprogramu duga po komisionim kreditima 2001-2005. na 31. 12. 2023. godine zaključeno je 46 ugovora o reprogramu duga po komisionim kreditima u ukupnom iznosu 3.161.723 KM, od čega je jednokratno i u mjesečnim ratama otplaćeno 2.978.405 KM.

U toku 2023. godine je pripremljeno za potpisivanje sedam sporazuma o reprogramu kredita/izmirenju duga ukupne vrijednosti 213.675 KM (glavni dug 207.062 KM, sudski troškovi 5.040 KM i redovna kamata 1.573 KM), od kojih je šest do obavljanja konačne revizije zaključeno.

Također, Upravni odbor je 15. 5. 2018. godine donio Odluku o otpisu zatezних kamata⁵⁴ kojom se dužnicima pojedinačne izloženosti ispod 50.000 KM, a koji su izmirili ili izmire dug po osnovu glavnice, redovne kamate i troškova sudskog postupka, odobrava otpis ukupnih zatezних kamata i zakonskih zatezних kamata. Upis zatezних kamata je vršen u korist sumnjivih i spornih potraživanja Federalnog zavoda (detaljnije u tački: 7.2.1.2 Izvještaja).

Upravni odbor je 16. 12. 2020. usvojio Dinamički plan na poslovima iz okvira upravljanja kreditnim portfoliom,⁵⁵ plasiranim putem komisionih banaka iz sredstava Federalnog zavoda na ime podsticaja za zapošljavanje po komisionim kreditima odobrenim na ime podsticaja za zapošljavanje u periodu 2001-2005. godine. Dinamički plan obuhvata kredite plasirane putem komisionih kredita s ciljem podsticaja zapošljavanja u periodu 2001-2005, koji su razvrstani po kategorijama pojedinačnih salda dugovanja po glavnica kredita i to: krediti u iznosu do 25.000 KM; krediti u iznosu preko 25.000 KM do 50.000 KM i krediti u iznosu preko 50.000 KM. Formirana je radna grupa na realizaciji utvrđenog Dinamičkog plana 4. 1. 2021. godine. Radna grupa je imala aktivnosti u 2021. godini, dok u 2022. i 2023. godini nije imala aktivnosti.

Skrećemo pažnju da je 9. 2. 2021. s Advokatskom kancelarijom „Armin Zulkić“ zaključen Ugovor o pravnim uslugama za pružanje pravnih radnji i poduzimanje pravnih radnji koje se tiču savjetovanja i zastupanja Federalnog zavoda.⁵⁶

Upravni odbor je 16. 12. 2021. godine donio Odluku o prenosu kratkoročnih potraživanja po komisionim kreditima datim fizičkim i pravnim licima na ime podsticanja zapošljavanja, a koja su evidentirana na poziciji ostala domaća pozajmljivanja u ukupnom iznosu 20.672.871 KM (stanje sa 30. 9. 2021. godine), na poziciju sumnjiva i sporna potraživanja. Navedena odluka nije knjigovodstveno evidentirana sa 31. 12. 2022. godine.

⁵⁴ Odlukom je definisano da se dužnicima pojedinačne izloženosti ispod 50.000 KM, koji su izmirili ili izmire dug po osnovu glavnice, redovne kamate i troškova sudskog postupka, odobrava otpis ukupnih i zakonskih zatezних kamata

⁵⁵ U Dinamičkom planu je navedeno da pored poduzetih aktivnosti u ranijem periodu na: monitoringu i naplati kreditnih potraživanja; izvršenom uvidu u statuse kreditnih dužnika; zaključivanju reprograma kredita i korespondencije sa bankama komisionarima i dr., planirane su sljedeće aktivnosti sa utvrđenim rokovima ispunjenja tokom 2021: dalje praćenje izvršenja obaveza po zaključenim sporazumima o reprogramima kredita; poduzimanje aktivnosti na zaključivanju novih sporazuma o reprogramu kredita; neposredni rad „na terenu“ s ciljem naplate potraživanja; uspostavljanje sistema telefonskog kontaktiranja dužnika radi naplate; savnjavanje i usaglašavanja neusaglašenih salda sa bankama komisionarima po osnovu utvrđenih salda sa 31. 12. 2019; utvrđivanje statusa stečene materijalne aktive kupljene u izvršnim postupcima; nadzor nad sudskim procesima (Konjuh Živinice d.d. u stečaju i Krivaja Mobil d.o.o. u stečaju) i smanjenje fiksnih troškova kod komisionih banaka (Intesa San Paolo banka i Razvojna banka FBiH) a koji se odnosi na proviziju od 1% na saldo neplaćenih kredita.

⁵⁶ Ugovor sa Advokatom zaključen je za zastupanje u sljedećim pravnim poslovima: savjetovanje i zastupanje Federalnog zavoda u ugovornim odnosima sa Razvojnou bankom FBiH; pružanje stručne pomoći i analize u postupanju sa ukupnim kreditnim portfoliom iz osnova ugovora o komisionim kreditima sa bankama komisionarima 2001.-2005. godina; zastupanje interesa Federalnog zavoda po komisionim kreditima velike izloženosti („Krivaja“ d.d. Zavidovići u stečaju i „Konjuh“ d.o.o. Živinice u stečaju, kod Razvojne banke FBiH); savjetovanje i zastupanje u poslovima utvrđenim u Dinamičkom planu rada i postupanja sa kreditnim portfoliom iz osnova komisionih kredita (Dinamički plan rada za 2021. godinu) i druge poslove.

Istom odlukom dobivena je saglasnost da se na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja evidentira iznos redovnih kamata, pojedinačno po komitentima (fizička i pravna lica), i to: Sparkasse banka d.d. iznos od 666.292 KM, Intesa Sanpaolo banka d.d. Sarajevo iznos od 252.353 KM i Razvojna banka FBiH iznos od 26.998 KM, što ukupno iznosi 945.643 KM, što je knjigovodstveno evidentirano sa 31. 12. 2021. godine.

Prema dostavljenom pregledu po osnovu svih odluka o prenosu zateznih i redovnih kamata na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja, sa 31. 12. 2021. evidentirano je ukupno 3.079.310 KM.

Sektor za finansije Federalnog zavoda i Advokatska kancelarija „Armina Zulkić“ su sačinili Sveobuhvatnu informaciju o stanju kreditnog portfolija komisionih kredita odobrenih u periodu 2002.-2005. godina iz sredstava Federalnog zavoda na ime podsticaja za zapošljavanje, koju je Upravni odbor usvojio 17. 2. 2022. godine i koja je dostavljena FMRIŠP 21. 2. 2022. godine na dalje postupanje. U istoj informaciji su detaljno navedene aktivnosti koje je Federalni zavod u prethodnom periodu poduzimao na naplati odobrenih komisionih kredita u periodu 2001-2005. godine.

Nakon sveobuhvatne analize trenutnog stanja portfolija i okolnosti trajne nenaplativosti dijela potraživanja, dato je mišljenje da bi se nenaplativa potraživanja u iznosu 6.269.056 KM trebala knjigovodstveno otpisati, koje je upućeno FMRIŠP.⁵⁷

FMRIŠP je dostavilo odgovor Federalnom zavodu 18. 3. 2022. godine u vezi dostavljene Sveobuhvatne informacije o stanju kreditnog portfolija komisionih kredita odobrenih u periodu 2002.-2005. godina, u kojem se navodi da prijedlog otpisa navedenih potraživanja može imati štetne posljedice, odnosno negativan uticaj na Federalni zavod i eventualno prouzrokovati finansijske efekte na poslovanje Federalnog zavoda. Također, su naveli da Sveobuhvatna informacija ne sadrži podatke o tome da li su Federalni zavod ili druge nadležne institucije, poduzimale određene pravne radnje, radi utvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu po navedenom osnovu, u skladu sa važećim propisima. Naime, FMRIŠP je vratilo Sveobuhvatnu informaciju na ponovno razmatranje i preispitivanje Upravnom odboru. Do okončanja revizije nije prezentovano da je Federalni zavod sačinio i dostavio FMRIŠP dopunjenu Sveobuhvatnu informaciju o stanju kreditnog portfolija komisionih kredita odobrenih u periodu 2002.-2005. godina, u skladu sa zahtjevima nadležnog ministarstva.

Iako je Federalni zavod u prethodnom periodu i u 2023. godini poduzimao određene aktivnosti putem donošenja „Procedura i politika upravljanja kreditnim portfoliom i stečenom materijalnom imovinom“, angažovanja vanjskih saradnika, donošenja odluka o reprogramiranju duga za nenaplaćena potraživanja po datim kreditima u periodu 2002–2005. godine, sačinjene informacije sa prijedlogom otpisa potraživanja zbog zastarjelosti i nenaplativosti, upućene FMRIŠP-u, konstatujemo da su jedino potpisane odluke o reprogramiranju kredita određenim dužnicima imale djelimičan finansijski uticaj na smanjenje potraživanja po navedenom osnovu.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su potraživanja po osnovu glavnice za date kredite u periodu 2002–2005. godine koja prema knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2023. iznose 19.682.226 KM, veća za 304.739 KM u odnosu na utvrđeno stanje prema izvještajima banaka komisionara (19.377.487 KM). Prema prezentovanom obrazloženju, dio razlike (294.799 KM) se odnosi na komitenta „Bevanda“ d.o.o Mostar i za preostalu razliku u iznosu od 9.940 KM potrebno je utvrditi na kojeg se komitenta odnosi. Naime, nakon provedenih svih pravnih radnji pred nadležnim sudovima, uključujući i izgubljenju Apelaciju Razvojne banke FBiH kod Ustavnog suda BiH, Razvojna banka FBiH je iz knjigovodstvenih evidencija isknjižila potraživanja od „Bevande“ d.o.o Mostar (294.799 KM), koja se još vode u knjigovodstvenim evidencijama Federalnog zavoda, sve do donošenja konačne saglasnosti Vlade FBiH o otpisu.

---

⁵⁷ Iznos od 6.269.056 KM se odnosi na potraživanja uslijed apsolutne nemogućnosti naplate za pravna lica izloženosti preko 50.000 KM (5.721.930 KM (zastara 1.872.872 KM i trajno nenaplativa iz više razloga 3.849.058 KM) i zastara potraživanja od fizičkih lica zbog pravosnažnih sudskih presuda o zastarjelosti u iznosu 547.126 KM

Skrećemo pažnju da je Komisija za popis u svom Izvještaju konstatovala da nije mogla potvrditi stanje ostalih domaćih pozajmljivanja, jer iskazana stanja nisu usaglašena sa bankama komisionarima, kao i da trenutno softversko rješenje ne raspolaže pomoćnim knjigama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja do 2022. godine, odnosno pomoćnim knjigama komisionih kredita 2002-2005. i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji.

Preporuka:

- **usaglasiti knjigovodstvena stanja iskazanih potraživanja s evidencijama banaka i nastaviti poduzimati aktivnosti prema nadležnim institucijama na naplati dospjelih, a nenaplaćenih plasmana iz perioda 2001–2005. godine za koje je Federalni zavod snosio i rizik povrata.**

7.2.2.2 Dugoročni depoziti (za plasman sredstava putem kreditnih linija)

Dugoročni depoziti iskazani su u iznosu od 13.253.284 KM. U okviru dugoročnih depozita su sadržani „**Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga**“ usvojen odlukom Upravnog odbora i Zaključkom Vlade FBiH 2005. godine kojim je definisan način punjenja i korištenja depozita kod Razvojne banke FBiH, kao i formiranje kreditnih linija, u skladu sa posebnim provedbenim ugovorima i „**Program kreditnih plasmana za podsticaj zapošljavanja i održavanja zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda 2019. godine**“, usvojen od Upravnog odbora, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 5. 9. 2019. godine. Razvojna banka FBiH i Federalni zavod jednom godišnje podnose izvještaj Vladi FBiH o stanju i efektima Programa. Obavljenom revizijom smo utvrdili da je Razvojna banka FBiH redovno dostavljala kvartalne i godišnji izvještaj Federalnom zavodu. **Za realizaciju ovih Programa za podsticaj zapošljavanju i održavanja zaposlenosti iz sredstava revolvinga Federalni zavod je zaključio sa Razvojnou bankom FBiH dva ugovora o formiranju namjenskog depozita.**

Stanje dugoročnog namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH sa 31. 12. 2023. godine iznosi 13.253.284 KM. Dio ovog depozita u iznosu od 6.500.000 KM odnosi se na novi Program kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda za 2019. godinu, zbog kojeg je Federalni zavod kao deponent sa Razvojnou bankom FBiH zaključio Ugovor o namjenskom novčanom depozitu 18. 12. 2019. godine u iznosu od 6.500.000 KM.

Ovaj depozit je izdvojen na posebnom podračunu Federalnog zavoda, dok ostatak depozita od 6.753.284 KM služi za pokrivanje starih revolving linija koje su zaključene prije donošenja novog Programa dugoročnih plasmana iz 2019. godine. Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH (6.753.284 KM) formiran je 2005. godine na osnovu Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga i Ugovora o formiranju namjenskog depozita, u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH i Upravnog odbora Federalnog zavoda. Iz sredstava depozita je 2005. godine formirana kreditna linija za podsticaj zapošljavanju (ZZ 260), a 2010. godine kreditna linija za održavanje zaposlenosti (OZ 010). Razvojna banka FBiH je u skladu sa potpisanim ugovorima, za navedene kreditne linije snosila rizik plasmana sredstava, a Federalni zavod je bio u obavezi da banci jednokratno regresira 2% iznosa plasiranog kredita, za smanjenje rizika. Depozit se koristi za pokrivanje bankarskih troškova po osnovu provizija za vođenje komisionih kredita kao i troškove sudskih sporova koji se finansiraju na teret ovog depozita.

Upravni odbor je 30. 1. 2024. godine usvojio Informaciju o rezultatima realizacije Programa dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga sa 31. 12. 2023. godine (u daljem tekstu: Informacija o sredstvima revolvinga) koju je sačinio Federalni zavod. Vlada FBiH je Zaključkom od 6. 3. 2024. godine prihvatila Informaciju o sredstvima revolvinga.

U sačinjenoj Informaciji o sredstvima revolvinga prema Programu kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda (2019. godina) iskazani su sljedeći podaci:

Kreditna linija KL-FZZ-19 podsticaj zapošljavanja i samozapošljavanja – ugovoreno je pet kredita uz obavezu zapošljavanja novih 15 radnika, od čega je jedan otplaćen. Glavnica za preostala četiri ugovorena kredita iznosi 464.800 KM, a redovna kamata 17.824 KM. Tri korisnika kredita su otplati u A kategoriji, a jedan je u B kategoriji.

Kreditna linija OZ-019 za održavanje zaposlenosti – ugovorena su 34 kredita, od kojih je šest korisnika otplatilo kredite. Glavnica za preostalih 28 kredita iznosi 4.930.000 KM, a redovna kamata 213.096 KM. Od ugovorenih kredita, 21 korisnik je u otplati u A kategoriji, četiri su u B kategoriji, a po jedan je u C, D i E kategoriji.

U okviru iste Informacije o sredstvima revolvinga, navedeni su sljedeći podaci po plasiranim sredstvima iz kreditnih linija u okviru Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga (2005. godina):

Kreditna linija - revolving (ZZ 260) - trenutno je u otplati jedan kredit iz oblasti zapošljavanja sa realizovanim iznosom kreditnog zaduženja od 2.500.000 KM, uz obavezu zapošljavanja 100 novih radnika, kao i održavanje dostignutog nivoa zaposlenosti tj. ukupno 295 radnika. Kredit je u otplati u D kategoriji. Prema podacima Porezne uprave FBiH, na 31. 12. 2023. godine, kod ovog korisnika kredita u otplati evidentirano je 47 radnika, što je za 248 radnika manje u odnosu na ugovoreni nivo zaposlenosti (295). Zbog neizvršenja obaveze zapošljavanja potrebnog broja radnika ili zbog kašnjenja u otplati u okviru ove kreditne linije, pokrenut je postupak utuženja za 17 korisnika kredita.⁵⁸ U 2023. godini u okviru ove kreditne linije nije bilo novih zaduženja.

Kreditna linije demobilisani borci (ZB 266) - kredit je otplatilo 34 korisnika u cijelosti u ukupnom iznosu 1.515.000 KM, sa naplaćenom redovnom kamatom od 158.057 KM i zateznom kamatom u iznosu od 24.091 KM. Prema podacima Razvojne banke FBiH, 14 korisnika kredita utuženo je u ukupnom ugovorenom/realizovanom iznosu od 1.530.000 KM (od toga nevracena glavnica kredita 1.039.141 KM, nevracene kamate 48.037 KM i 72.665 KM zatezne kamate). Upravni odbor je Odlukom o prestanku daljnjeg plasmana sredstava iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH po ovoj kreditnoj liniji od 12. 10. 2015. godine, obustavio daljnje plasmane ovih sredstava na način da se neiskorišteni iznos od 955.000 KM prenese na račun dugoročnog depozita Federalnog zavoda.

Kreditna linija za održavanje zaposlenosti (OZ 010) - prema podacima Razvojne banke FBiH, 33 korisnika su otplatili kredit u ukupnom iznosu 8.970.000 KM sa naplaćenom redovnom kamatom od 709.425 KM i zateznom kamatom u iznosu od 82.983 KM. U otplati nema korisnika ove kreditne linije, svi krediti po ovoj liniji su zatvoreni. U 2023. godini putem ove kreditne linije nije bilo realizacije novih kredita.

Uvidom u prezentovanu dokumentaciju može se konstatovati da je od ukupnog iznosa dugoročnog depozita kod Razvojne banke FBiH (13.253.284 KM) putem kreditnih linija za podsticaj zapošljavanju i za održavanje zaposlenosti na 31. 12. 2023. godine značajan iznos sredstava u otplati (da su neki korisnici kredita u otplati u kategorijama „B“, „C“, „D“ „E“) i da su utuženi. Naglašavamo da je rizik plasmana sredstava snosila Razvojna banka FBiH.

Preporuka:

- ***nastaviti sa kvalitativnom analizom i prijedlozima za rješavanje naplate plasiranih sredstava putem kreditnih linija u skladu s „Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju 2005“ i „Programom kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti 2019. godine“.***

⁵⁸ Prema prezentovanim podacima 7 korisnika izvršilo je otplatu glavnice kredita u ukupom iznosu od 878.000 KM, 110.743 KM redovna kamata i 55.690 KM zatezna kamata. Utuženo je 10 korisnika kredita u iznosu od 3.370.000 KM (od toga 1.418.239 KM neizmirene glavnice 88.697 KM redovne kamate i 13.332 KM zatezne kamate).

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 67.552.681 KM, a njihovu strukturu čine: kratkoročna razgraničenja (67.149.420 KM), obaveze prema zaposlenicima (344.709 KM) i kratkoročne tekuće obaveze (58.552 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 67.149.420 KM, a odnose se na razgraničene rashode 52.329.267 KM, razgraničene prihode 1.609.098 KM i ostala razgraničenja 13.211.055 KM.

Razgraničeni rashodi odnose se na stanje preostalih ugovorenih obaveza za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i drugih mjera (detaljnije u tački 7.1.2.3.2).

Razgraničeni prihodi odnose se na: razgraničene prihode za namjenska sredstva primljena kao grant Vijeća ministara BiH i grant FMRIŠP za zapošljavanje Roma u iznosu od 417.401 KM i ostale razgraničene prihode u iznosu od 1.191.697 KM. Ostali razgraničeni prihodi odnose se na: mjenice (196.887 KM), razgraničenja po osnovu Odluke vijeća ministara BiH (568.094 KM) i sporazume u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje (426.716 KM).

Ostala razgraničenja odnose se na razgraničene primitke po kreditima koji su dati krajnjim korisnicima u ukupnom iznosu od 13.211.055 KM, a koji se odnose na potraživanja po kreditnim plasmanima iz perioda 2001.-2005. godina, a po osnovu Odluka o reprogramima i otpisima zatezних kamata (1.304.578 KM), kreditnim plasmanima boračkoj populaciji (1.277.197 KM), kreditnim plasmanima preduzećima „Krivaja Mobil“ d.d. u stečaju Zavidovići (7.300.846 KM) i „Konjuh“ d.d. Živinice (3.194.514 KM), te potraživanja dugoročnog depozita u vezi sa Programom podsticajnih mjera u poljoprivredi od Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo 2001.-2013. godine (133.920 KM).

Skrećemo pažnju da trenutno softversko rješenje za trezorsko poslovanje ne raspolaže pomoćnim knjigama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja do 2022. godine, odnosno pomoćnim knjigama: mjera aktivne politike zapošljavanja (52.329.267 KM), komisionih kredita 2002-2005. (1.304.578 KM) i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji (1.277.197 KM). U prethodnom periodu Federalni zavod je imao uspostavljene pomoćne knjige za navedeno. Međutim, zbog prelaska na novo softversko rješenje, one nisu uspostavljene. To nije u skladu sa članom 60. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kojim je propisano da korisnici obavezno vode pomoćne knjige na kojima se knjiži stanje i promjene nematerijalnih i materijalnih sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara po vrsti i količini, potraživanja i obaveze.

Preporuka:

- **uspostaviti pomoćne knjige mjera aktivne politike zapošljavanja, komisionih kredita 2002-2005. i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 344.709 KM, a najznačajnije (318.348 KM) se odnose na obaveze za plaće i naknade za decembar 2023. godine, koje su izmirene 3. 1. 2024. godine.

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 58.522 KM, a najznačajnije se odnose na obaveze prema dobavljačima (21.221 KM) i obaveze za subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (13.916 KM).

7.2.4 Izvori sredstava

Ukupna vrijednost izvora stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 130.234.097 KM, od čega se na izvore stalnih sredstava odnosi 35.852.036 KM i na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 94.382.061 KM (85.855.602 KM iz ranijih godina i 8.526.459 KM iz 2023. godine). Iznos 8.526.459 KM odnosi se na: višak prihoda nad rashodima u 2023. godini (finansijski rezultat) u iznosu 8.370.567 KM; evidentiran iznos bankarskih usluga 140.880 KM i troškova spora 14.812 KM sa namjenskog depozita Razvojne banke FBiH (detaljnije pojašnjeno u tački 7.1.3. Izvještaja).

Struktura izvora stalnih sredstava se odnosi na: neotpisanu vrijednost stalnih sredstava 2.916.526 KM, dospjela, a nenaplaćena potraživanja za glavnica po kreditima plasiranim u periodu 2001 – 2005. godina 19.682.226 KM i na stanje dugoročnog Depozita kod Razvojne banke FBiH 13.253.284 KM.

7.2.5 Popis imovine i obaveza

Odlukom o vršenju redovnog godišnjeg popisa i formiranju komisije za popis (u daljnjem tekstu: Odluka), koju je 23. 11. 2023. godine donijela direktorica, imenovana je Komisija za godišnji popis sredstava, obaveza i potraživanja Federalnog zavoda za 2023. godinu. U Komisiju za godišnji popis imenovan je predsjednik i članovi komisije, koji su podijeljeni u dvije grupe. Prva Grupa je bila zadužena za popis stalnih sredstava, zaliha materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a druga za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza.

Federalni zavod nije donio interni akt kojim bi se regulisao postupak provođenja popisa imovine i obaveza (određivanje komisije, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem), što nije u skladu s članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Popisna komisija je 6. 2. 2024. sačinila zbirni Izvještaj o redovnom godišnjem popisu sa stanjem na 31. 12. 2023. godine (u daljnjem tekstu: Izvještaj), koji je dostavljen direktorici na daljnje postupanje. Upravni odbor ga je usvojio Odlukom od 13. 2. 2024. godine.

Uvidom u Izvještaj konstatovano je da je popisom utvrđeno stvarno stanje stalnih sredstava, a Komisija za popis u dijelu popisa stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava navela je da postoji prostor za unapređenje evidencija o stalnim sredstvima naročito u dijelu ažuriranja svih reversa. Također, u Izvještaju je navedeno da komisija za popis nije mogla utvrditi stvarno stanje: dugoročnih plasmana u dijelu ostalih domaćih pozajmljivanja jer stanje sa bankama komisionarima nije usaglašeno,⁵⁹ komisione linije kredita 2001-2005.,⁶⁰ potraživanja po kreditnim plasmanima boračkoj populaciji.⁶¹ Komisija je u Izvještaju konstatovala da postoje razlike po mjerama APZ-a i Jedinice za EU fondove za 2022. i 2023. godinu, koje su popisane na način da je izvršeno upoređivanje pomoćne knjige APZ-a i stanja evidentiranih u JIS-u (razlike su utvrđene po komitentima). U vezi s tim, **Komisija je dala preporuku jačanja kontrolnih aktivnosti, jer trenutno softversko rješenje u navedenim sektorima ne pruža mogućnost evidentiranja svih promjena, koje nastaju po pojedinačnim ugovorima.**

Uvidom u prezentovane izvode otvorenih stavki (u daljnjem tekstu: IOS), kao i drugu prezentovanu dokumentaciju (izvještaji i obavijesti banaka) konstatovano je da na 31. 12. 2023. godine značajan iznos potraživanja nije potvrđen, odnosno nije izvršeno usaglašavanje stanja: ostalih domaćih pozajmljivanja sa bankama komisionarima (u poslovnim knjigama Federalnog zavoda više iskazano za 304.739 KM) i potraživanja po kreditnim plasmanima boračkoj populaciji (u poslovnim knjigama Federalnog zavoda više iskazan iznos od 117.375 KM). Međutim, kao što je navedeno u tački 7.2.1.2 Izvještaja dužnici nisu dostavili ovjerene potvrde iz raznih razloga (subjekti su u stečaju ili nisu na prijavljenim adresama itd.).

Kao što je navedeno u okviru tačke 7.2.3. Izvještaja Federalni zavod nema uspostavljene pomoćne knjige za mjere aktivne politike zapošljavanja, komisione kredita 2002-2005. i kreditne plasmana sredstava boračkoj populaciji, što je konstatovala i popisna Komisija. U Izvještaju je navedeno da trenutno softversko rješenje ne raspolaže navedenim pomoćnim knjigama.

Također, iz prezentovane dokumentacije konstatovano je da na 31. 12. 2023. godine nisu u potpunosti potvrđena putem izvoda otvorenih stavki potraživanja od Agencije za rad i zapošljavanje (od iskazanog stanja 568.094 KM, potvrđeno je stanje od BH banke od 279.473 KM), dok cjelokupan iznos potraživanja (426.715 KM) po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima nije potvrđen.

⁵⁹ U izvještajima komisijonih banaka iskazan je iznos od 19.377.487 KM (Razvojna banka 1.311.744 KM, Sparkasse banka 13.279.947 KM i Intesa SanPaolo banka 4.785.796 KM), dok je u poslovnim knjigama Federalnog zavoda iskazani iznos veći za 304.738 KM (od čega se 294.799 KM odnosi na komitenta Bevanda d.o.o. Mostar, dok za razliku od 9.940 KM nije utvrđeno na kojeg komitenta se odnosi.

⁶⁰ S obzirom na to da prilikom popisa komisione linije kredite 2001-2005. nije bila uspostavljena pomoćna knjiga odobrenih i realizovanih kredita fizičkim i pravnim licima (iz koje bi se vidjelo stanje glavnog duga, ugovorene redovne i zatezne kamate, broj otpisanih zateznih kamata u skladu sa odlukama Upravnog odbora).

⁶¹ U Obavijesti koju je dostavila Razvojna banka FBiH ova potraživanja iskazana su u iznosu od 1.159.823 KM, dok su u poslovnim knjigama Federalnog zavoda veća za 117.375 KM.

U vezi popisa aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja, popisna komisija je sačinila tabelarne preglede za pojedinačne programe 2022. i 2023. godine, u kojima su iskazani ukupni iznosi po programima koji se vode u glavnoj knjizi i po korisnicima u okviru svake mjere. Nakon usporedbe podataka iz glavne knjige i pomoćnih evidencija koje se odnose na aktivnu politiku zapošljavanja u tabelarnim pregledima, komisija je utvrdila razlike u stanjima glavne knjige i pomoćnim evidencijama po pojedinačnim mjerama u okviru programa (iz 2023. godine 31.829 KM, dok je za 2022. godinu iskazana razlika od 7.452 KM), koje je konstatovala u Izvještaju o popisu na 31. 12. 2023. godine. Prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu utvrđene razlike po popisu knjigovodstveno su evidentirane u skladu s Odlukom o usvajanju Izvještaja.

Federalni zavod nije donio interni opći akt kojim se utvrđuje postupak provođenja popisa imovine i obaveza kako je utvrđeno članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, prije sastavljanja finansijskih izvještaja Federalni zavod nije putem potvrđivanja salda izvršio usaglašavanje dugoročnih plasmana u dijelu potraživanja za komisione linije kredita 2001-2005., kredite boračkoj populaciji i potraživanja po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima.

Preporuke:

- **donijeti interni akt kojim će se urediti postupak provođenja popisa imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;**
- **putem potvrđivanja salda izvršiti usaglašavanje potraživanja za komisione kredite 2001-2005., kredite boračkoj populaciji i potraživanja po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da Izvještaj o novčanim tokovima predstavlja pregled priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazanih u izvještajnom periodu.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 75.236.196 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 66.880.104 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok od 8.356.092 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Federalnog zavoda je 13. 12. 2022. donio Plan javnih nabavki za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Plan nabavki), kojim su definisane robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabavke u 2023. godini. Tokom godine izvršeno je sedam izmjena i dopuna Plana nabavki kojima je izvršena ispravka za šest postupaka u djelu procijenjene vrijednosti, datuma pokretanja i vrste postupka, dok je istovremeno dodato 12 postupaka (jedan konkurentski zahtjev vrijednosti 25.857 KM, jedan postupak iz djela dodjele ugovora po Aneksu II vrijednosti 21.996 KM i 10 direktnih sporazuma vrijednosti 38.622 KM) ukupne vrijednosti 86.475 KM.⁶² Izvorni Plan nabavki, kao i sve izmjene i dopune, objavljene su na portalu javnih nabavki.

Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabavki nakon izvršenih izmjena i dopuna iznosila je 3.941.132 KM. U skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, Federalni zavod je donio Pravilnik o javnim nabavkama te je sistematizovao i popunio radno mjesto službenika za javne nabavke koji je učestvovao u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000 KM.

⁶² Iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	9	3.268.491	7	1.220.882	4	978.227
Direktni sporazum	39	168.082	40	135.845	5	25.182
Konkurentski zahtjev	11	281.370	6	111.835	3	91.239
Aneks II	4	132.795	3	38.570	2	27.260
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	2	90.394	1	50.403	1	50.403
UKUPNO	65	3.941.132	57	1.557.535	15	1.172.311

*Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana javnih nabavki za 2023. godinu

Najznačajnije odstupanje planiranih i provedenih postupaka nabavki odnosi se na neprovođenje sljedećih postupaka:

- otvoreni postupak nabavke novog HW (hardvera) za JIS i implementacija novog HW, procijenjene vrijednosti 1.509.300 KM. Navedeni postupak pokrenut je u martu 2023. godine, a zbog više izjavljenih žalbi na tendersku dokumentaciju, u augustu je, na osnovu rješenja Ureda za razmatranje žalbi (u daljnjem tekstu: URŽ), poništen. Žalba na Tendersku dokumentaciju je izjavljena u djelu propisanih minimalnih uslova iz tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača poput: zahtijevanja minimalno dva realizovana ugovora zbirne vrijednosti do visine procijenjene vrijednosti nabavke (dok se ponuđače koji imaju jedan realizovani ugovor na ovaj način eliminiše iz postupka), potrebne dokumentacije kojom se dokazuje iskustvo na realizaciji istih ili sličnih poslova (tenderskom dokumentacijom nije propisano koja će tačno dokumentacija biti prihvatljiva ugovornom organu kao dokaz da su obavljani slični poslovi), sistemskog inženjera sa certifikatima/potvrdama iz oblasti zaštite od cyber napada, te drugog tehničkog osoblja (za koje se zahtjeva certifikat koje je izdalo Ministarstvo sigurnosti BiH) i sl. Predmetna nabavka do kraja 2023. godine nije ponovno pokretana, nego je planirana Planom javnih nabavki za 2024. godinu;
- otvoreni postupak nabavke usluge održavanja, nadogradnje i podrške JIS aplikacije, procijenjene vrijednosti 481.051 KM, pokrenut je u maju 2023. godine. Predmetni postupak bio je podijeljen u 3 lot-a. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 15 zainteresiranih ponuđača, a ponudu su dostavila samo dva (A-Net d.o.o. Zenica i BS Telecom Solutions - konzorcij ponuđača). Nakon provedene e-aukcije, najnižu cijenu za sva tri lot-a ponudio je dobavljač „A-Net“, nakon čega su 31. 7. 2023. godine donesene Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača za sve predmetne lot-ove. Na navedenu Odluku o izboru drugorangirani ponuđač (BS Telecom Solutions d.o.o. Sarajevo) u augustu je izjavio žalbu, navodeći, između ostalog, kako su oni vlasnici izvornog koda JIS aplikacije te da ponuđač „A-Net“ nema ovlaštenje vlasnika izvornog koda da održava, nadograđuje i mijenja izvorni kod aplikacije. Ugovorni organ (Federalni zavod) Rješenjem od 18. 8. 2023. godine djelimično je usvojio navedenu žalbu, stavio van snage prethodno donesene Odluke o izboru od 31. 7. 2023. godine te je izabrao drugoplasiranog ponuđača „BS Telecom Solution“ kao najpovoljnijeg ponuđača. **U obrazloženju ovog Rješenja navedeno je da se prilikom realizacije nabavke aplikacije JIS, prema ugovoru iz 2013. godine, nije jasno definiralo vlasništvo izvornog koda te da Federalni zavod u svom posjedu trenutno nema izvorni kod JIS aplikacije.** Nakon toga je 1. 9. 2023. godine dobavljač A-Net d.o.o. izjavio žalbu navodeći kako je doveden u nepovoljan položaj budući da u Tenderskoj dokumentaciji niti na jednom mjestu nije naglašeno kako ugovorni organ nema vlasništvo nad izvornim kodom niti se zahtijevalo od ponuđača dokaz da imaju ovlašten pristup njemu. Postupajući po predmetnim žalbama URŽ je 16. 11. 2023. godine poništio predmetni postupak, a Federalni zavod je 21. 12. 2023. godine ponovno, putem otvorenog postupka, pokrenuo predmetnu nabavku koja je okončana u martu 2024. godine.

Na osnovu izvršenog uvida u uzorkovane postupke, konstatovano je sljedeće:

- Nabavka usluga održavanja sistema trezorskog poslovanja za 12 licenci pokrenuta je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u februaru 2023. godine, a godišnji ugovor sa dobavljačem „Hera informatički inženjering“ d.o.o. Mostar zaključen je martu 2023. godine u ukupnom iznosu od 50.403 KM. Izvornim Planom nabavki za 2023. godinu predmetni postupak planiran je putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, a Izmjenama i dopunama Plana nabavki od 17. 2. 2023. godine izvršena je izmjena (u djelu vrste postupka) u pregovarački postupak bez objave obavještenja. Postupak je pokrenut Odlukom od 22. 2. 2023. godine na osnovu člana 21. stav 1. tačka c) Zakona o javnim nabavkama, definisan je uslov (kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču) za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, dok su članom 23. Zakona utvrđene situacije u kojima se nabavka usluga može izvršiti putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja (npr. zaključivanje ugovora slijedi nakon postupka konkursa za izradu idejnog rješenja, dodatne usluge koje se nisu mogle predvidjeti osnovnim ugovorom i sl.). Napominjemo da Federalni zavod u prethodnom periodu nije izvršio nabavku softvera za trezorsko poslovanje (nije evidentiran u poslovnim knjigama) kao nematerijalno stalno sredstvo, nego je samo vršio nabavku za pružanje predmetnih usluga. Također, nije prezentirana ni druga dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali u osnovanost nabavke usluga trezorskog poslovanja putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Shodno tome, nismo se mogli uvjeriti da navedeni dobavljač jedini posjeduje ekskluzivno pravo nad softverom za trezorsko poslovanje na teritoriju BiH kao i da jedini na tržištu pruža predmetne usluge. Uvidom u predmetni postupak utvrđeno je da nisu ispunjeni uslovi za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, u skladu sa članovima 21. i 23. Zakona o javnim nabavkama. **S obzirom na navedeno, konstatujemo da se za postupak nabavke izbora dobavljača za usluge sistema trezorskog poslovanja u iznosu od 50.403 KM nisu stekli uslovi za nabavku putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u skladu sa članovima 21. i 23. Zakona o javnim nabavkama. Skrećemo pažnju na to da je prethodni ugovor za 2022. godinu sa navedenim dobavljačem za pružanje istih usluga zaključen nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za izbor dobavljača i istekao je početkom 2023. godine.**
- Uvidom u izdatke za usluge oglašavanja u dnevnim novinama, utvrđeno je da se nabavke usluga oglašavanja u dnevnim novinama, u najmanjem iznosu od 9.639 KM, nisu provodile primjenom jednog od postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama. Naime, Federalni zavod je nabavku predmetnih usluga vršio putem narudžbenica, u skladu sa potrebama, bez prethodno provedenog postupka za javnu nabavku i zaključenog ugovora za pružanje usluga za oglašavanje. **S obzirom na navedeno, konstatujemo da su nabavke usluga za oglašavanje izvršene bez primjene jednog od postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama, odnosno prethodno zaključenog ugovora.**

Pored navedenih, izvršen je uvid u četiri otvorena postupka (nabavka održavanja Oracle softverskih licenci JIS i Oracle hardvera JIS-a, nabavka nove virtualne platforme, nabavka i implementacija Web firewalla i nabavka službenog motornog vozila), tri konkurentska zahtjeva (nabavka goriva, nabavka usluga održavanja interface APZ modula JIS-a i nabavka računara, laptopa i UPS-ova), dva postupka po Aneksu II (nabavka usluga hotelskog smještaja i nabavka usluga sistematskog pregleda radnika) i pet direktnih sporazuma (nabavka: bankarskih usluga, usluga mobilne telefonije, usluga nadzora i intervencije putem dojavnog centra, usluga održavanja video nadzora i protuprovalnog sistema i papira i košuljica za spise). Uvidom u navedene postupke javnih nabavki je utvrđeno da su provedeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Obavljenom revizijom konstatovano je da je Federalni zavod proveo pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku usluga sistema trezorskog poslovanja u iznosu od 50.403 KM, a da prethodno nisu bili ispunjeni uslovi za nabavku putem ove vrste postupka, što nije u skladu sa članovima 21. i 23. Zakona o javnim nabavkama. Također, nabavka usluga oglašavanja, u iznosu od najmanje 9.639 KM, izvršena je bez primjene jednog od postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *postupke javnih nabavki za izbor dobavljača za usluge održavanja sistema trezorskog poslovanja i nabavku usluga oglašavanja provoditi uz dosljedno poštovanje odredbi Zakona o javnim nabavkama u dijelu primjene odgovarajućeg postupka.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Implementacija jedinstvenog informacionog sistema (JIS)

Upravni odbor Federalnog zavoda je 20. 12. 2012. godine usvojio Analizu i profesionalno mišljenje što je podrazumijevalo izradu studije i provođenje svih mjera i aktivnosti u cilju izgradnje novog „Jedinstvenog informacionog sistema Federalnog zavoda za zapošljavanje (u daljem tekstu: JIS)“, u skladu sa zakonskim nadležnostima Federalnog zavoda da objedini i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje JIS-a u ovoj oblasti.

Nakon usaglašavanja sa kantonalnim službama za zapošljavanje, u maju 2014. godine je potpisan Sporazum o implementaciji projekta: „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“, između Federalnog zavoda i svih 10 kantonalnih službi, a kojim se regulišu prava i obaveze sporazumnih strana pri implementaciji navedenog projekta, u okviru kojeg će se uspostaviti Integrisana baza podataka sadržana od zbirnih evidencija nezaposlenih osoba, novčanih naknada i drugih podataka u oblasti rada i zapošljavanja.

U cilju uvođenja JIS-a Federalni zavod je u 2013. godini potpisao osnovne ugovore u ukupnoj vrijednosti od 5.203.898 KM (sa PDV-om), za 4 LOT-a sa: 1) „BS Telecom Solutions“ d.o.o. Sarajevo (3.739.827 KM), 2) „QSS“ d.o.o. Sarajevo (687.890 KM), 3) „Info Studio“ d.o.o. Sarajevo (562.750 KM) i 4) „Primakon“ d.o.o. Zagreb (213.432 KM).

Rok za izvršenje svih ugovorenih obaveza je bio 31. 12. 2014. godine, koji nije ispoštovan (izvršenje 4.615.615 KM, što predstavlja 88,7% ukupne vrijednosti). Obavljanjem revizije za 2014. godinu konstatovan je problem aktiviranja kupljenih, odnosno isporučenih licenci u vrijednosti od 1.640.295 KM (31,52% vrijednosti četiri naprijed navedena ugovora), za koje je kvalitativni prijem izvršen 4. 3. 2014. godine, 18. 6. 2014. godine i 4. 7. 2014. godine, a njihovo tekuće održavanje počelo je teći od dana isporuke. S obzirom da sistem nije pušten u funkciju, a ugovori sa dobavljačima nisu u dovoljnoj mjeri zaštitili interes Federalnog zavoda u dijelu početka trajanja tekućeg održavanja kupljenih licenci, to je imalo za posljedicu da nije iskorišteno plaćeno održavanje licenci za prvu godinu korištenja u iznosu od 357.435 KM (sa PDV-om). Cijena godišnjeg održavanja kupljenih licenci prema Oracle-ovim korporativnim pravilima za Oracle softverske licence iznosi 22%, a za Oracle hardverske licence iznosi 12% od cijene licenci, što je ostalo neriješeno pitanje za naredni period, iako nije bilo naznaka da će JIS početi funkcionisati u kratkom roku.

U cilju razvoja i funkcionisanja informacionog sistema u oblasti zapošljavanja, Federalni zavod je pored potpisivanja prethodno navedenih ugovora, nastavio zaključivati druge ugovore o nabavkama roba po kom osnovu su, u periodu od 2014. do 2016. godine, plaćene obaveze u iznosu od najmanje 699.274 KM.

Federalni zavod je također 30. 12. 2016. godine i 23. 12. 2016. godine zaključio još dva ugovora za tekuće održavanje licenci za 2015. i 2016. godinu („QSS“ d.o.o. Sarajevo i „BS Telecom Solutions“ d.o.o. Sarajevo) na ukupan iznos od 586.149 KM (sa PDV-om). Sistem i dalje nije bio uspostavljen, a jedina novina u odnosu na osnovni ugovor o kupovini licenci je smanjenje broja proizvoda (softverskih licenci) sa 500 na 350. U 2017. godini potpisani su novi ugovori za tekuće održavanje ranije kupljenih licenci („QSS“ d.o.o. Sarajevo i „BS Telecom Solutions“ d.o.o. Sarajevo) ukupne vrijednosti 319.396 KM (sa PDV-om).

Sve nabavljene Oracle licence su aktivirane u JIS-u i sve se aktivno koriste. Kantonalne službe, koje nisu u potpunosti integrisane sa JIS-om, također koriste Oracle licence u onoj mjeri u kojoj koriste JIS, za potrebe pojedinačnih modula.

Ako uzmemo u obzir sve naprijed navedeno, konstatujemo da je Federalni zavod u cilju razvoja i funkcionisanja informacionog sistema u oblasti zapošljavanja, u periodu 2013-2017. godine, zaključio ugovore u vrijednosti od najmanje 6.808.717 KM.

Garantni period je završen 2. 7. 2018. godine do kada je bilo potrebno otkloniti sve neusklađenosti, primjedbe i nedostatke u funkcionalnosti, kako u aplikaciji, tako i u cjelokupnom sistemu, a sve prema Finalnim zapisnicima o radu komisija za kvalitativni i kvantitativni prijem po LOT-u 1, LOT-u 2, LOT-u 3 i LOT-u 4.

Federalni zavod je u martu 2018. godine potpisao Protokole o prelasku u probni rad na aplikaciji JIS-a Federalnog zavoda na projektu „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje Informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“ sa šest službi (SBK, TK; PK, USK, ZDK i KS), te su za njih četiri urađeni „Planovi migracije i testiranje validnosti“ u kojima je opisano na koji će se način uraditi migracija podataka iz službi u JIS (testna i produkcijska migracija).

Za službe za zapošljavanje SBK i Kantona Sarajevo nije sačinjen Plan migracije i testiranje validnosti jer se, nakon nekoliko pokušaja migracije podataka iz evidencija o nezaposlenim osobama i novčanim naknadama, pokazalo značajno neslaganje i nekompatibilnost sistema za vođenje evidencija službe i JIS sistema. Zbog toga je odlučeno da će navedene službe, dodatnim angažmanom svog osoblja, ručno migrirati aktivne podatke o nezaposlenim osobama. Prema prezentovanoj dokumentaciji Služba za zapošljavanje Posavskog kantona je u maju 2018. godine prešla u produkcijski rad na novi JIS, a u oktobru 2018. godine i Služba za zapošljavanje SBK. Skrećemo pažnju da je prema prezentovanim informacijama Federalni zavod trebao otpočeti migraciju i testiranje validnosti podataka Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo u septembru 2023. godine, međutim zbog poteškoća u realizaciji ugovora sa dobavljačem za „Usluge održavanja, nadogradnje i podrške JIS aplikacije“ (detaljnije u tački: 8 Izvještaja) aktivnosti nisu otpočele u planirao vrijeme.

U 2018. godini zaključen je ugovor o održavanju Oracle softverskih licenci sa QSS d.o.o. u iznosu od 235.976 KM (sa PDV-om), a 2019. godine, također sa QSS d.o.o., u iznosu od 235.516 KM. U 2020. godini zaključen je ugovor o održavanju (grupa ponuđača) u iznosu 306.785 KM (sa PDV-om), kao i ugovor o kupovini 100 Oracle softverskih licenci za službe (sa QSS d.o.o. i BS Telecom Solutions d.o.o.) u iznosu od 279.067 KM (sa PDV). Kao razlog za kupovinu novih licenci navedena je implementacija novih modula APZ (aktivne politike zapošljavanja) i IPZ (individualne planove zapošljavanja), kao i nastavak implementacije JIS-a u službama. U 2021. godini zaključen je ugovor o održavanju Oracle licenci u iznosu od 400.445 KM (450 korisnika).

Navodimo i da se od isteka garantnog roka za softversku aplikaciju JIS-a, provode otvoreni postupci nabavke i zaključuju godišnji ugovori o održavanju i unapređenju/nadogradnji. Usluga održavanja ugovara se dijelom realizuje kao fiksna mjesečna naknada za redovno održavanje, a dijelom kao broj inženjer/sati za popravke i otklanjanje kvarova, a usluga nadogradnje i unapređenje aplikacije kao broj inženjer/sati. U 2018. zaključen je ugovor za održavanje i unaprijeđenje aplikacije JIS-a sa BS Telecom d.o.o. Sarajevo u iznosu 156.078 KM, u 2019. godini okvirni sporazum za dvije godine sa godišnjim iznosima za održavanje 235.516 KM i unaprijeđenje 152.100 KM za (2.600 inženjer/sati). U 2022. godini zaključeni su ugovori na period od jedne godine za održavanje u iznosu 210.994 KM (sa PDV-om) i unapređenje aplikacije JIS-a 1.400 inž/sat 159.950 KM (sa PDV-om).

Skrećemo pažnju da u 2023. godini nisu zaključeni novi ugovori o održavanju i nadogradnji JIS aplikacije. Naime, u maju 2023. godine pokrenut je otvoreni postupak nabavke usluge održavanja, nadogradnje i podrške JIS aplikacije, procijenjene vrijednosti 481.051 KM. Zbog više izjavljenih žalbi na ovaj postupak, URŽ je 16. 11. 2023. godine poništio predmetni postupak, a Federalni zavod je 21. 12. 2023. godine ponovno pokrenuo postupak nabavke koji je okončan u martu 2024. godine.

U okviru navedenih ugovora o unapređenju izvršeno je usklađivanje aplikacije JIS-a sa novim Pravilnikom o evidencijama o nezaposlenim osobama iz 2017. godine, nadogradnja za module programa APZ i IPZ. Za implementaciju dijela interfejsa JIS – Trezor krajem 2019. godine proveden je konkurentski postupak i zaključen ugovor sa BS Telecom d.o.o. Sarajevo u vrijednosti (34.000 KM bez PDV) za 340 inž/sat. U 2023. godini, za održavanje interfejsa JIS-Trezor u 2023. godini, proveden je postupak putem konkurentskog zahtjeva nakon čega je zaključen ugovor sa dobavljačem „Hera“ d.o.o. Mostar (6.840 KM bez PDV-a). Pored navedenog, putem konkurentskog zahtjeva proveden je postupak za nabavku usluga održavanja APZ modul - JIS - trezor i zaključen ugovor sa dobavljačem BS Telecom d.o.o. Sarajevo (10.257 KM bez PDV-a).

O statusu implementacije JIS-a direktorica Federalnog zavoda je dva puta izvještavala Upravni odbor Federalnog zavoda i to na sjednici 17. 6. 2019. godine kada je usvojio Izvještaj o statusu JIS-a na 19. 5. 2019. godine i na sjednici od 24. 2. 2021. godine, kada je podnijela „Izvještaj o stanju informatičke funkcionalnosti imovine koja čini JIS u oblasti zapošljavanja na 31. 12. 2020. godine“ s prilogom „Cost-benefit analiza JIS-a u oblasti zapošljavanja u FBiH“. U navedenom izvještaju je vidljivo da Službe u različitoj mjeri koriste funkcionalne module JIS-a. Cost-benefit analiza je urađena poređenjem JIS-a u odnosu na prethodno korišteni sistem EPIS, analizirana su i potrebna sredstva za održavanje i razvoj JIS-a, te mogući pravci razvoja i projekcija ulaganja u narednom periodu. Osim tabele pregleda korištenja modula JIS-a po službama, ni izvještaj ni cost-benefit analiza nisu se bavili pitanjem korištenja svih modula JIS-a u svim službama. Upravni odbor Federalnog zavoda je odlukom usvojio izvještaj, ali nije bilo zaključaka u vezi sa aktivnostima implementacije JIS-a u službama.

Kao značajno za prelazak službi u punu produkciju navodimo primjedbe službe TK koje se odnose na nedovoljnu usklađenost aplikacije JIS-a sa procesima koje podržava, jer kako navode, testiranje funkcionalnosti je vršeno u maloj službi BPK u kojoj su navedeni procesi jednostavniji.

Prema raspoloživim podacima, Federalni zavod je za funkcionisanje informacionog sistema u oblasti zapošljavanja do kraja 2017. godine utrošio sredstva u iznosu od najmanje 6.808.717 KM, od čega se 5.203.898 KM odnosi na osnovne ugovore za uvođenje JIS-a. U naredne tri godine za licence, održavanje i unapređenje JIS-a utrošeno je još 2.617.406,02 KM (sa PDV-om). U 2021. godini zaključeni su ugovori u iznosu od 1.229.175 KM (sa PDV-om) i u 2022. godini zaključeni su ugovori u iznosu 1.120.688 KM (sa PDV-om). U revidiranoj godini za održavanje sistema interface-a: trezor (HERA) – JIS, i održavanje interface-a: APZ modul - JIS, zaključena su dva ugovora u ukupnom iznosu od 20.003 KM (sa PDV-om).

Iako su sve aktivnosti na uspostavi JIS-a trebale biti okončane do februara 2015. godine, obavljenom revizijom smo utvrdili da je od 10 kantonalnih službi, JIS stavljen u produkcijski rad u službama za zapošljavanje USK, PK, TK, BPK, SBK i ZDK dok se u HNK, ZHK, KS i K10 sistem koristi djelimično po modulima. Module šifarnike, APZ i IPZ koriste sve kantonalne službe. Treba istaknuti da Federalni zavod nema zakonskih nadležnosti da primora kantonalne službe da koriste JIS u svim modulima, ali ima zakonsku obavezu da objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje JIS-a u ovoj oblasti.

Federalni zavod je 2018. godine izvršio izmjenu organizacione strukture pa je Odjeljenje za informacione tehnologije pozicionirano kao samostalni organizacioni dio kojem je neposredni pretpostavljeni direktorica Federalnog zavoda, a rukovodilac Odjeljenja za informacione tehnologije predstavlja Odjeljenje pred organima upravljanja i rukovođenja gdje se donose bitne odluke za Federalni zavod u dijelu IT-a.

Prema prezentovanoj dokumentaciji IT uposlenici Federalnog zavoda još uvijek nisu prošli sve edukacije potrebne kako bi obavljali dio poslova održavanja i razvoja JIS-a, za koje se angažuju eksterne informatičke firme, a u cilju smanjenja izdataka za navedene usluge, kao i ovisnosti od eksternih izvršilaca. Federalni zavod nije u dovoljnoj mjeri iskoristio unutrašnje ljudske kapacitete IT stalno zaposlenog osoblja (niti službi), koji kao zaposlenici imaju veću odgovornost i zainteresiranost za razvoj i održavanje IT projekata. Na osnovu procedure „Edukacija uposlenika u JIT“ prezentovan godišnji plan edukacije uposlenika Federalnog zavoda, koji obuhvaća plan edukacije IT uposlenika. Međutim, nije prezentovana realizacija plana edukacije, godišnji izvještaj o zadovoljstvu korisnika, kao ni mjere za optimizaciju zadovoljstva korisnika. Prema prezentovanoj dokumentaciji tokom 2023. godine održane su eksterne edukacije na kojima su prisustvovali IT uposlenici Federalnog zavoda (MS Network, obuka iz BI i DWH-skladište podataka koja je tražena od više službi za zapošljavanje), a održane su i obuke na temu“ IT sigurnost za zaposlenike Federalnog zavod..

Federalni zavod još uvijek nije uspio potpuno integrisati JIS u svih deset kantonalnih službi, a u međuvremenu su započeli procesi održavanja, kao i nadogradnje i izmjene softverskog rješenja zbog promjena zakonske regulative, što je podrazumijevalo potrebu daljih ulaganja u JIS. Kao razlozi za navedeno osim pandemije koja je dijelom usporila a dijelom zaustavila procese, mogu se navesti teškoće u procesu migracije podataka iz prethodnih sistema koji su zbog distribuiranog načina obrade proizveli dupliranja podataka koja se moraju korigovati, kao i nedovoljna usklađenost softverske aplikacije sa procesima u većim službama, neprihvatanje JIS-a od dijela službi, te ograničenim ljudskim resursima Federalnog zavoda i službi angažovanim na implementaciji. Krajem 2020. godine održan je sastanak sa tri kantonalne službe koje koriste Carmen informacioni sistem, gdje je predstavljeno tehničko rješenje da tri kantonalne službe dostavljaju podatke putem REST web servisa i da podaci moraju biti migrirani najmanje jednom dnevno. Zavod je za potrebe održavanja i nesmetanog rada JIS-a istakao da bi se u okviru Projekta podrške zapošljavanju (ESP2) mogla izvršiti nabavka „Integracije sistema Carmen i JIS“, za šta je krajem 2021. godine dobijena saglasnost FMRIŠP. Zavod nije prezentovao informacije o provedenim aktivnostima u revidiranoj godini u vezi integracije JIS-a sa drugim kantonalnim službama koje zadržavaju svoja tehnička rješenja. Do revidirane godine u JIS je uloženo preko 11 miliona KM javnih sredstava, a u revidiranoj godini nije bilo novih ulaganja (budući da je URŽ poništio postupak, koji je ponovo pokrenut krajem 2023. godine, a realizacija je u 2024. godini), a prema analizama i projekcijama u narednom periodu se očekuju dalja ulaganja.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja propisano je da je Federalni zavod nadležan da objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju, a Zakonom je propisano i da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje JIS-a u ovoj oblasti. U Pravilniku o evidencijama u oblasti zapošljavanja propisane su osnovne evidencije u oblasti zapošljavanja u Federaciji i to: evidencija o nezaposlenim osobama – obrazac E-1, evidencija o osobama koje traže promjenu zaposlenja – obrazac E-2 i evidencija o poslodavcima koji koriste usluge javnih službi za zapošljavanje u Federaciji – obrazac E-3. U okviru osnovnih evidencija propisane su i posebne evidencije o nezaposlenim osobama u oblasti zapošljavanja, dok se statistički podaci o osobama iz osnovnih i posebnih evidencija iskazuju odvojeno, a u skladu sa njihovim statusom. Osim toga, Pravilnikom je definisano da se sve evidencije vode na propisanim sredstvima (obraci, evidencijski listovi, registri), u knjigama evidencije pisano i/ili u elektronskom obliku, a vođenje evidencije u elektronskom obliku obezbijediti će se kroz informacioni sistem u oblasti zapošljavanja.

Nije prezentovano da četiri kantonalne službe (HNK, ZHK, KS i K10), koje još uvijek nisu u potpunosti integrisane sa JIS-om, dostavljaju Federalnom zavodu propisane evidencije. **Imajući u vidu da četiri kantonalne službe nisu u potpunosti integrisane sa JIS-om i da ne ispunjavaju svoje obaveze definisane Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja u dijelu dostavljanja propisanih evidencija, ne možemo potvrditi da Federalni zavod objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za FBiH, što nije u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja.**

Osim toga, IT uposlenici Federalnog zavoda još uvijek nisu prošli sve edukacije potrebne kako bi obavljali dio poslova održavanja i razvoja JIS-a, za koje se angažuju eksterne informatičke firme, a u cilju smanjenja izdataka za navedene usluge, kao i ovisnosti od eksternih izvršilaca.

Preporuke:

- *potrebno je da organi upravljanja i rukovođenja Federalnog zavoda poduzmu sve mjere i aktivnosti u cilju potpune integracije JIS-a sa svih 10 kantonalnih službi za zapošljavanje;*
- *kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse Federalnog zavoda za podršku JIS-u.*

9.2 Drugostepeni postupak i upravni spor

Prema članu 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, Federalni zavod rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja službi kojima je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti za: prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti; prava na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenim osobama; prava na zdravstveno osiguranje; zakonitost prvostepenih rješenja o brisanju nezaposlene osobe iz evidencije nezaposlenih osoba; zakonitost prvostepenih rješenja koja se tiču ostalih prava na socijalno zbrinjavanje po osnovu statusa nezaposlenosti; povrat isplaćenih sredstava na ime novčane naknade zbog uspostavljenog radno-pravnog statusa ili penzionisanja. Protiv rješenja Federalnog zavoda može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Prema prezentovanim podacima Sektora za pravne i opće poslove, u toku 2023. godine izjavljeno je 620 žalbi protiv prvostepenih rješenja, što je za 52 predmeta više u odnosu na 2022. godinu. Svi predmeti riješeni su blagovremeno, u rokovima propisanim odredbama Zakona o upravnom postupku. Kod kantonalnih sudova u Federaciji BiH u 2023. godini pokrenuto je 25 upravnih sporova, dok je kod Vrhovnog suda Federacije BiH pokrenut jedan zahtjev za preispitivanje sudske odluke. U ovim postupcima sudovima su pravovremeno dati odgovori na tužbe i podneseni zahtjevi za vanredno preispitivanje, sa uredno dostavljenim prvostepenim i drugostepenim spisima predmeta na nadležan postupak i odlučivanje.

9.3 Sudski sporovi

Prema prezentovanim podacima, zaključno sa 31. 12. 2023. godine protiv Federalnog zavoda je od Ocean d.o.o. Travnik pokrenuta tužba zbog neizmirenja osam računa ispostavljenih po narudžbenici broj 22 (narudžbenica za tehničku podršku za softverske module za ISFU 9 licenci ukupne vrijednosti od 16.731 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18. 8. 2022. godine. Do okončanja revizije održano je pripremno ročište, te dostavljeni pozivi za održavanje glavnog ročišta.

Osim navedenog, prezentovano je da je Federalni zavod 2. 2. 2023. protiv Ocean d.o.o. Travnik pokrenuo Protivtužbu zbog povrata sredstava koja su isplaćena Ocean d.o.o. po osnovu ispostavljenih narudžbenica i računa u vrijednosti od 16.082 KM sa zakonskim zateznom kamatom počev od 13. 7. 2022. godine.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Federalni zavod je 31. 7. 2024. godine dostavio komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: objedinjavanjem i vođenjem zbirnih evidencija u oblasti rada i zapošljavanja i integrisanja JIS-a sa svim službama za zapošljavanje; radno-pravnim statusom direktorice; iznosom sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora; planiranjem iznosa sredstava za realizaciju ugovora iz prethodnog perioda po pojedinačnim programima i mjerama unutar programa; vršenjem kontrole dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi; usaglašavanjem potraživanja putem konfirmacije salda; imenovanjem privremenog Upravnog odbora; i novim softverskim rješenjem za trezorsko poslovanje. Također, u komentaru je ukazano na tehničku grešku, koja je uvažena i inkorporirana u konačan Izvještaj.

Uz komentar je dostavljena dokumentacija (Rješenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike od 4. 6. 2024. godine i Obavijest Federalne uprave za inspekcijske poslove od 17. 6. 2024. godine) vezano za sudski postupak u toku u vezi radno-pravnog statusa direktorice, što je uvaženo i inkorporirano u konačan Izvještaj kao dodatna informacija.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena, jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U vezi sa objedinjavanjem i vođenjem zbirnih evidencija u oblasti rada i zapošljavanja i integrisanja JIS-a sa svim službama za zapošljavanje, navedeno je da za šest službi koje su integrisane u JIS Federalni zavod objedinjavanje i vođenje zbirnih evidencija u potpunosti vrši u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja. Osim toga, navedeno je da su četiri službe djelimično integrisane u sistem i da dostavljaju određene podatke (ukupan broj nezaposlenih osoba po kantonima/općinama, spol, dob, stručna sprema, period nezaposlenosti, prijava i odjava sa evidencije, broj korisnika novčane naknade, zdravstvenog osiguranja ili PIO, broj osoba sa invaliditetom i demobilisanih boraca, te pet najbrojnijih zanimanja po kantonima). Djelimično integrisane službe imaju i svoje sisteme, a na zahtjev Federalnog zavoda dostavljaju tražene setove podataka. U komentaru je navedeno da se kontinuirano poduzimaju aktivnosti prema ovim kantonalnim službama u dijelu dostavljanja propisanih evidencija, kao i da organi upravljanja i rukovođenja kontinuirano poduzimaju mjere i aktivnosti u cilju potpune integracije JIS-a.

Revizijom je utvrđeno da četiri kantonalne službe nisu u potpunosti integrisane sa JIS-om i da ne ispunjavaju svoje obaveze definisane Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja u dijelu dostavljanja propisanih evidencija. Shodno tome, ne možemo potvrditi da Federalni zavod objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za FBiH, što nije u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja. Kad je riječ o navodima da se kontinuirano poduzimaju aktivnosti prema kantonalnim službama koje nisu u potpunosti integrisane na JIS, u dijelu dostavljanja propisanih evidencija, za koje je u komentaru navedeno da se prilaže odgovarajuća dokumentacija, skrećemo pažnju na to da navedena dokumentacija nije dostavljena uz komentar. Također, vezano za navode u komentaru da organi upravljanja i rukovođenja kontinuirano poduzimaju mjere i aktivnosti u cilju potpune integracije JIS-a, uz komentar je dostavljena dokumentacija koja je već prezentovana revizorskom timu tokom obavljanja revizije.

- U obrazloženju vezanom za iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, navedeno je da je 17. 6. 2019. donesena Odluka o upravljanju i odlučivanju o korištenju sredstava Federalnog zavoda, u kojoj je navedeno da direktorica nema nadležnost ni ovlaštenje odlučivati o upravljanju i korištenju sredstava izvan okvira i načina utvrđenog općim i drugim aktima Federalnog zavoda i Odlukom Upravnog odbora.

Uvažavajući dato obrazloženje, skrećemo pažnju na to da Statutom niti drugim internim aktima Federalnog zavoda nije propisan maksimalni iznos sredstava do kojeg direktor može donositi odluke bez saglasnosti Upravnog odbora, iako je Zakonom o ustanovama utvrđeno da Upravni odbor odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima ustanove.

- U vezi sa posebnim planiranjem iznosa sredstava za realizaciju ugovora iz prethodnog perioda po pojedinačnim programima i mjerama unutar programa, navedeno je da je, u skladu s preporukom iz Izvještaja finansijske revizije za 2022. godinu, Federalni zavod u Finansijskom planu za 2024. godinu razdvojio iznos sredstava koji se odnosi na realizaciju potpisanih ugovora iz prethodnog perioda i da smatra da je preporuka realizovana.

Ističemo da su u Finansijskom planu za 2024. godinu prenesene obaveze iz prethodnih godina planirane u zbirnom iznosu, bez pregleda po pojedinačnim mjerama i realizacijama, zbog čega i dalje nije moguće pratiti realizaciju planiranih aktivnosti.

- Vežano za kontinuirano vršenje kontrole dostavljene dokumentacije poslodavaca kod kantonalnih službi za zapošljavanje, navedeno je da se vrši kontinuirana kontrola kroz portale Porezne uprave FBiH, Agencije za identifikacione dokumente i Finansijsko-informatičke agencije, odnosno prije zaključivanja ugovora vrši se određena kontrola (je li osoba bila zaposlena kod poslodavca posljednjih 48 mjeseci, je li imala osnovan obrt u posljednje dvije godine, dok se pri plaćanju vrši kontrola isplate doprinosa i slično). Također, navedeno je da se pored ovih kontrola dva puta godišnje obavlja terenska kontrola dostavljene dokumentacije kantonalnim službama za zapošljavanje u dijelu zaključivanja ugovora o sufinansiranju zapošljavanja i samozapošljavanja, kao i izvršenja ugovornih obaveza, sa naglaskom na potpunost i valjanost dokumentacije za zaključivanje ugovora i pravdanje, odnosno isplatu sredstava. Federalni zavod smatra da su dvije terenske kontrole uz kontinuiranu kontrolu dovoljne, uzimajući u obzir nedovoljan broj zaposlenih koji bi mogli odgovoriti tom zahtjevu.

Revizijom je konstatovano nepoštovanje odredbi zaključenih ugovora između Federalnog zavoda, kantonalnih službi za zapošljavanje i korisnika sredstava u dijelu ispunjavanja obaveza poslodavaca/korisnika da do kraja mjeseca za protekli mjesec obavještavaju kantonalne službe za zapošljavanje o uplaćenim doprinosima za sufinansirane osobe. To se odražavalo na nemogućnost adekvatnog praćenja realizacije mjera u odnosu na Finansijski plan za tekuću godinu, te stvaranje značajnog iznosa obaveza za nerealizovane ugovore, što je za posljedicu imalo smanjenje efekata zapošljavanja.

- U obrazloženju koje se odnosi na to da novo softversko rješenje za trezorsko poslovanje ne raspolaže pomoćnim knjigama aktivnih i pasivnih razgraničenja navedeno je da za Modul APZ pomoćna knjiga nije postojala u prethodnom softverskom rješenju za trezorsko poslovanje, a u novom rješenju je uspostavljena. Također je navedeno da pomoćna knjiga komisionih kredita u prethodnom softverskom rješenju nije isporučena u traženom formatu i nije se mogla prenijeti u novo softversko rješenje. Uspostava pomoćne knjige započeta je 2024. godine.

Revizijom je utvrđeno da trenutno softversko rješenje za trezorsko poslovanje ne raspolaže pomoćnim knjigama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja do 2022. godine, odnosno pomoćnim knjigama: mjera aktivne politike zapošljavanja, komisionih kredita 2002-2005. i kreditnih plasmana sredstava boračkoj populaciji. U prethodnom periodu Federalni zavod je imao uspostavljene pomoćne knjige za navedeno, odnosno subanalitike po komitentima. Međutim, novo softversko rješenje ne raspolaže subanalitikom, zbog čega je data preporuka da se uspostave pomoćne knjige u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Osim navedenog, u vezi imenovanja privremenog upravnog odbora u komentaru je data dodatna informacija koja se odnosi na to da je Federalni zavod od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike dobio mišljenje shodno kojem predsjednik i članovi upravnog odbora imaju obaveze, odnosno prava i dužnosti sve do njihovog razrješenja, odnosno do okončanja postupka konačnog imenovanja.

Također, u vezi preporuke koja se odnosi na usaglašavanje potraživanja za komisione kredite, kredite boračkoj populaciji i potraživanja po osnovu sporazuma o neplaćenim doprinosima putem konfirmacije salda sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, u komentaru su navedene konstatacije, koje se odnose na upite i usporedbe s određenim preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Federalnog zavoda za 2022. godinu i preporukom datom u ovom Izvještaju pod rednim brojem 14, na koje ne možemo dati odgovore s obzirom na to da su nepotpune.

Reviziju Federalnog zavoda za zapošljavanje obavio je revizorski tim u sastavu: Merima Čerkez – voditeljica tima, i Ante Čović – član tima.

Voditeljica tima

Merima Čerkez s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Identifikacijski broj: 4 2 0 0 1 6 1 5 9 0 0 0 6

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti: 0 0 7 8 1 0

Organizacijski broj: 0 0 0 0 0 0

Operativni broj: 2 1 0 5 0

Funkcionalni kod: 0 0 0 1 0

Fond: 0 0

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

Nadležno ministarstvo

Federalni zavod za zapošljavanje - FZZZ

Potrošačka jedinica-glava

Sarajevo-Centar

Sjedište potrošačke jedinice

 Pojedinačni obrazac

 Konsolidirani obrazac

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

Razdoblje izvješćivanja od 01.01.2023.do 31.12.2023. godine

- u KM -

Razdoblje izvješćivanja od	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Postotak (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
1		PRIHODI (2 + 17 + 36)	200	62.776.800	74.712.338	64.810.994	11935538	119,01
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201	62.350.000	70.127.013	60.792.725	7777013	112,47
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća (od 4 do 6)	202	0	0	0	0	0,00
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0	0	0	0,00
5	711200	Porezi na dobit poduzeća	204	0	0	0	0	0,00
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	205	0	0	0	0	0,00
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206	62.350.000	70.127.013	60.792.725	7777013	112,47
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	62.350.000	70.127.013	60.792.725	7777013	112,47
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208	0	0	0	0	0,00
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	0,00
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210	0	0	0	0	0,00
12	714100	Porez na imovinu	211	0	0	0	0	0,00
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	0,00
14	716000	Porezi na dohodak	213	0	0	0	0	0,00
15	717000	Prihodi od neizravnih poreza	214	0	0	0	0	0,00

16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	0,00
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	226.000	335.431	270.959	109431	148,42
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (od 19 do 25)	217	6.000	0	1.583	-6000	0,00
19	721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih institucija	218	0	0	0	0	0,00
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	0	0	0	0	0,00
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	6.000	0	1.583	-6000	0,00
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,00
23	721500	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	222	0	0	0	0	0,00
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,00
25	721700	Prihodi na temelju premije i provizije za danu garanciju	224	0	0	0	0	0,00
26	722000	Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	220.000	335.431	269.376	115431	152,47
27	722100	Administrativne pristojbe	226	0	0	0	0	0,00
28	722200	Sudske pristojbe	227	0	0	0	0	0,00
29	722300	Komunalne naknade i pristojbe	228	0	0	0	0	0,00
30	722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	229	0	0	0	0	0,00
31	722500	Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	230	0	0	0	0	0,00
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	231	120.000	173.701	123.697	53701	144,75
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	100.000	161.730	145.679	61730	161,73
34	723000	Novčane kazne	233	0	0	0	0	0,00
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	0,00
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	200.800	4.249.893	3.747.310	4049093	2116,48
37	731100	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,00
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	237	200.800	4.249.893	3.747.310	4049093	2116,48
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	238	0	0	0	0	0,00
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	239	0	0	0	0	0,00
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,00
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	0,00
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	151.227.595	65.736.632	50.902.614	-85490963	43,47

44	611000	Plaće i naknade troškova djelatnika (45 + 46)	243	4.146.850	3.505.754	3.195.775	-641096	84,54
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	3.681.200	3.177.923	2.826.858	-503277	86,33
46	611200	Naknade troškova djelatnika	245	465.650	327.831	368.917	-137819	70,40
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	392.000	338.370	301.678	-53630	86,32
48	613000	Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	2.788.900	1.629.579	1.590.927	-1159321	58,43
49	613100	Putni troškovi	248	60.000	34.960	25.458	-25040	58,27
50	613200	Izdatci za energiju	249	60.000	39.279	37.108	-20721	65,46
51	613300	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	250	81.500	52.213	48.544	-29287	64,07
52	613400	Nabava materijala i sitnog inventara	251	69.000	29.644	40.124	-39356	42,96
53	613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	252	18.000	7.918	10.973	-10082	43,99
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	6.000	5.926	3.262	-74	98,77
55	613700	Izdatci za tekuće održavanje	254	212.500	80.684	92.442	-131816	37,97
56	613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	161.300	161.802	158.937	502	100,31
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	2.120.600	1.217.152	1.174.080	-903448	57,40
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	143.899.845	60.262.928	45.814.235	-83636917	41,88
59	614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti	258	17.995.774	5.819.286	4.429.279	-12176488	32,34
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	23.312.536	13.466.275	9.734.596	-9846261	57,76
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	4.606.185	946.898	764.376	-3659287	20,56
62	614400	Subvencije javnim poduzećima	261	33.457.602	9.419.224	7.664.486	-24038378	28,15
63	614500	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262	64.527.748	30.611.246	23.221.497	-33916502	47,44
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00
65	614700	Tekući transferi u inozemstvo	264	0	0	0	0	0,00
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	0	0	0	0	0,00
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0	0	0	0	0,00
68	615100	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	267	0	0	0	0	0,00
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,00
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,00
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima	270	0	0	0	0	0,00
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,00
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	0	0	0	0	0,00
75	616000	Izdatci za kamate (od 76 do 79)	274	0	0	0	0	0,00
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,00
77	616200	Izdatci za inozemne kamate	276	0	0	0	0	0,00

78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	0,00
79	616500	Izdatci za kamate vezane za dug po danim garancijama	278	0	0	0	0	0,00
80	600000	Tekuća proračunska rezerva	279	0	0	0	0	#DIJ/0!
81	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)		280	-88.450.795	8.975.706	13.908.380	97426501	-10,15
82	TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA		281				0	0,00
83	PRIMITCI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)		282	0	7.505	0	7505	0,00
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primitci od prodaje stalnih sredstava	283	0	7.505	0	7505	0,00
85	811200	Primitci od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00
86	811900	Ostali kapitalni primitci	285	0	0	0	0	0,00
87	821000	IZDATCI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	1.833.205	469.172	384.448	-1364033	25,59
88	821100	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,00
89	821200	Nabava građevina	288	0	0	0	0	0,00
90	821300	Nabava opreme	289	1.492.205	374.063	47.171	-1118142	25,07
91	821400	Nabava ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,00
92	821500	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	291	341.000	95.108	337.277	-245892	27,89
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	0	0	0	0	0,00
94	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)		293	1.833.205	461.667	384.448	-1371538	25,18
95	NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)		294	-90.284.000	8.514.039	13.523.932	98798039	-9,43
96	TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI		295				0	0,00
97	PRIMITCI OD FINACIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)		296	144.000	644.750	319.884	500750	447,74
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	297	0	0	0	0	0,00
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	299	0	0	0	0	0,00
101	813400	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama javnih poduzeća	300	0	0	0	0	0,00
102	813500	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	144.000	644.750	319.884	500750	447,74

104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	303	0	0	0	0	0,00
105	822000	IZDATCI ZA FINACIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	10.000	788.022	366.290	778022	7880,22
106	822100	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	305	0	0	0	0	0,00
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	306	0	0	0	0	0,00
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzećima	307	0	0	0	0	0,00
109	822400	Izdatci za kupovinu dionica javnih poduzeća	308	0	0	0	0	0,00
110	822500	Izdatci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	10.000	788.022	366.290	778022	7880,22
112	822700	Pozajmljivanje u inozemstvo	311	0	0	0	0	0,00
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	134.000	-143.272	-46.406	-277272	-106,92
114		TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA	313				0	0,00
115		PRIMITCI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	0	0	0,00
116	815000	Primitci od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0	0,00
117	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316	0	0	0	0	0,00
118	815200	Primitci od inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,00
119	815300	Primitci od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,00
120	814000	Primitci od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0	0,00
121	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320	0	0	0	0	0,00
122	814200	Primitci od inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,00
123	814300	Primitci od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,00
124	823000	IZDATCI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	0	0	0	0	0,00
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324	0	0	0	0	0,00
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,00
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326	0	0	0	0	0,00
128	823400	Otplata unutarnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00
129	823500	Otplata duga po danim garancijama	328	0	0	0	0	0,00
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	0	0	0	0	0,00

132		UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-90.150.000	8.370.767	13.477.526	98520767	-9,29
133		SINETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	153.070.800	31.349.382	51.653.352	-121721418	20,48
134	01	Opće javne usluge (od 135 do 142)	333	0	0	0	0	0,00
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finacijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	0	0	0	0,00
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,00
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,00
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,00
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,00
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,00
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih razina vlasti	341	0	0	0	0	0,00
143	02	Obrana (od 144 do 148)	342	0	0	0	0	0,00
144	021	Vojna obrana	343	0	0	0	0	0,00
145	022	Civilna obrana	344	0	0	0	0	0,00
146	023	Inozemna vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,00
147	024	liR Obrana	346	0	0	0	0	0,00
148	025	Obrana n. k.	347	0	0	0	0	0,00
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	0	0	0	0	0,00
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,00
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,00
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,00
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,00
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,00
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,00
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	91.842.480	28.479.851	43.404.680	-63362629	31,01
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	91.842.480	28.479.851	43.404.680	-63362629	31,01
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,00
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,00
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,00
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,00
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,00

163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,00
164	048	liE Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,00
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,00
166	05	Zaštita okoliša (167 + 172)	365	0	0	0	0	0,00
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,00
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,00
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,00
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,00
171	055	liR Zaštita okoliša	370	0	0	0	0	0,00
172	056	Zaštita okoliša n. k.	371	0	0	0	0	0,00
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	0	0	0	0	0,00
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,00
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,00
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,00
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,00
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,00
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,00
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	0	0	0	0	0,00
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,00
182	072	Izvanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,00
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,00
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,00
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,00
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,00
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	0	0	0	0	0,00
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,00
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,00
190	083	Usluge emitiranja i nakladništva	389	0	0	0	0	0,00
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,00
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,00
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,00
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	0	0	0	0	0,00
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,00
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,00

197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,00
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,00
199	095	Obrazovanje koje nije definirano razinom	398	0	0	0	0	0,00
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399	0	0	0	0	0,00
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,00
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,00
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	61.228.320	2.869.531	8.248.672	-58358789	4,69
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,00
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,00
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,00
207	104	Obitelj i djeca	406	0	0	0	0	0,00
208	105	Nezaposlenost	407	61.228.320	2.869.531	8.248.672	-58358789	4,69
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,00
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,00
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,00
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0,00

U Sarajevu

Maja (Stipo) Dujmović

Certificirani računovođa

M.P.

Dana 23.02.2024.

Broj dozvole:

CR-6979-5

Helena Lončar

Rukovoditelj

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

Nadležno ministarstvo

FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE Sarajevo

Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Centar

Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4200161590006

Identifikacioni broj

78.10

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0412;1050

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci: Konsolidovani obrasci: BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	161.934.741	141.474.032	114,46
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	94.538.336	86.182.244	109,70
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	14.608.138	16.004.888	91,27
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	459.000	459.000	100,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	52.329.267	38.827.900	134,77
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	35.852.037	35.924.991	99,80
12	011000	Stalna sredstva	011	13.407.798	12.986.741	103,24
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	10.491.271	10.009.680	104,81
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	2.916.527	2.977.061	97,97
15	020000	Dugoročni plasmani	014	32.935.510	32.947.930	99,96
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	32.935.510	32.947.930	99,96
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	197.786.778	177.399.023	111,49

1010654436388

Kontrolni broj: 1012654436388

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	67.552.681	55.618.430	121,46
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	58.552	119.923	48,82
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	344.709	311.055	110,82
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	67.149.420	55.187.452	121,68
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	0	0	
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	0	0	
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	130.234.097	121.780.593	106,94
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	35.852.036	35.924.990	99,80
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	94.382.061	85.855.603	109,93
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	0	0	
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	197.786.778	177.399.023	111,49

Sarajevo-Centar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

DUJMOVIĆ (STIPO) MAJA

Certifikovani računovođa

Helena Lončar

Rukovodilac

CR-6979/5

Broj dozvole

M.P.

033/562-932

Kontakt

Kontrolni broj: 1012654436388

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
Nadležno ministarstvo

FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Centar
Sjedište potrošačke jedinice

4200161590006 *

Identifikacioni broj

78.10

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0412;1050

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

*157072435405

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	74.583.941
2	710000	Prihodi od poreza	451	70.127.013
3	720000	Neporezni prihodi	452	349.685
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	4.107.243
5	740000	Kapitalni transferi	454	0
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	7.505
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	7.505
9		Finansiranje (10+11+12)	458	644.750
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	644.750
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	75.236.196
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	65.622.911
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.491.791
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	1.352.916
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.505.469
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	60.272.735
20	615000	Kapitalni transferi	468	0
21	616000	Izdaci za kamate	469	0
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	469.172
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	469.172
24		Finansiranje (25+26)	472	788.022
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	788.022
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	0
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	66.880.104
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	8.356.092
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	86.182.244
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	94.538.336

Sarajevo-Centar, 23.02.2024.
Mjesto i datum

DUJMOVIĆ (STIPO) MAJA
Certifikovani računovođa

Helena Lončar
Rukovodilac

CR-6979/5
Broj licence

M.P.

033/562-932
Kontakt

Kontrolni broj: 157072435405

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE
SARAJEVO

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL EMPLOYMENT INSTITUTE
SARAJEVO

Datum: 30.07.2024. godine

Broj: 05-45-7483-1/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Federalnog zavoda za zapošljavanje** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog zavoda za zapošljavanje**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Federalnog zavoda za zapošljavanje** i koje je pokrenuo **Federalni zavod za zapošljavanje** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Federalnom zavodu za zapošljavanje** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice
Helena Lončar